kuifje

Nr 20
43e jaarg
10-5-8

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 T

een kort verhaal
DE BOODSCHAPPERS

DOSSIER + POSTER
Stroomafwaarts

+ GROTE WEDSTRIJD ANDORRA

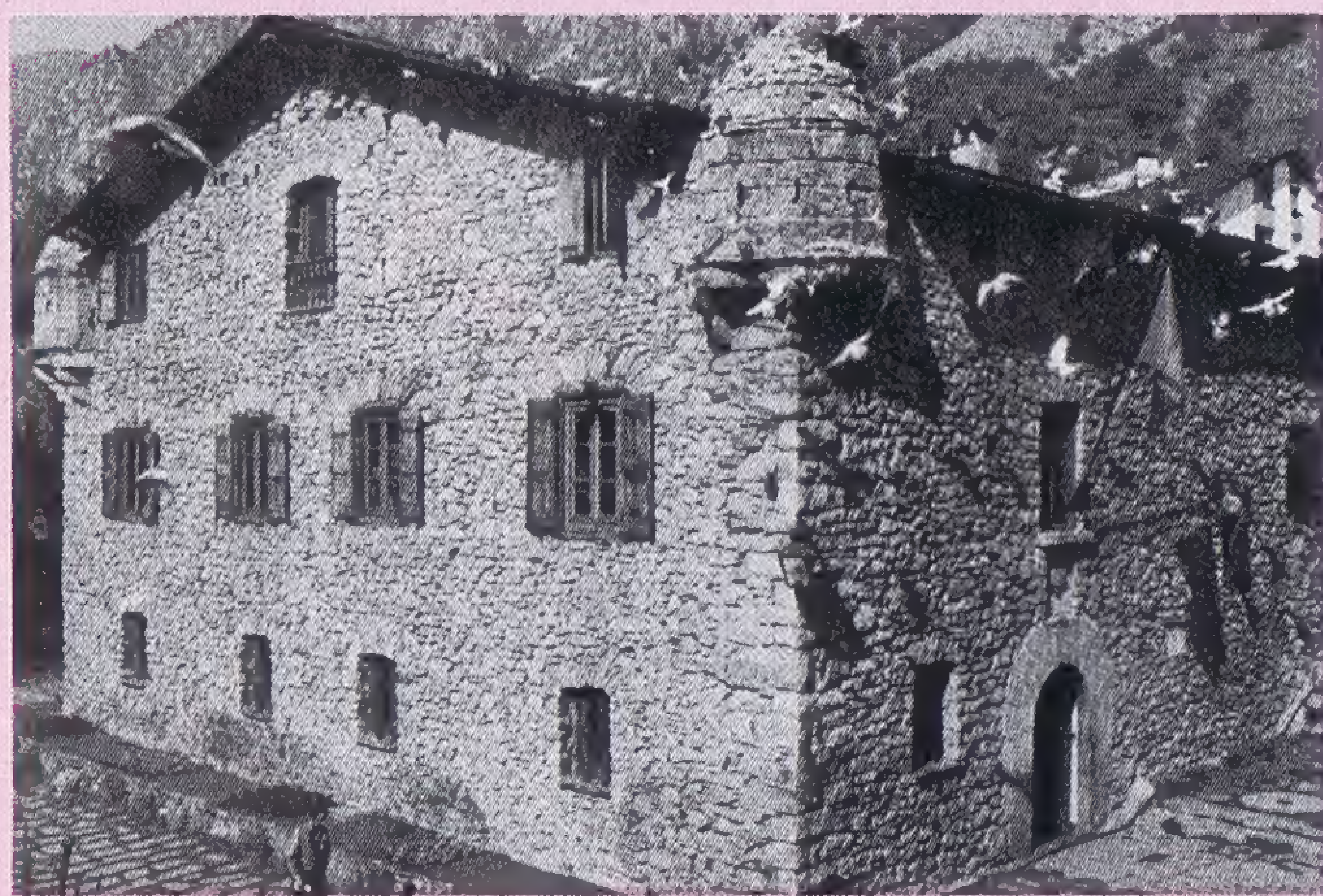
DE GESCHIEDENIS VAN ANDORRA

Volgens de legende werd Andorra gesticht door Karel de Grote.
De gebaarde keizer wilde op deze wijze de plaatselijke bevolking belonen omdat ze de gidsen had geleverd voor zijn leger dat strijd leverde tegen de Arabieren. Andorra is verdeeld in zeven parochies. Vroeger waren dat er slechts zes. Ze worden opgesomd in een akte van 839 waarin tevens vermeld staat dat ze het eigendom waren van de Graaf d'Urgell. De Graven van Urgell stonden stilaan hun rechten af aan de Kerk van Urgell. In 1133 schenkt Graaf Ermengol IV de Valleien van Andorra aan de Bisschop van Urgell. De bevolking van Andorra moest eer betonen aan de Bisschop en aan diens opvolgers. Omdat de naburige heersers het landje vijandig gezind waren, deed de Bisschop beroep op de familie Caboet. Een overeenkomst werd ondertekend. De soevereiniteit van de Bisschop bleef gewaarborgd, maar het Huis Caboet kreeg de valleien van Andorra in leen. Door een reeks huwelijken werden de feodale rechten van de familie Caboet overgedragen op de

Stenen schild op de gevel van de Casa de la Vall

Graven van Foix. In de 16de eeuw gaan de resten van de Graaf van Foix over op de Franse Kroon: Hendrik II van Foix bestijgt namelijk de Franse troon onder de naam van Hendrik IV. Zo werd de soevereiniteit gedeeld door de Koning van Frankrijk en de Bisschop van Urgell. Na de Franse Revolutie vroeg Andorra aan Napoleon Bonaparte om opnieuw het co-prinsdom in te voeren. In april 1866 wordt de «Nieuwe Hervorming» afgekondigd: zij bepaalt dat de leden van de vertegenwoordiging zullen verkozen worden door alle gezinshoofden van Andorra.
Tijdens de beide Wereldoorlogen en zelfs tijdens de Spaanse oorlog slaagde Andorra erin zijn neutraliteit te vrijwaren.
Vrouwen verkregen pas stemrecht in 1970 dank zij een decreet van de co-prinsen. De twee co-prinsen van Andorra zijn vandaag enerzijds de Bisschop van Urgell en anderzijds het Franse staatshoofd, François Mitterrand. In de praktijk dragen ze beiden hun functie over aan twee permanente afgevaardigden. De ene verblijft in Urgell, de ander in Perpignan. De verantwoordelijkheid over de administratie, het gerecht en de openbare orde zijn toevertrouwd aan zgn. landrechters die in het Prinsdom wonen.
Op een bevolking van 39 000 inwoners is slechts 28 % op Andorra geboren. Er wonen 23 000 Spanjaarden, 2500 Fransen en 1500 Portugezen. De buitenlanders vertegenwoordigen dus de meerderheid van de bevolking van Andorra.

Casa de la Vall, zetel van de Algemene Raad en het Justitiepaleis

Rechtszaal van het Gerechtshof van Casa de la Vall

NIEK NOPPES

PHILIPPE RICHELLE

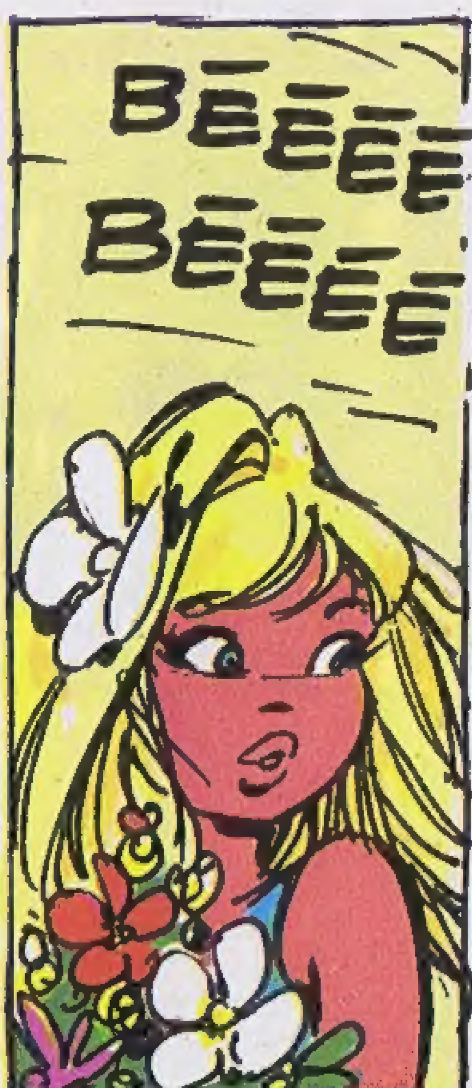

ROZE BOTTEL

DANY

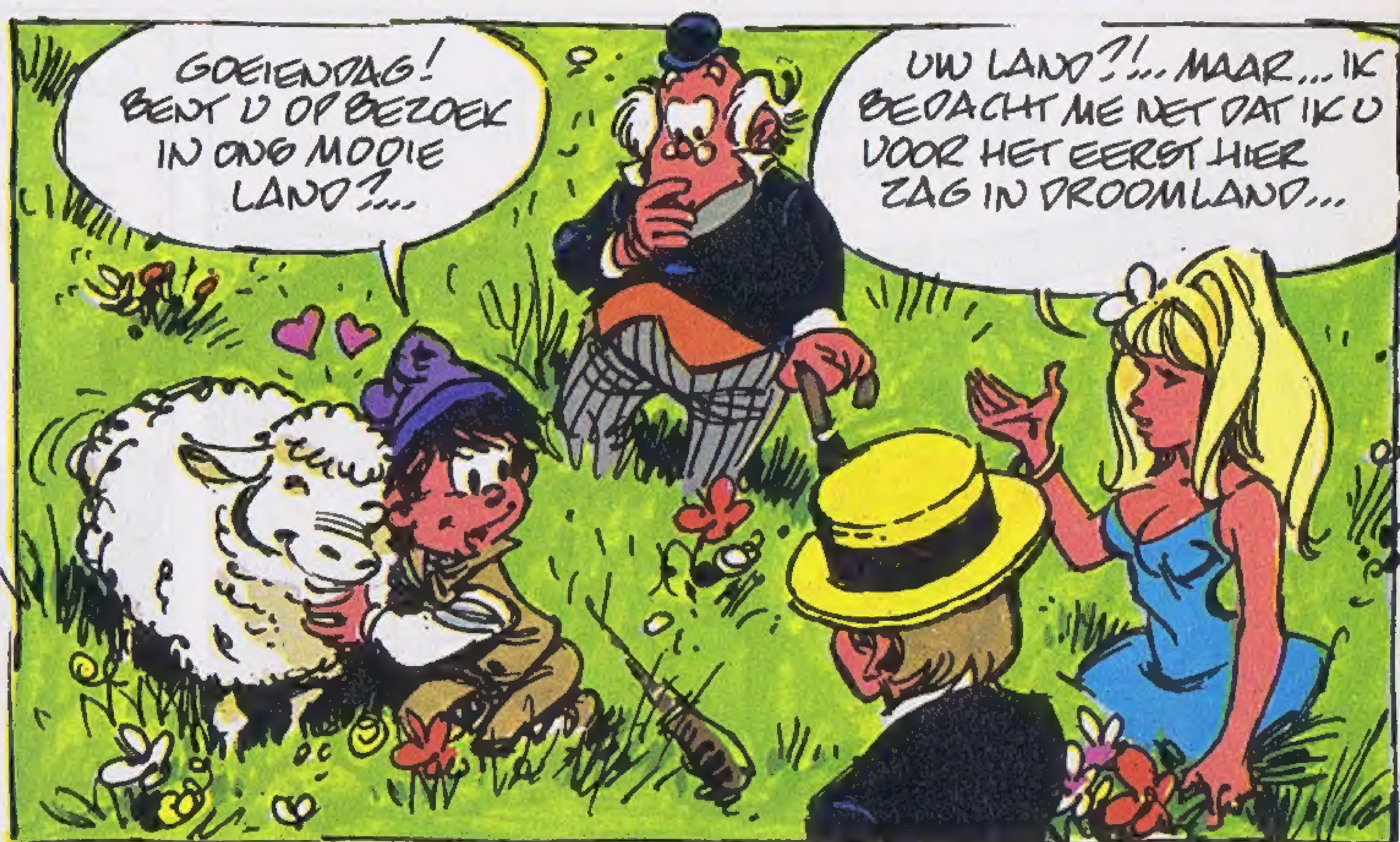

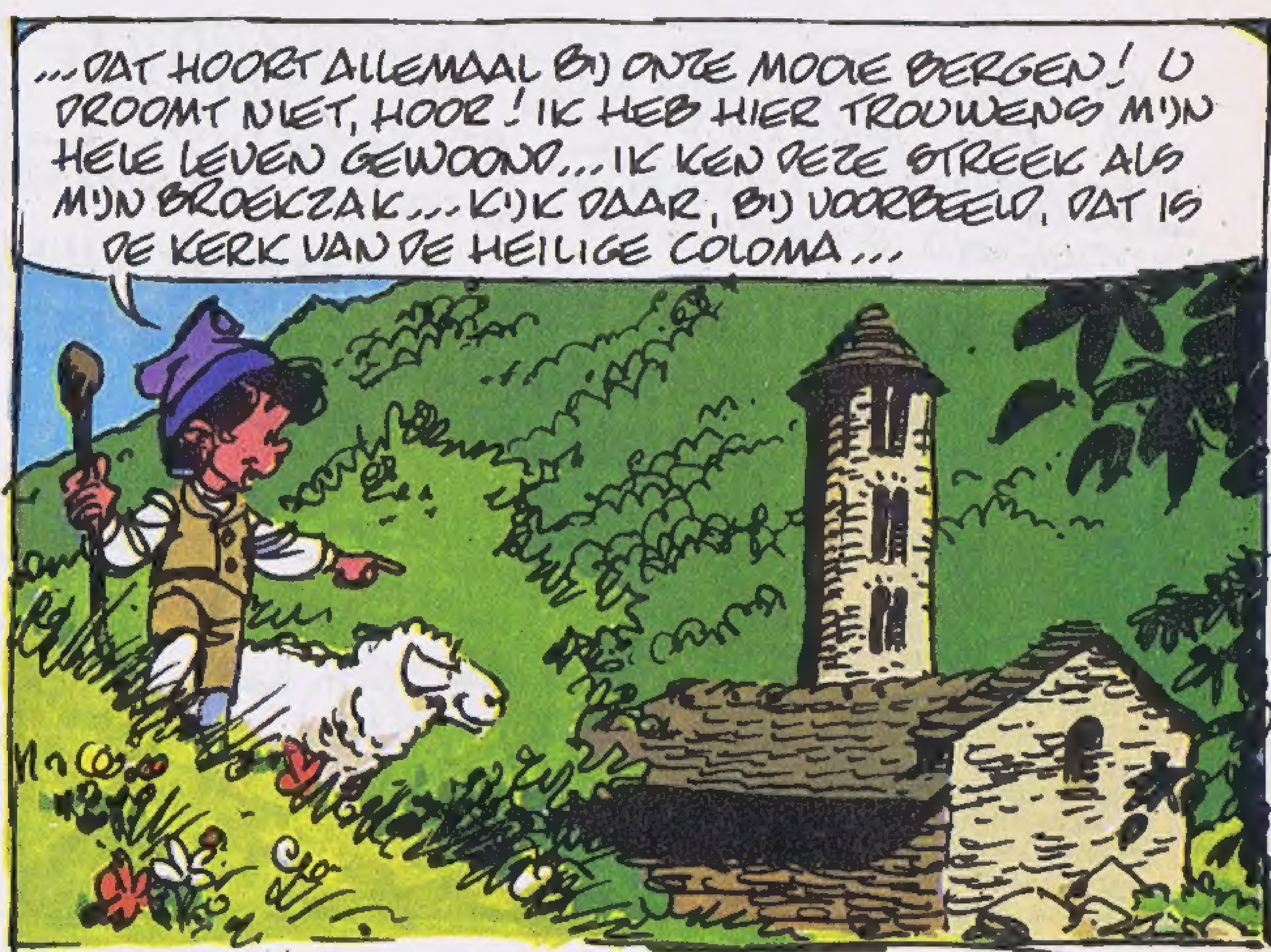

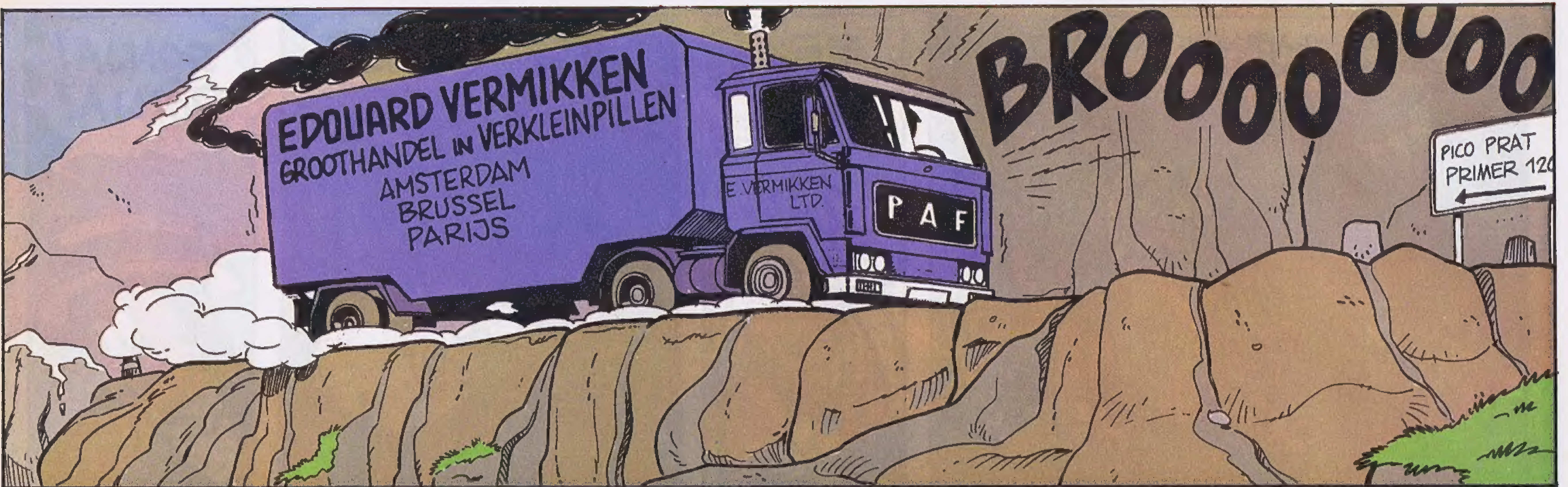

Meneer Edouard

DIDGÉ

128 A-

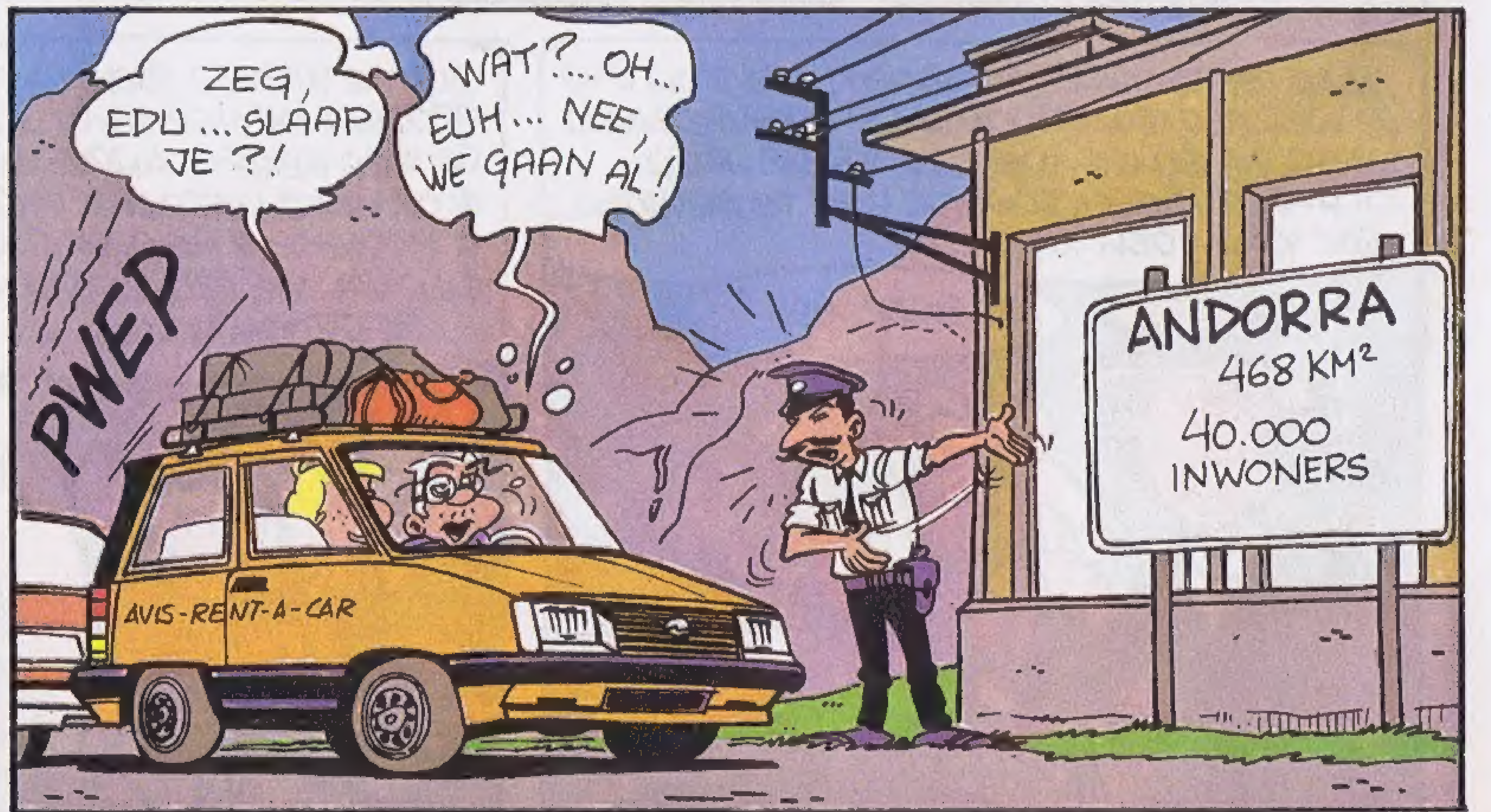

128 B-

DIDGÉ 88*

ANDORRA: EEN AARDS PARADIJS...

468 vierkante kilometer prachtige bergen in het hartje van de Pyreneeën met Frankrijk en Spanje als buren. Zo luidt de meest beknopte definitie van het Prinsdom Andorra, een miniatuurstaat op 858 km van Parijs, 1372 km van Amsterdam en 1152 km van Brussel. Dit landje brengt jaarlijks drie miljoen toeristen in vervoering.
Andorra is eveneens een historisch wonder dat de 20ste eeuw wist te bereiken zonder afbraak te doen aan zijn glorierijk middeleeuws verleden, zonder zijn taal (het Catalaans) te verliezen en dat gedurende zeven eeuwen van oorlogsgeweld gespaard bleef. De bevolking van Andorra deelt graag deze vreedzaamheid met de bezoekers die in de vallei willen vertoeven.

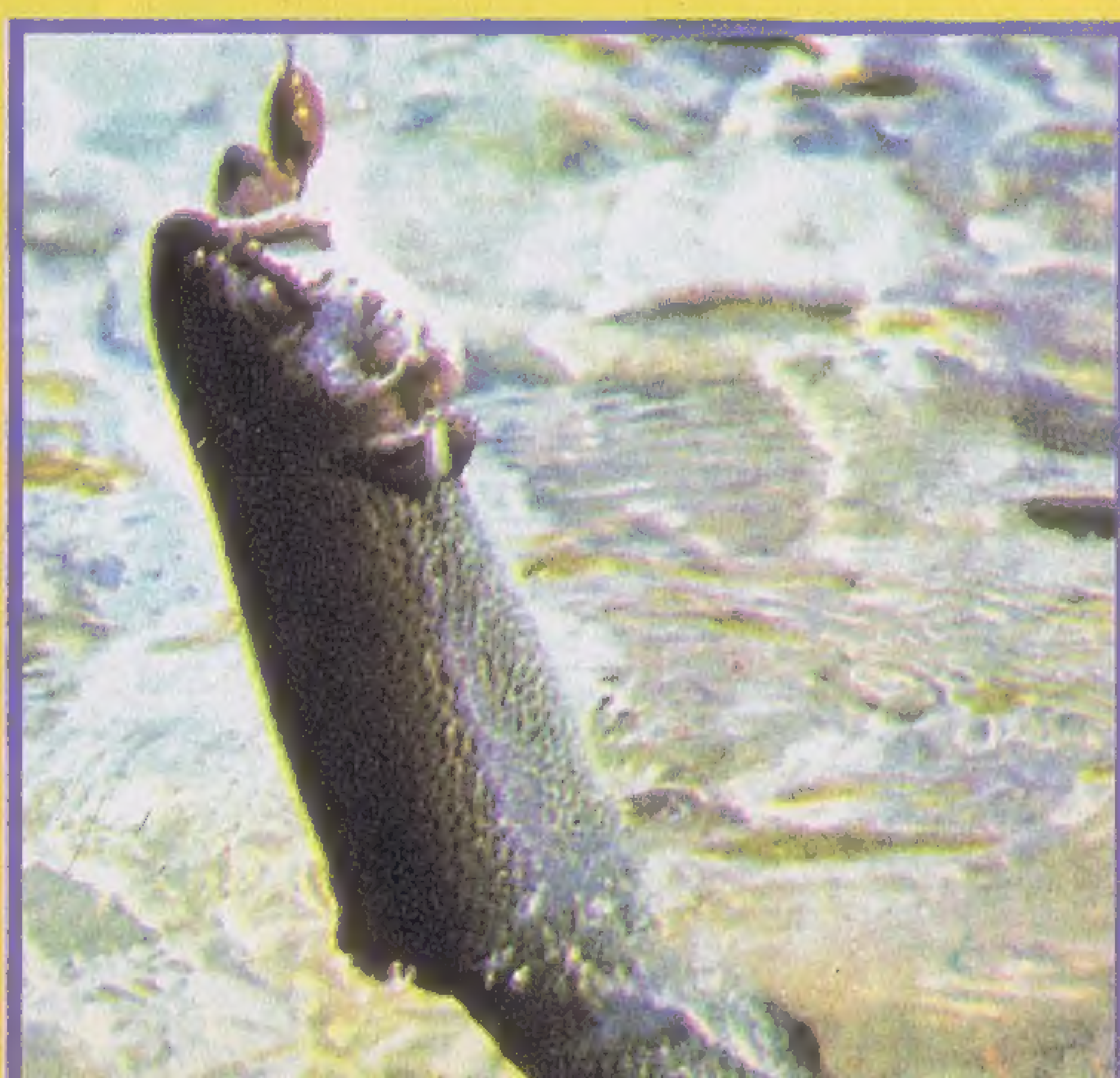
De tuin van Europa
Andorra vraagt om met het oog gestreeld te worden. De natuurlijke pracht is alom tegenwoordig.
De 65 besneeuwde bergspitsen die over het staatje verspreid liggen, zijn het rijk van de arenden, de valken en de gieren. Zij zijn de heersers van het gebergte.
Otterfamilies spelen in het reine water van de meren en bergrivieren die bijzonder rijk zijn aan forellen. En dan is er ook de rijke fauna van de dichte wouden en het groene weiland van Andorra: eekhoorns, vossen, wilde katten, everzwijnen, berggeiten, hazen, wilde konijnen, de Auerhaan, de witte patrijzen en tal van andere dieren die echt niet mensenschuw zijn. Gedurende lange tijd trof men ook beren aan op Andorra en soms daagt nog een even zeldzaam als vreedzaam exemplaar op.
Al deze dieren leven in een tuin van Eden. De schoonheid van het landschap wordt nog verrijkt door de weelderige flora. Als meest bekende planten vermelden we de gentiaan, de blauwe lelie, de rododendron, de anjer maar tevens zijn er de aardbeien, de frambozen, de wijnranken en de tabaksplanten die met succes geteeld worden. Op Andorra vind je een duizendtal verschillende bloemsoorten. Maar het bloempje dat de bevolking het nauwst aan het hart ligt is de «grandalla»: een kleine witte bloem met 6 blaadjes die aan het eind van de winter in het weiland groeit. In zo'n landschap ga je al gauw het ergste verwachten wat de menselijke architectuur betreft. Gelukkig is de staat Andorra in Europa een buitenbeentje. De woonkernen zijn veelal schilderachtige dorpjes die nog uit de middeleeuwen stammen. De bouwsels doen echt geen afbraak aan het natuurlijk kader. Ze lijken wel gelijktijdig uit de grond gerezen met de bomen en de bergen. De stenen gevels van deze gotische, romaanse of lombardische dorpjes baden 300 dagen per jaar in de Middellandse zon. Zelfs van december tot april schijnt de zon in het besneeuwde prinsdom.
Winter en zomer gaat van Andorra een onweerstaanbare betovering uit: de charme van een ongerepte welige natuur.

EEN MOZAÏEK OP ANDORRA

AMBACHTEN OP ANDORRA

Op buitenlandse produkten worden in Andorra geen invoerrechten betaald. Ze worden er dus aan bijzonder lage prijzen verkocht. Omdat de prijzen van de aangeboden waar in ieders bereik liggen, heb je in Andorra des te meer zin om te gaan winkelen. Maar dan moet je tevens een kijkje gaan nemen in de winkeltjes die uitsluitend plaatselijke ambachtelijke produkten verkopen. De ambachtslieden op Andorra zijn uiterst bedreven in het vervaardigen van ceramiek. Maar het zijn ook merkwaardige wevers, koperslagers en lederbewerkers (o.a. zadelmakers). Hoewel ze doorheen de eeuwen de modetrends hebben gevolgd, bewaarden de ambachtelijke produkten op Andorra een eigen cachet. De belangrijkste werken zijn uit hout vervaardigd omdat het prinsdom Andorra bijzonder rijk is aan deze materie. De kunstwerken danken hun pracht aan de naaldgravuren waarmee ze versierd zijn. Op Andorra spreekt men van «Musicaturen» (wat zoveel betekent als «tierlantijntjes»). Je treft ze aan op alle meubilair en op de dagelijkse gebruiksvoorwerpen: meetkundige figuren, friezen en rozetten. Sinds oudsher wordt op Andorra tevens heel wat smeedwerk verwezenlijkt. Dat merk je onmiddellijk aan de hekken van de kerken en aan de talrijke balkons.

DE GASTRONOMIE

De grootste schatten van Andorra ontdek je aan tafel: want de rijkdom die we bedoelen komt uit de keuken.
Ook hier heeft de geografische afzondering in belangrijke mate bijgedragen tot de ontwikkeling van tal van keukenwonderen. Tot aan het ontstaan van de hedendaagse communicatiemiddelen was Andorra moeilijk te bereiken, vooral in de winter. De bewoners waren dan ook verplicht voldoende mondvoorraad in te pekelen om het slechte seizoen te overbruggen.
De specialiteiten van Andorra zijn tegelijk zeer eenvoudig en zeer rijk. Meestal gaat het om bereidingen op basis van varkensvlees. Zo bij voorbeeld de «Bottifara» (worst), de «Bulls embolcats i de carnetes» (kleine worstjes) en natuurlijk de hespen die op Andorra bereid worden als «Rostes amb mel» (honinggebraad).
Maar er is nog meer. O.a. de gehakte aardappelen met kool, de paddestoelomeletten en de versgeroosterde forel. De rijke fauna op Andorra zorgt voor zeer lekkere wildschotels: everzwijn, hert en wilde hoenders. De natuurliefhebbers hoeven zich niet bezorgd te maken: het jachtseizoen is aan heel precieze data gebonden. Om bij voorbeeld op Pyrenese berggeiten te jagen, heb je een speciale vergunning nodig die slechts één week van de maand september geldig is.
De wijn wordt vaak uit Frankrijk of uit Spanje ingevoerd. Dit neemt niet weg dat de plaatselijke wijngaarden grote wijnen opleveren. En omgekeerd beschikt Arsinal over een minerale bron die voor heel wat tafelwater zorgt in de beide buurlanden.
Uiteraard kennen de restauranthouders op Andorra de oude bereidingen, maar toch is het pas op de boerderij dat je ze echt naar waarde kan schatten.

EEN LEVEND MUSEUM

Andorra is tegelijk 468 km² natuurreservaat en geschiedenis. Elk hoekje van deze miniatuurstaat heeft de bezoeker iets aparts te bieden.
Als beroemdste bezienswaardigheden vermelden we de stenen begraafplaats van «Balma Margineda», de rotstekeningen van de «Roca de les Bruixes», de tekeningen op steen van Ordino, de leisteengravures van Montaleri en de dolmen van Encampo.
Andorra kende verschillende beschavingsvormen: de Kelten, de Iberiërs, de Vandalen, de Goten en de Arabieren. De bevolking van Andorra is zeer gelovig. We mogen hierbij niet uit het oog verliezen dat sinds 800 jaar één der coprinsen van het land de bisschop van Urgell is. Dit verklaart het grote aantal gotische en romaanse kerken die over het land verspreid liggen.
Al deze tempels hebben een onbetwistbare historische waarde: ze bevatten fresco's, schilderijen en beeldhouwwerken die deel uitmaken van een onschatbaar kunstpatrimonium.
Andorra is ook rijk aan kastelen (al is het merendeel in staat van verval). Alleen reeds de Rechtzaal van de Casa de la Vall is echt een ommetje waard. Het gaat om een oude versterking die in privé bezit bleef tot in 1580. De wanden en de zoldering van deze rechtzaal zijn volledig met gesculpteerd hout bekleed.
Eén van de oudste en meest pittoreske dorpjes van Andorra heet Les Bons. Zijn smalle straatjes liggen vlak naast de ruïnes van het oud kasteel van de Graven van Foix.
Al deze getuigenissen uit het verleden maken van Andorra een uniek oord. Bovendien bevinden ze zich in één der mooiste natuurlijke kaders van Europa: het landschap wordt gedomineerd door meren, bergen, bossen en rivieren.

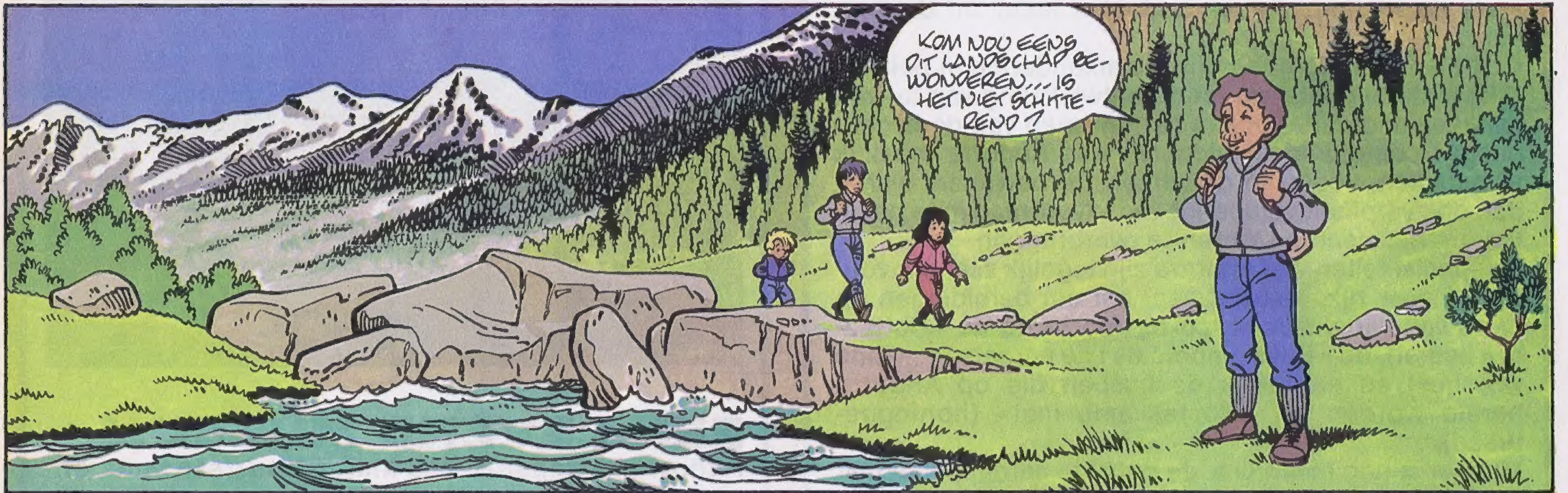
DANSEN OP ANDORRA

Door zijn geografische ligging bleef Andorra lang een afgezonderd gebied. Zo leerde de bevolking voor al haar levensbehoeften uitsluitend op eigen benen te staan. Dit eeuwenoud isolement heeft ook zijn positieve kanten: de folklore en de volksgebruiken bleven op Andorra ongerept bewaard. Een ware «must» op Andorra is het bijwonen van de traditionele oude volksdansen. Die typische dansen worden niet om het even waar noch om het even wanneer uitgevoerd: ze hebben namelijk een historische of een godsdienstige achtergrond... Eerst en vooral worden ze uitgevoerd in de traditionele klederdracht. Voor de meisjes is dat o.a. een felkleurige rok met bloem- of ruitmotieven en met daar overheen een schort. De jongens dragen broeken tot net onder de knie en een bergmuts. Soms dragen ze een rode sjaal rond de lende. Mannen én vrouwen dragen witte kousen en linnen schoenen met veters. Verder moet je aandachtig de kalender bekijken want deze traditionele dansdemonstraties vinden slechts één maal per jaar plaats, op welbepaalde tijdstippen. De «Marrataxa» wordt uitsluitend in juli gedanst op het plein Sant Julia de Loria. In Les Escaldes-Engordany kan je telkens op 26 juli het St.-Annabal bijwonen. Het Ossabal wordt gedanst ter gelegenheid van het Carnaval van Encamp en Canillo en tevens in Ordino op het feest van Sant Esteve.

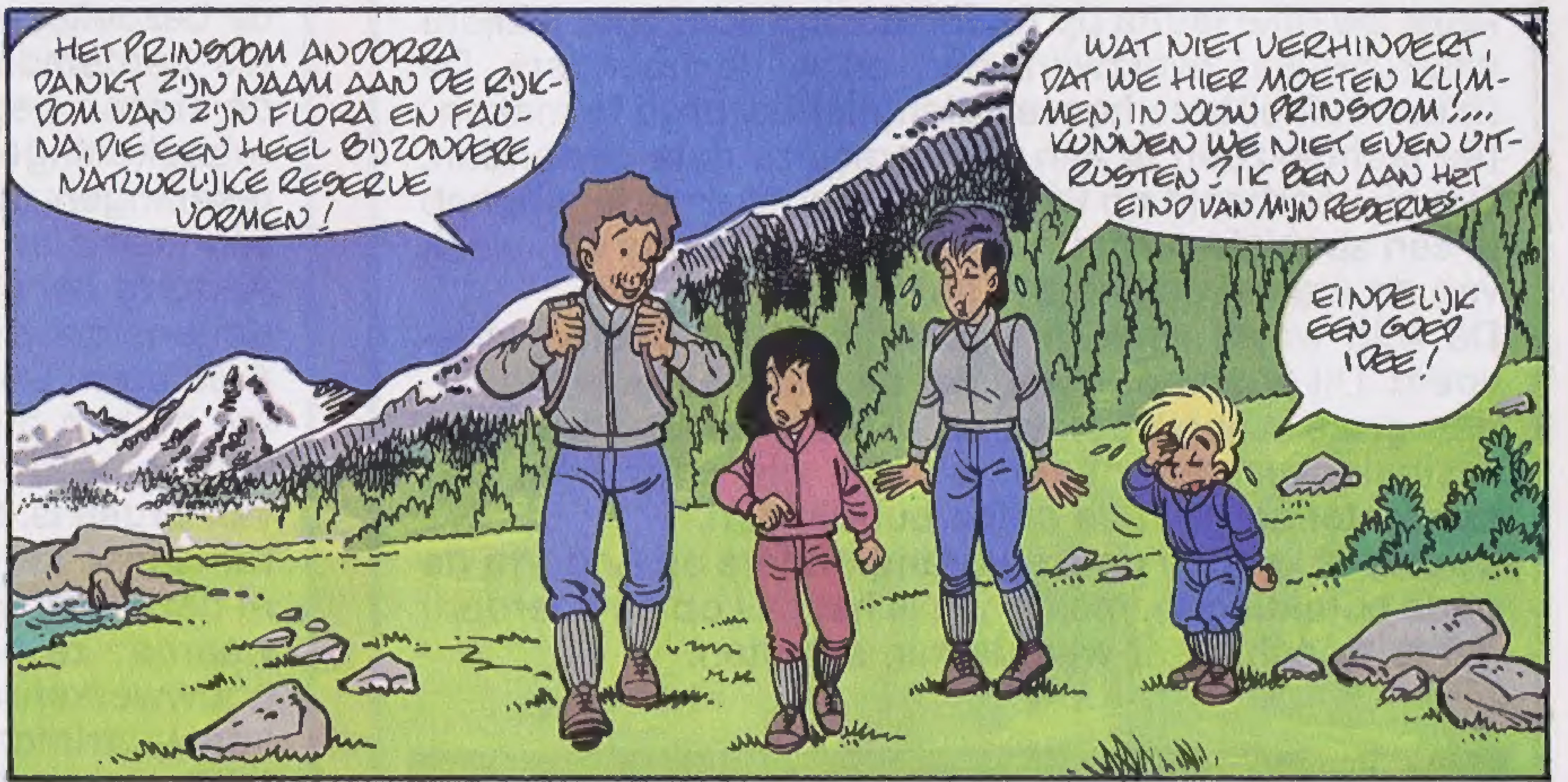

MAX & CATI

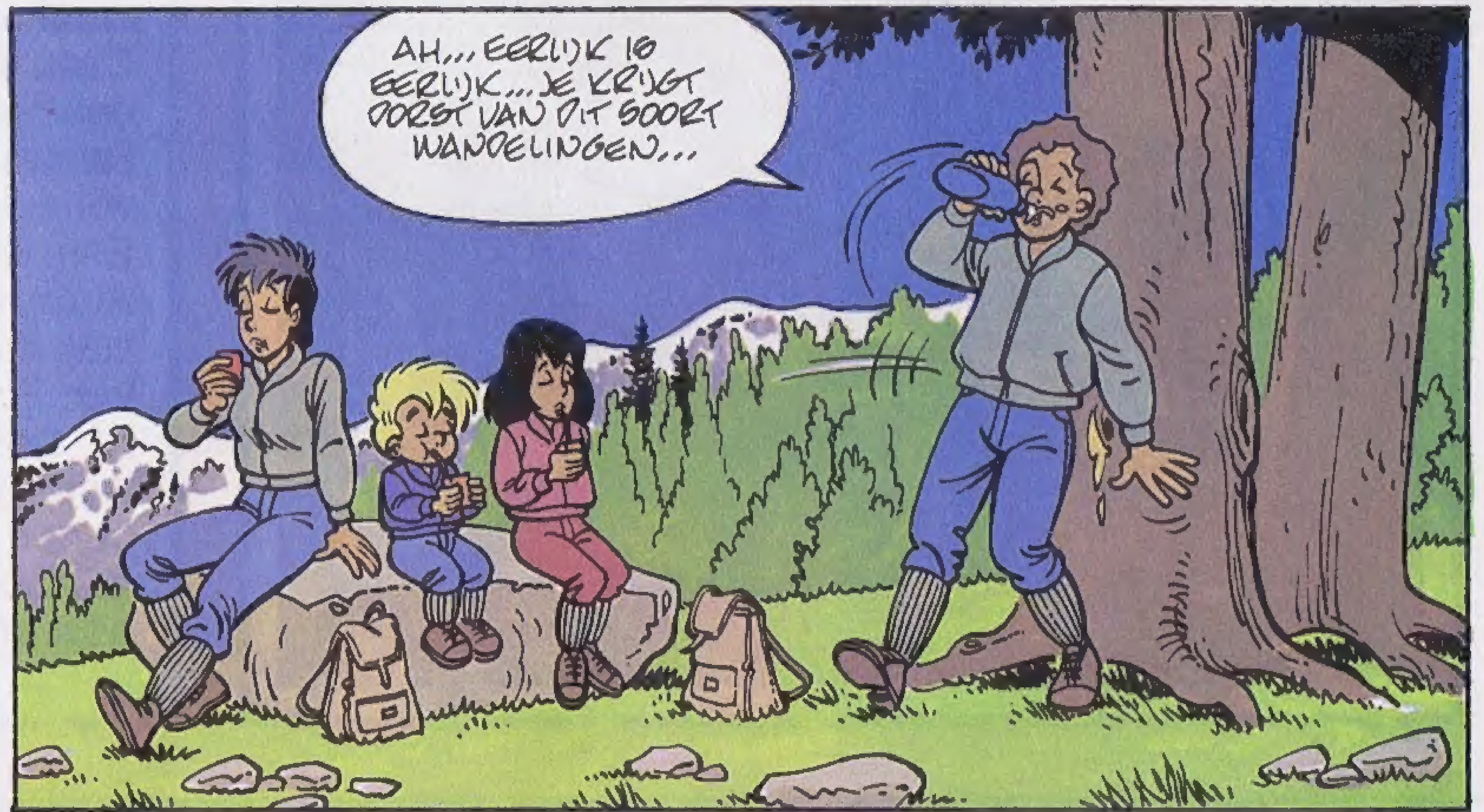
MICHEL PIERRET

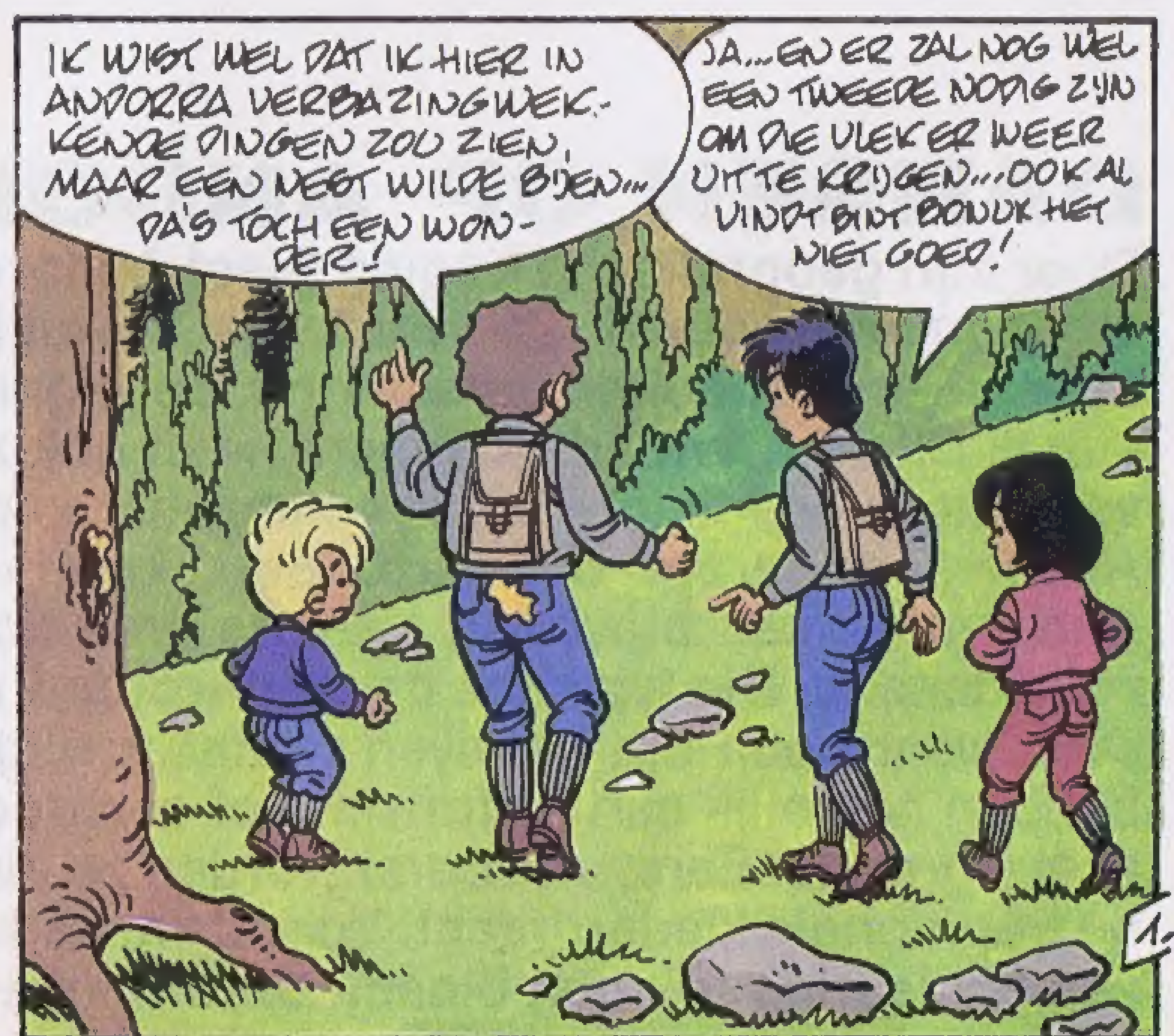

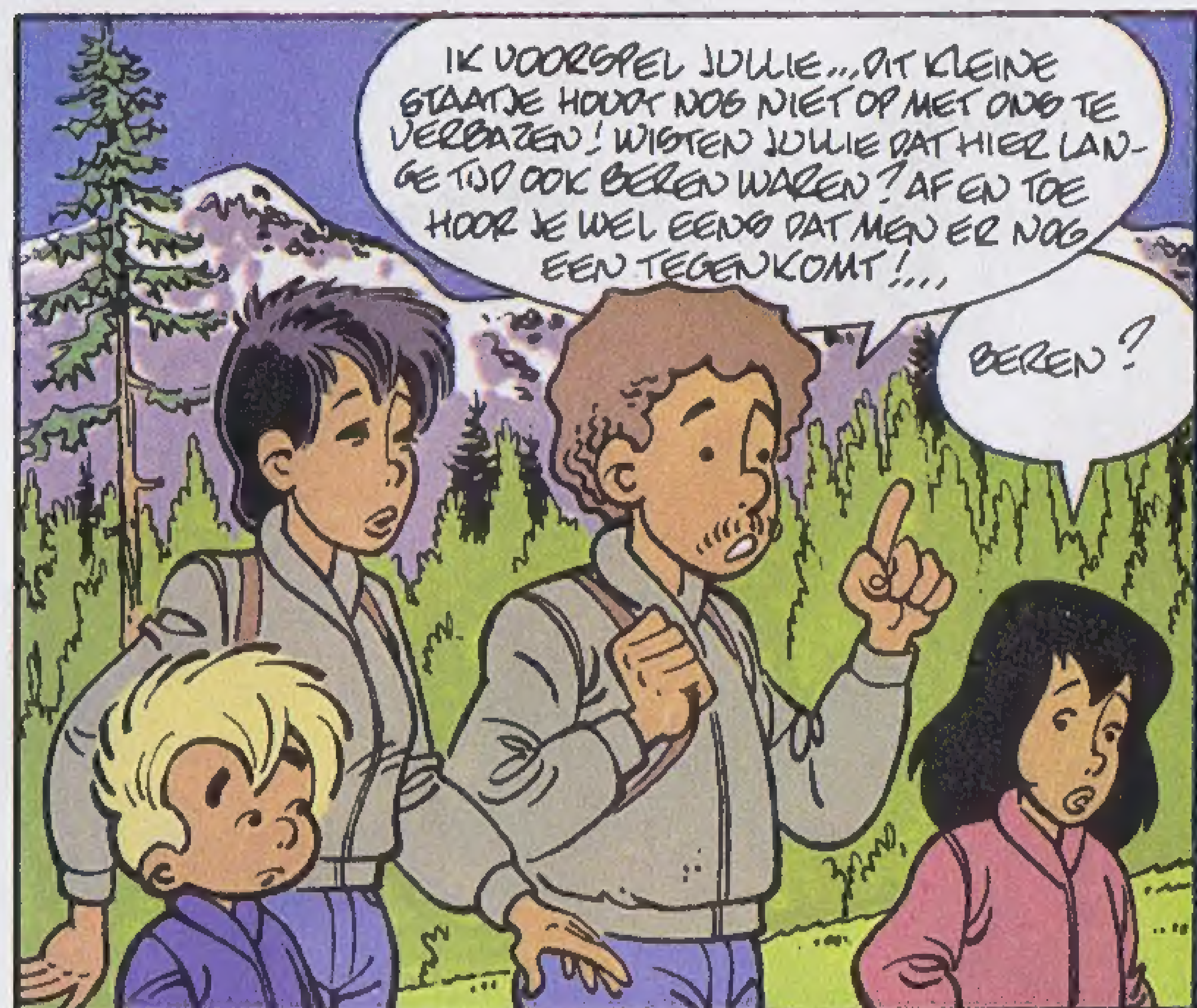

PIERRET 88

Einde

WANNEER SKIËN EEN NATIONALE SPORT WORDT

Wanneer je « berg » zegt dan zeg je « sneeuw » en bij dat woordje denk je onmiddellijk aan skiën.
Voor fervente ski-amateurs is Andorra een paradijs op aarde. De orografie van het land leent zich bijzonder goed voor deze sport maar de skipistes van Andorra danken vooral hun vermaardheid aan de kwaliteit van de sneeuw. De toeristen kunnen er op sneeuw rekenen vanaf het begin van de maand december tot in april.
De bevolking van Andorra zelf beschouwt skiën als een nationale sport. Heel wat kenners zijn het er over eens dat Andorra over de beste skipistes van de Pyreneeën beschikt. Als merkwaardigste pistes vermelden we die van de bergpas van de Casa-Envalira-Grau Roig waar de Europese kampioenschappen plaatsvonden en die van Soldeu die met een hoogteligging van 1825 m vrijwel steeds besneeuwd zijn. Soldeu beschikt over drie ultra-moderne teleski-installaties evenals over een stoeltjeslift waarmee in nauwelijks enkele minuten een hoogteverschil van 450 m wordt overbrugd.
Het kleine dorpje Arsinal (in de Seturia vallei) heeft onlangs zijn moderne ski-installaties ingehuldigd. Een ander mooi station vind je in Pal met zijn prachtige romaanse kerk.
Deze en nog tal van andere skibanen (waarvan sommige nog in gebruik moeten worden genomen) zijn zeer degelijk uitgerust en worden vakkundig geleid. Het aantal monitoren is er legio : allen stellen ze hun bekwaamheid en hun ondervinding ten dienste van de skiërs. De vakantiegangers kunnen individuele of groepslessen volgen, maar ze kunnen ook uitstappen inrichten. Ook het langlaufskiën komt er aan zijn trekken. Het is een sportieve wijze om het unieke landschap van Andorra te ontdekken. Ook de monoski steekt meer en meer het hoofd op.
En voor wie het minder op skiën begrepen heeft, bieden de stations ook andere sportieve mogelijkheden : de sneeuw-motorfiets, de slede en zelfs het deltazweven. Natuurlijk is er ook een volledige infra-structuur aanwezig, zowel voor de sportieve als voor de minder sportieve toerist : hotels, appartementen, bars, restaurants, bioscopen, discotheken, kinderkribben, skiverhuur, skischolen, bankfilialen,... en nabij ieder station is vast wel een historisch monument te bezichtigen.
En omdat in Andorra vrijwel steeds de zon schijnt, kan je al die activiteiten beoefenen onder een welwillende blauwe hemel.

Mondain bewegen en keihard leven, da's m'n favoriete sport.

Ik hou van uitersten, zoveel is zeker.

De subtiele mengeling van zwart en anthracietgrijs met fijne rode biesjes geven me een eigen cachet. De sportzetels met fluwelen bekleding, het instrumentenbord in grijze metaalkleur en de speciale koetswerktinten zorgen voor de final touch. Hoge kringen, here I come. Eén brok glamour en verfijning.

Tot je op mijn staart trapt. Dan schiet ik weg als een duivel in een doosje. 0 tot 100 in 9,3 seconden. 180 km/h. Er is geen houden meer aan. Behalve aan de pomp. Daar nip ik dan weer met beleefde kuchjes een kleine 4,9 l per 100 bij 90 km/h.

U merkt het, met al m'n punch ben ik nog niet vergeten dat goedgeplaatste bescheidenheid een auto van de wereld siert. Een geluk voor u.

CITROËN AX

GROTE PRIJSVRAAG

DE VERSCHEIDENHEID VAN DE WOESTE LANDSCHAPPEN van ANDORRA

Alle antwoorden op de vragen van deze prijsvraag kunnen gevonden worden in de teksten en strips van dit nummer.

Ieder plekje van Andorra is tegelijkertijd natuurreservaat en historisch landschap en heeft iets bijzonders dat het bezoeken waard is.

Een week gratis verblijf voor een kind vergezeld van de ouders.

In het helder water van meren en rivieren,
die vol zitten met forellen,
spelen hele ottergezinnen.

In het Vorstendom Andorra schijnt de zon
300 dagen per jaar.

Ordino
Canillo
La Massana
Encamp
Andorra la Vella
Les Escaldes-Engordany
Sant Julià de Lòria

De prijs omvat:

Treinreis en 6 overnachtingen, half pension.

Deze reis zal vóór Pasen 1989 moeten gebeuren en wordt aangeboden door het Vorstendom Andorra en het Ministerie voor Sport en Tourisme.

Voor meer inlichtingen: Serge de Behr: 03/325.22.35

Deelnemingsbon

Vragen

1) Het Vorstendom Andorra heeft een oppervlakte van 468 vierkante kilometers ☐ juist ☐ onjuist

2) In Andorra zijn er 65 besneeuwde bergtoppen ☐ juist ☐ onjuist

3) Andorra werd gesticht door Julius Cesar, tijdens de terugtocht na de oorlog tegen de Iberische Kelten.
☐ juist ☐ onjuist

4) In Andorra bestaat de bevolking voor 72% uit vreemdelingen. ☐ juist ☐ onjuist

De winnaars zullen door loting uit de juiste antwoorden gekozen worden.

Naam .... **Voornaam** .... **Leeftijd** ....

Adres .... **Woonplaats** ....

Stuur je antwoord vóór 21 juni 1988 (uiterste inzendtermijn) naar de Redaktie van het Weekblad Kuifje, P.-H. Spaaklaan, 1070 Brussel voor België, en naar Lombard Holland bv, Postbus 341, 2100 AH Heemstede voor Nederland. Opgelet: Nederlandse leesportefeuillelezers: s.v.p. niet in dit blad knippen. Bon overschrijven of fotocopie opsturen.

Personeelsleden van de Lombard Uitgaven, en hun gezinsleden kunnen aan deze prijsvraag niet deelnemen.

ANDORRA

Andorra heeft een oppervlakte van slechts 468 KM2. Ruimtegebrek dwingt de overheid dan ook de omvang en grootte van haar inwoners beperkt te houden.

De inwoners van Andorra hebben geen naam voor zich-zelf. Die naam zou namelijk bijvoorbeeld Andorriërs of Andorranen zijn, en ze voelen er weinig voor om voor een honderas te worden versleten.

Van de werkende bevolking houdt 83% zich bezig met ambachtelijk werk. De resterende 17% is bankier. Daarentegen doet 100% van de bevolking geestdriftig aan volksdansen.

De Andorriaan (we verzinnen maar een naam) is trots als een Spanjaard en lui als een Fransman. Dit maakt hem tot een onverzettelijk mens. Rotsvast! Niet vooruit te branden!

De Ando (we verzinnen maar weer een naam) heeft korte, maar gespierde benen (zie volksdansen).

WIST U DAT...

TERWIJL WE HIERBOVEN MELDDEN DAT ANDORRA 468 KM2 GROOT IS, DE SPECTRUM ENCYCLOPEDIE UIT 1974 HET OVER 453 KM2 HEEFT EN DE LAROUSSE UIT 1922 SPREEKT VAN 452 KM2. CONCLUSIE: ANDORRA GROEIT NOG STEEDS!

TUSSEN HAAKJES

HET DEVIES VAN ANDORRA LUIDT: " WIE NIET GROOT IS MOET KLEIN ZIJN... "

EEN GEOGRAAF VERTELT...

ANDORRA TELT NIET MINDER DAN 65 BERG-TOPPEN.

BEZIENSWAARDIGHEDEN

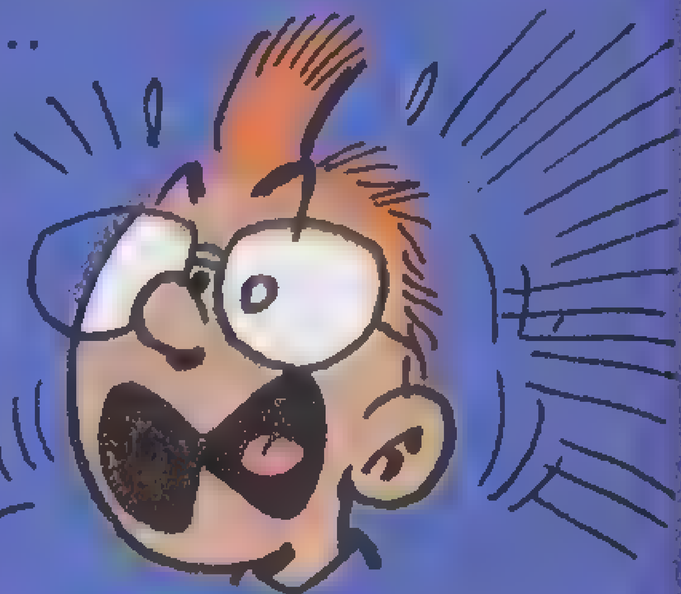
WIE ANDORRA BEZOEKT, MAG ZEKER DE VOLKSDANSFESTIJNEN NIET MISSEN. PROBEER ECHTER LIEVER NIET MEE TE DOEN.

TOERISME IN ANDORRA

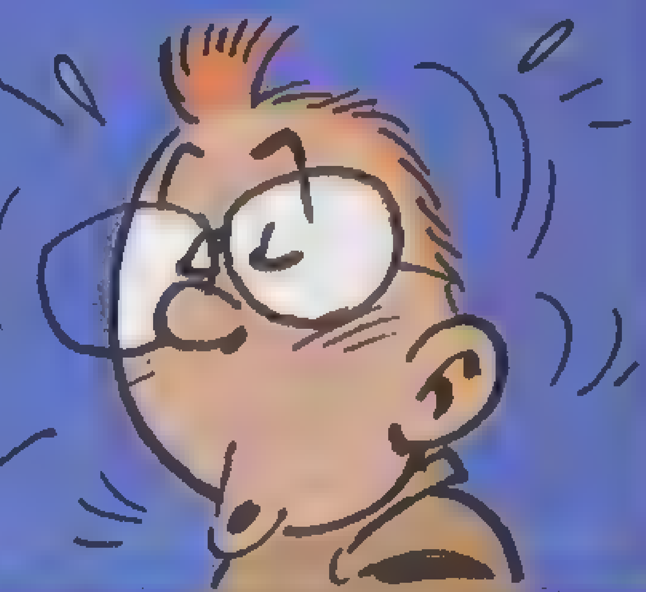
JAARLIJKS BEZOEKEN DRIE MILJOEN TOERISTEN HET MINISTAATJE...

WAT? DRIE MILJOEN? DAT KAN NIET! WAAR MOETEN WE DIE ALLEMAAL LATEN?

... MAAR GELUKKIG NIET ALLEMAAL TEGELIJK.

AH, JA... NATUURLIJK... VANZELF, DAT SNAP IK OOK WEL... ZOU OOK TE GEK ZIJN ... HM...

LIGGING

ANDORRA LIGT OP 1152 KM VAN BRUSSEL EN OP 1372 KM VAN AMSTERDAM. VOORTS LIGT OOST-ANDORRA OP 38.975 KM VAN WEST-ANDORRA. ALS JE TENMINSTE DE VERKEERDE KANT OP LOOPT.

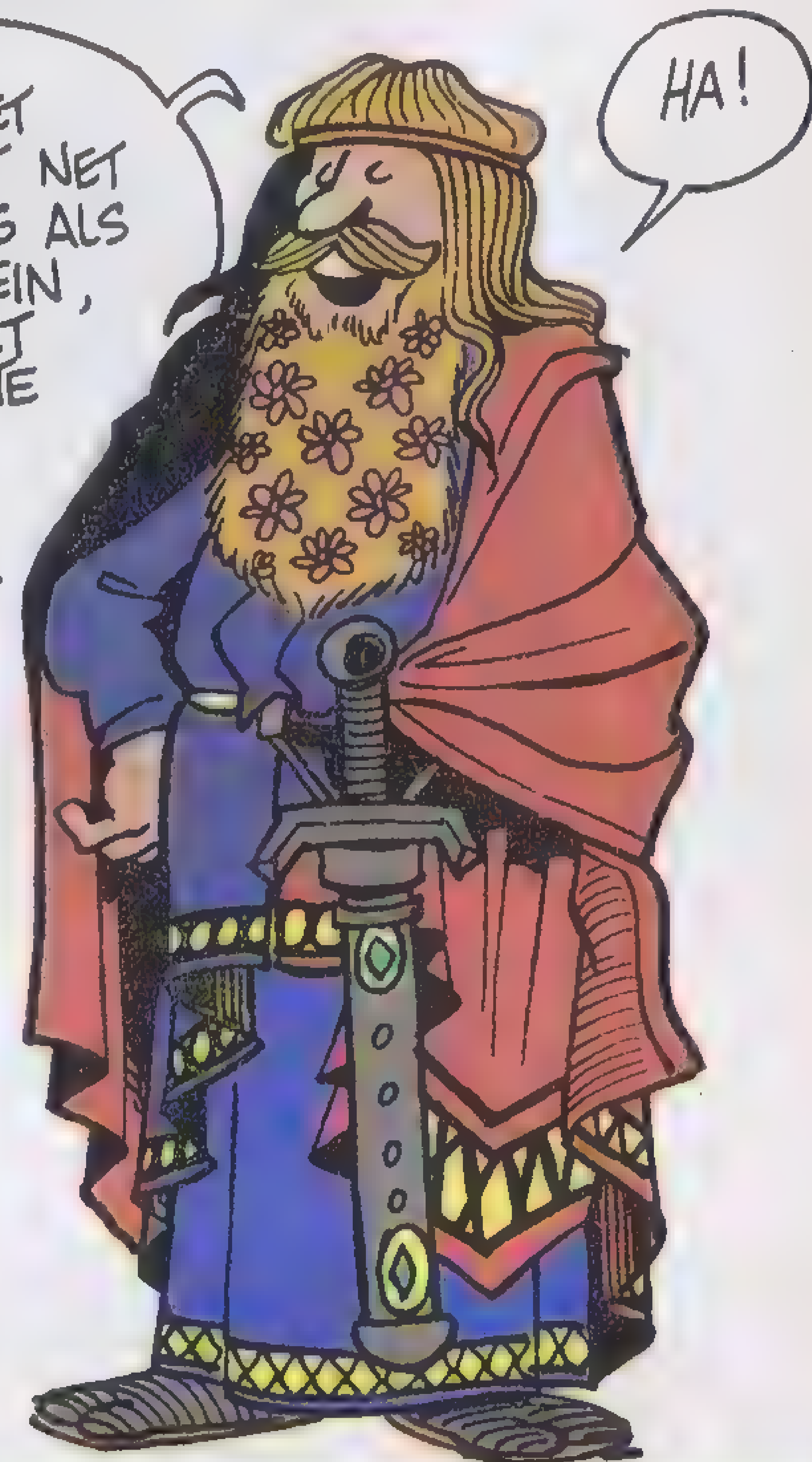

GESCHIEDENIS

ANDORRA SCHIJNT TE ZIJN GESTICHT DOOR KAREL DE GROTE, DIE DE BEWONERS VAN HET GEBIED WILDE BEDANKEN VOOR HUN STEUN IN ZIJN OORLOG TEGEN DE ARABIEREN.

EN OMDAT HET LANDJE ZOWAT NET ZO GROOT WAS ALS EEN SCHOOLPLEIN, KWAM IK OP HET IDEE SCHOLEN TE STICHTEN!

HA!

HOOFDSTAD

DE HOOFDSTAD VAN ANDORRA IS ANDORRA-LA-VELLA, WAT BETEKENT: OUD-ANDORRA. EN DAAR IS GEEN WOORD SPAANS BIJ. OUD IS IE NAMELIJK, DIE STAD

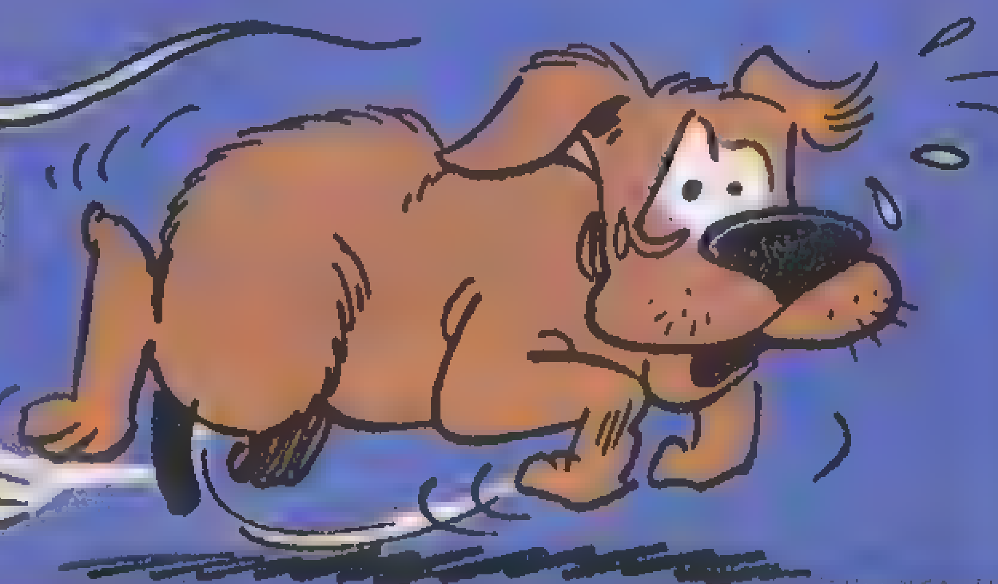
NIET OUD, HISTORISCH! DAT KLINKT BETER.

JA?

MEN SPREEKT IN ANDORRA EEN MENGELMOES VAN SPAANS EN FRANS, DAT DAAROM SPANS OF FRAANS GENOEMD WORDT...

EN ZO KAN IE WEL WEER, VOORLOPIG...

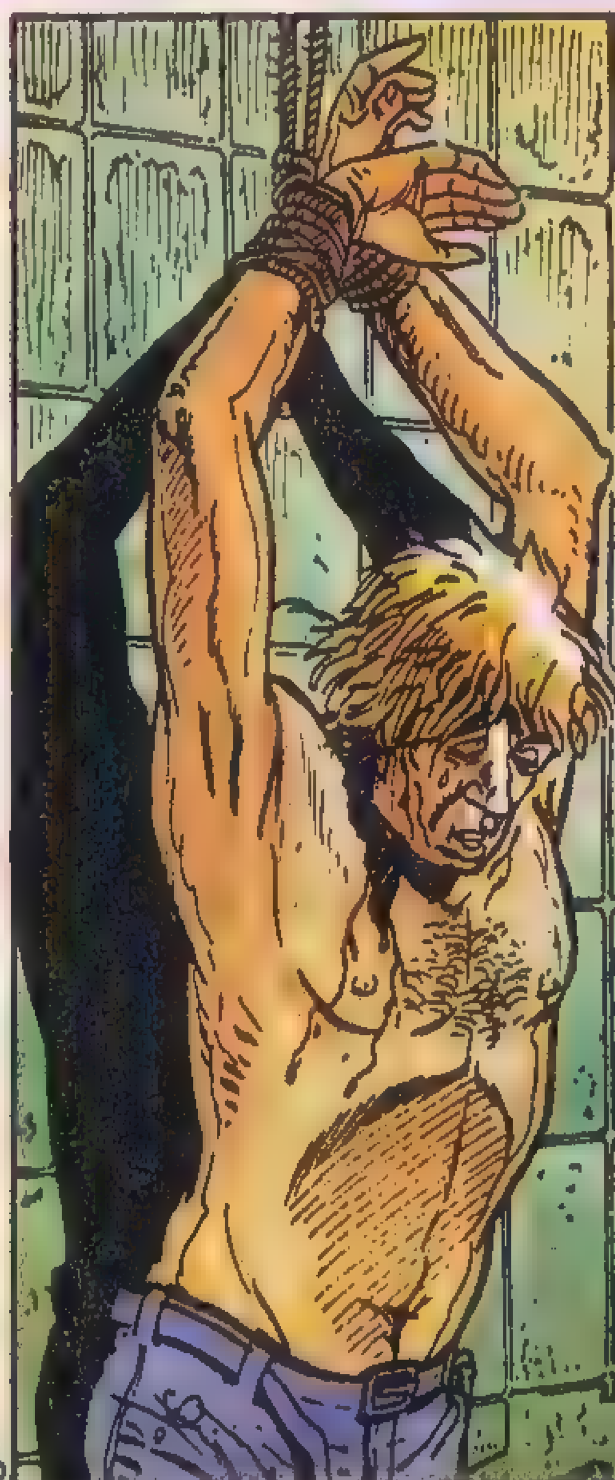

GORD

CHRISTIAN DENAYER
FRANZ

!?!
GEEN BEWEGING, CASANOVA OF IK KNAL JE OREN VAN JE KOP!
JE BLUFT, NAIROBI!
!?!
ZIJN ZE NIET VERTEDEREND?

SAMENVATTING: Op de aanwijzingen van een zonderlinge piloot bijgenaamd «De Spit van de Snack», begeeft Gord zich naar een verlaten station. Daar ontmoet hij Nairobi die een nieuwe voorraad munitie bij de «Flipper» komt ophalen...

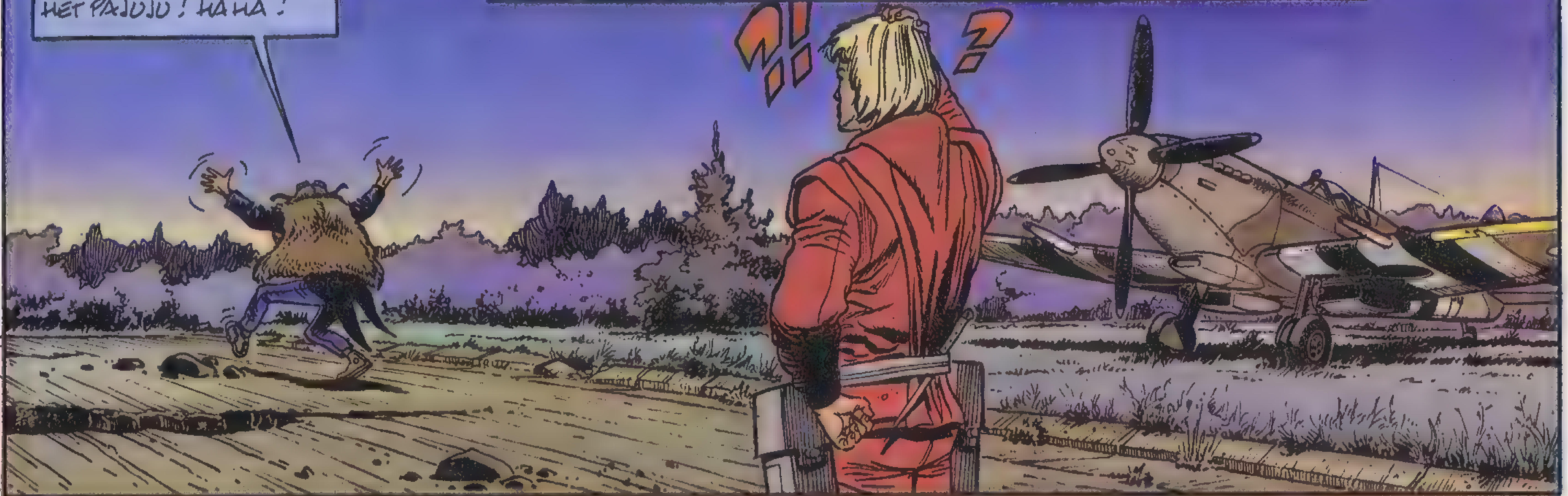
DE SPIT VAN DE SNACK

IK MOEST NU NOG DE "SPIT VAN DE SNACK" ZIEN TE BEREIKEN EN HEM TE VRAGEN ME NAAR HET "PAJUJU" TE BRENGEN... NAIROBI ZEI DAT WE ELKAAR ZEKER TERUG ZOUDEN ZIEN... HET VERBAASDE ME DAT HIJ ME NIET PROBEERDE TEGEN TE HOUDEN... TOEN HET NIET MOGELIJK BLEEK HET OUDE STATION OP TE BLAZEN STAK HIJ HET IN BRAND... DE ROOK WAS KILOMETERS VER TE ZIEN...

HET PAJUJU... !?

JA, DAT VERSTOND IK TENMINSTE!

SLA OM

GORD

wordt vervolgd

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

SIDNEY BOM

IN DE 4e BUNDELING VAN ONZE AVONTUREN ZIJN WIJ "VROLIJK EN VRIJ" (LOMBARD UITG.)

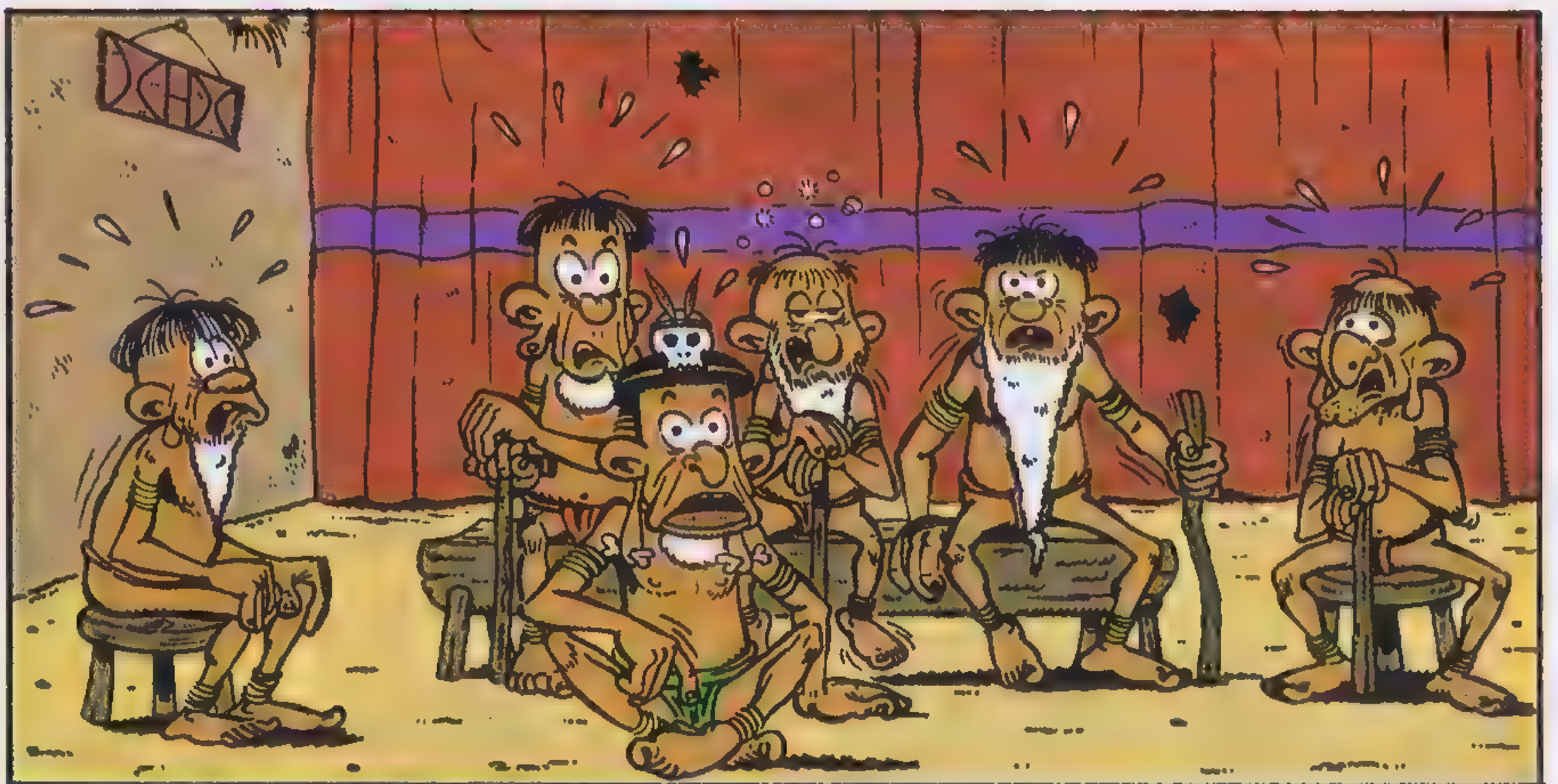

PTOEIH

Dale – DIDGÉ 88

Einde Dale _ DIDGÉ 88

DOSSIER

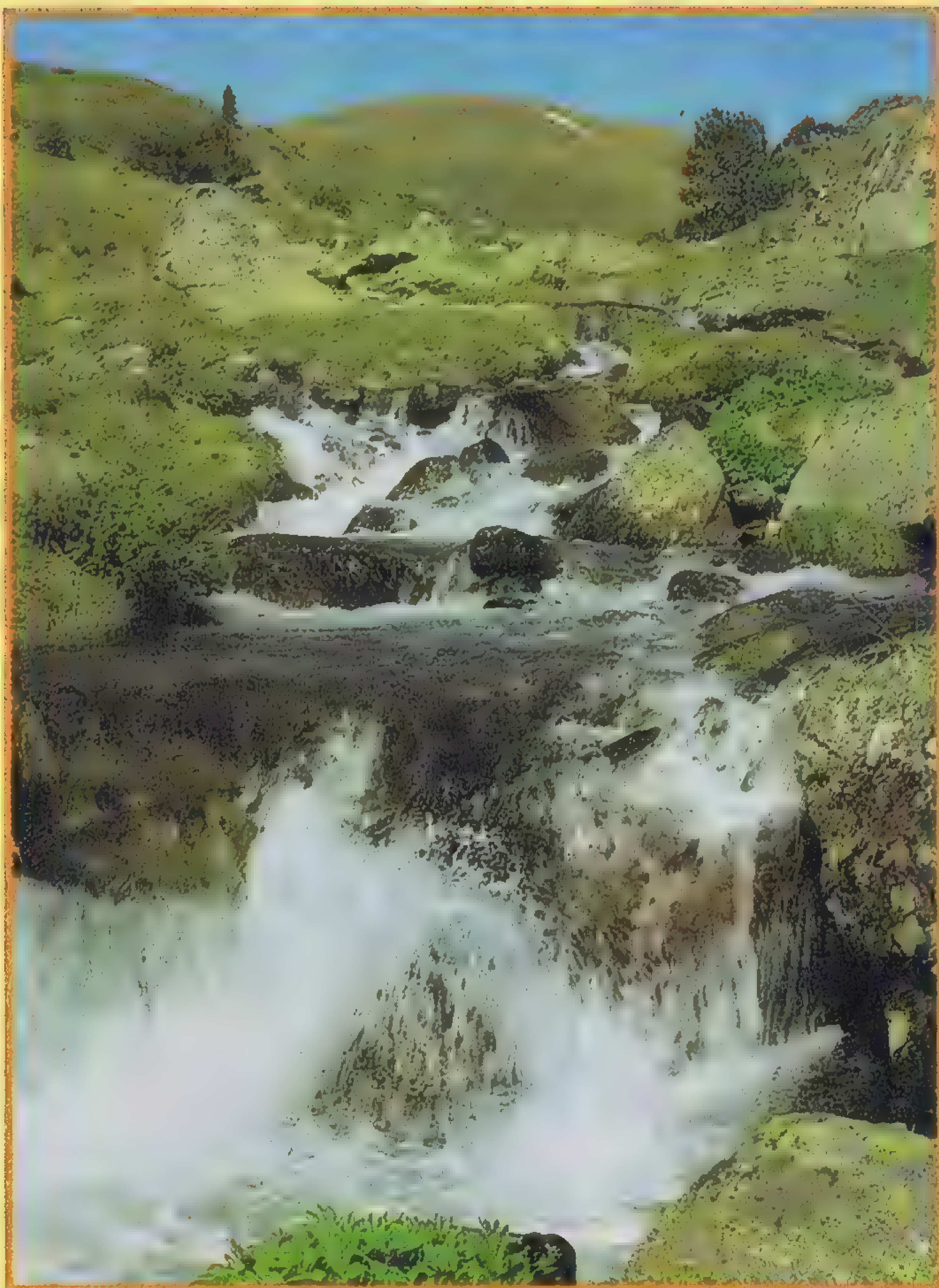
De KNOBBELZWAAN is niet waarlijk zonder stem. Maar het zeldzame geluid dat ze voortbrengt is nauwelijks hoorbaar. In Australië vind je ook zwarte zwanen en in Zuid-Amerika hebben ze een zwarte hals. Die van de foto is typisch Euraziatisch: deze soort kan je aantreffen tot in Mongolië en in Tibet.

Stroomafwaarts

Op een mooie dag overvalt je de onweerstaanbare drang om alles in de steek te laten en op zoek te gaan naar de échte waarden van het leven. Dit soort existentiële omwenteling wordt wel vaker omschreven als een «terugkeer naar de bron». Niet bij toeval treft men in deze uitdrukking het element water...

Vier miljard jaar leven!

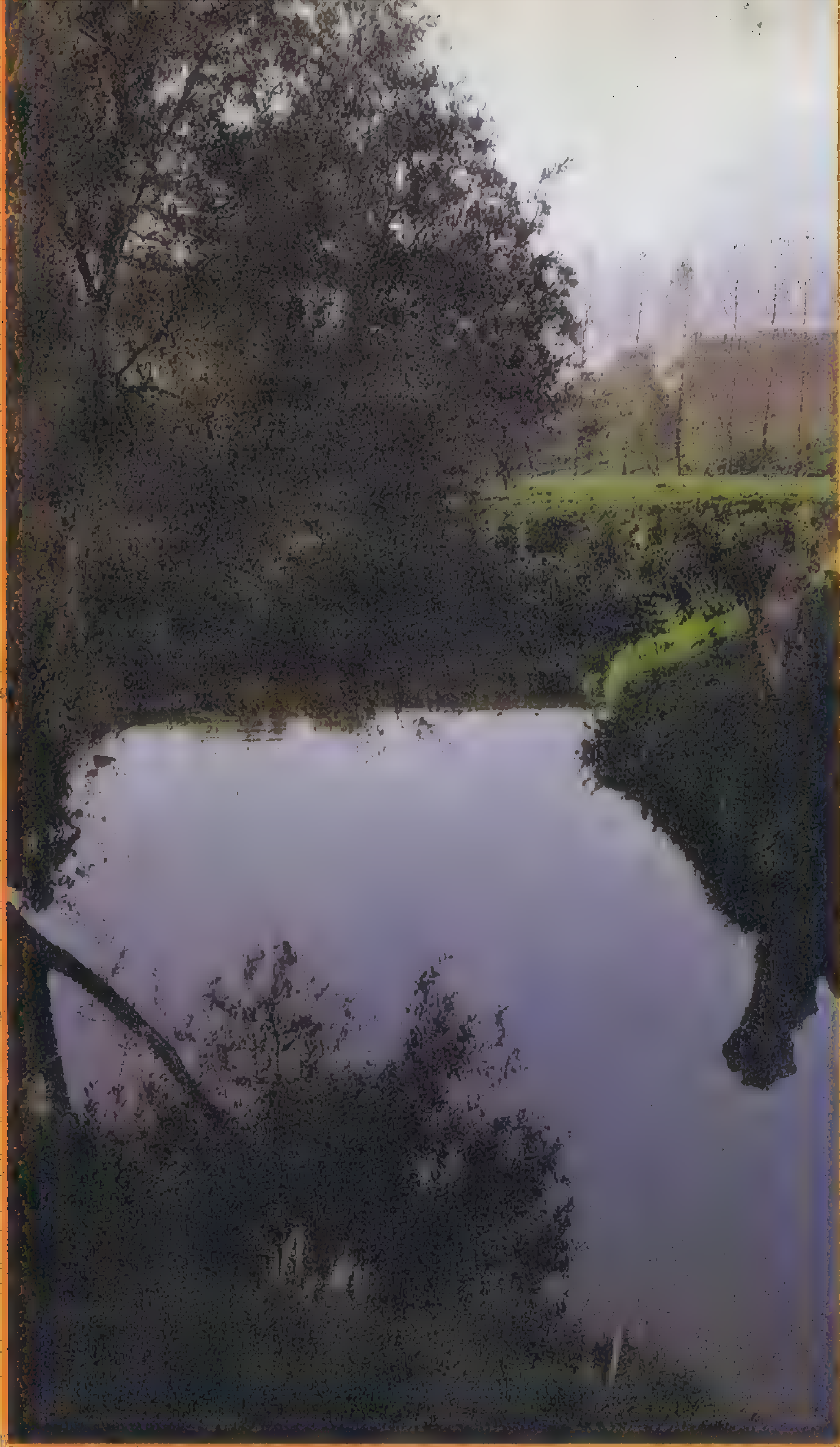
Water is eerst en vooral leven. De eerste levensvormen verschenen in de zee, in de machtige oer-oceanen die zowat vier miljard jaar geleden tweederden van onze planeet bestreken: een duizelingwekkend cijfer. De eerste levende organismes die zichzelf konden voortplanten, waren algen en waterbacteriën. En het is pas na een zeer lange ontwikkelingsperiode dat deze miniatuurwezens (zeg maar onze eerste voorzaten) zich uiteindelijk ontpopten tot een brede waaier van levensvormen: op het land, in de lucht en in zee. Wat een onvoorstelbaar lange weg hebben we niet afgelegd sinds de ééncellige algen uit de precambrische zeeën!

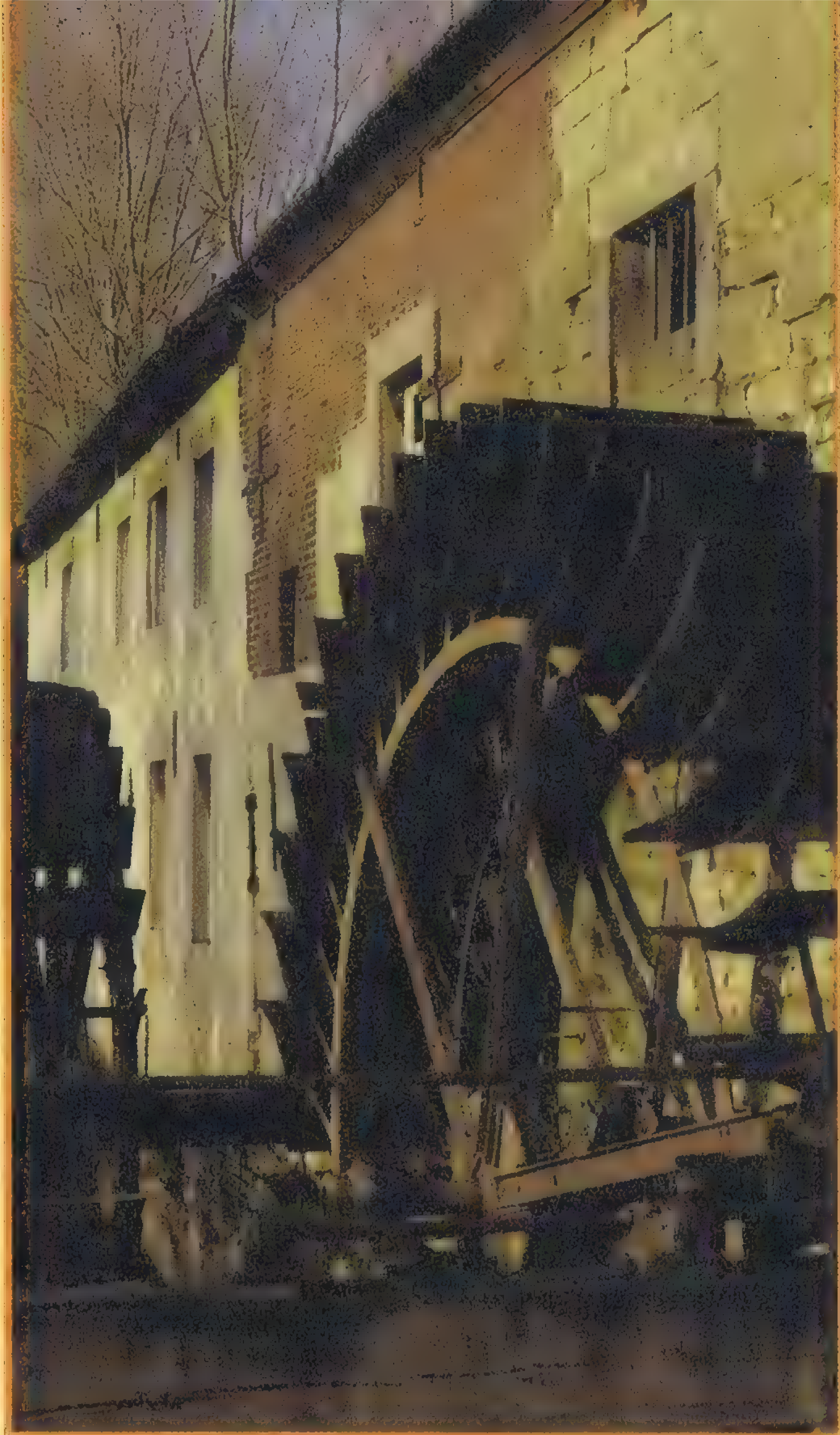
Snelstromend water wordt goed verlucht. Het biedt ideale omstandigheden aan soorten die veel zuurstof behoeven.

Een onvoorstelbaar rijke omgeving

Sinds de prehistorie bouwt de mens zijn kampen langsheen de rivieroevers. Ook vandaag nog blijven de vochtige zones bevoorrechte gebieden. Net als de organische culturen van de oer-oceanen puilen ze uit van leven. Maar wist je dat 5000 van de 20000 bekende vissoorten in zoet water voorkomen? Nochtans zijn de oceanen 145 maal uitgestrekter dan de rivieren en de stromen! Dat geeft je al een mooi idee van de rijk-

▲ **Een onbezoedelde rivier bruist van leven. Wilgen hebben zich aan zijn oevers vastgeklampt. De wilg is de meest voorkomende boomsoort langs de waterkant.**

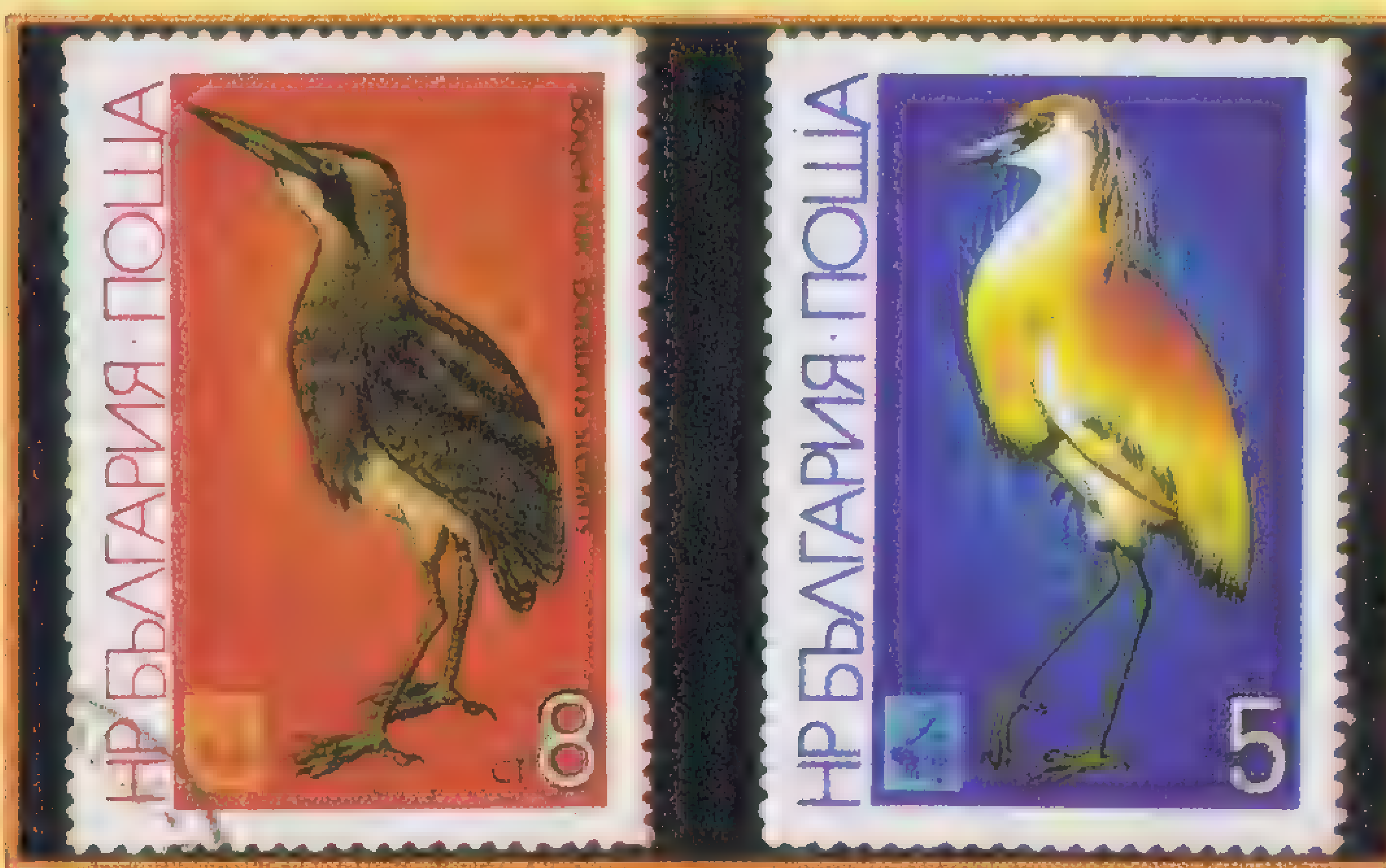

▲ **Ten allen tijde heeft de mens gepoogd om de natuurlijke energie te benutten. Zo is water de enige drijfkracht van dit enorme schoeprad.**

DE WATERSPREEUW, kampioen van de 100 m onder water. ▶

dom van onze moerassen, onze waterlopen en onze meren! Wat we evenmin mogen vergeten, is dat de oevers van stromen en beken meestal een gunstig leefmilieu bieden. Dat ontdekte de mens al in de oertijd, want toen reeds vestigde hij zich aan de waterkant. Men ontdekte al gauw dat de temperaturen er milder waren, de winters minder streng. De voedselvoorraad bleek er rijker dan in de wijde open vlakte.

Deze reiger is een krabbeneter. Hij is minder bekend dan de blauwe reiger die sereen door onze rivieren waadt.

Harnassen en grijphaken

Even opsommen: meren, moerassen, stromen, deltabekkens, bergrivieren, spaarbekkens... Even zoveel verschillende omgevingen. Het biologisch kader is telkens verschillend zodat elk zijn eigen levensvormen bevat. Zo zijn bij voorbeeld de snelstromende bergrivieren veel rijker aan zuurstof dan de trage rivieren van de vlakte. Zij bevatten dus wezens die voldoende vindingrijk moeten zijn om zich niet door de stroom te laten meeslepen of zich te pletter te storten op rotsblokken en keien. Sommige verankeren zich, andere klampen zich vast aan algen en wortels. Om zich tegen schokken te vrijwaren, bouwen sommige zich zelfs een

DE OTTER, een toonbeeld van aanpassing

— De pels is doordrenkt met een afscheidingsvocht dat de vacht waterdicht maakt en de wrijving in het water vermindert.

— De ogen staan helemaal bovenaan het kopje zodat hij voorzichtig het wateroppervlak kan bespieden.

— Bij het duiken sluiten oren en neusholten zich automatisch.

— De pootjes zijn voorzien van zwemvliezen, een huidplooi tussen de tenen waardoor hij makkelijker zwemt.

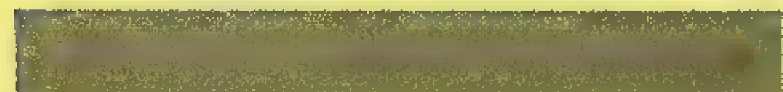
— Hij kan van twee tot acht minuten zonder zuurstof blijven.

— De gevoelige snorharen rondom de snuit hebben een lengte van vijfentwintig centimeter en ze zijn gevoelig aan de geringste druk- of stroomwijziging.

De waterspreeuw is een merkwaardige vogel: hij is de enige musachtige die letterlijk in staat is onder water te « lopen ». Hij houdt zich vast aan de bodemuitsteeksels en met behulp van zijn vleugels vordert hij stroomopwaarts op zoek naar de kleine schaaldieren en visjes waarmee hij zich voedt. Als een doelgerichte razendsnelle zwart-witte vuurpijl scheert hij rakelings langsheen het wateroppervlak. Tot hij plots verdwijnt, als sleepte hij alle leven met zich mee.

Een vogel die zo sterk op een merel gelijkt en die tegelijk kan zwemmen, da's al verrassend. Maar er bestaan ook spitsmuizen die zich sterk bekwaamden... in onderwaterzwemmen!

Sommige plantensoorten zoals het sterrekroos, het waterlint en de waterlins verankenren hun wortels in de bedding of drijven vrij aan het oppervlak. ▶

Wild, speels en verstandig

Wat de aanpassing aan het water betreft, wordt waarschijnlijk de kroon gespannen door een zoogdier dat je ongetwijfeld kent: de otter. Sinds kort overweegt men deze prachtige marterachtige opnieuw in zijn natuurlijke omgeving in te voeren: jacht, vervuiling en nestvernieling hadden de soort onherroepelijk uitgeroeid. In het water is hij een

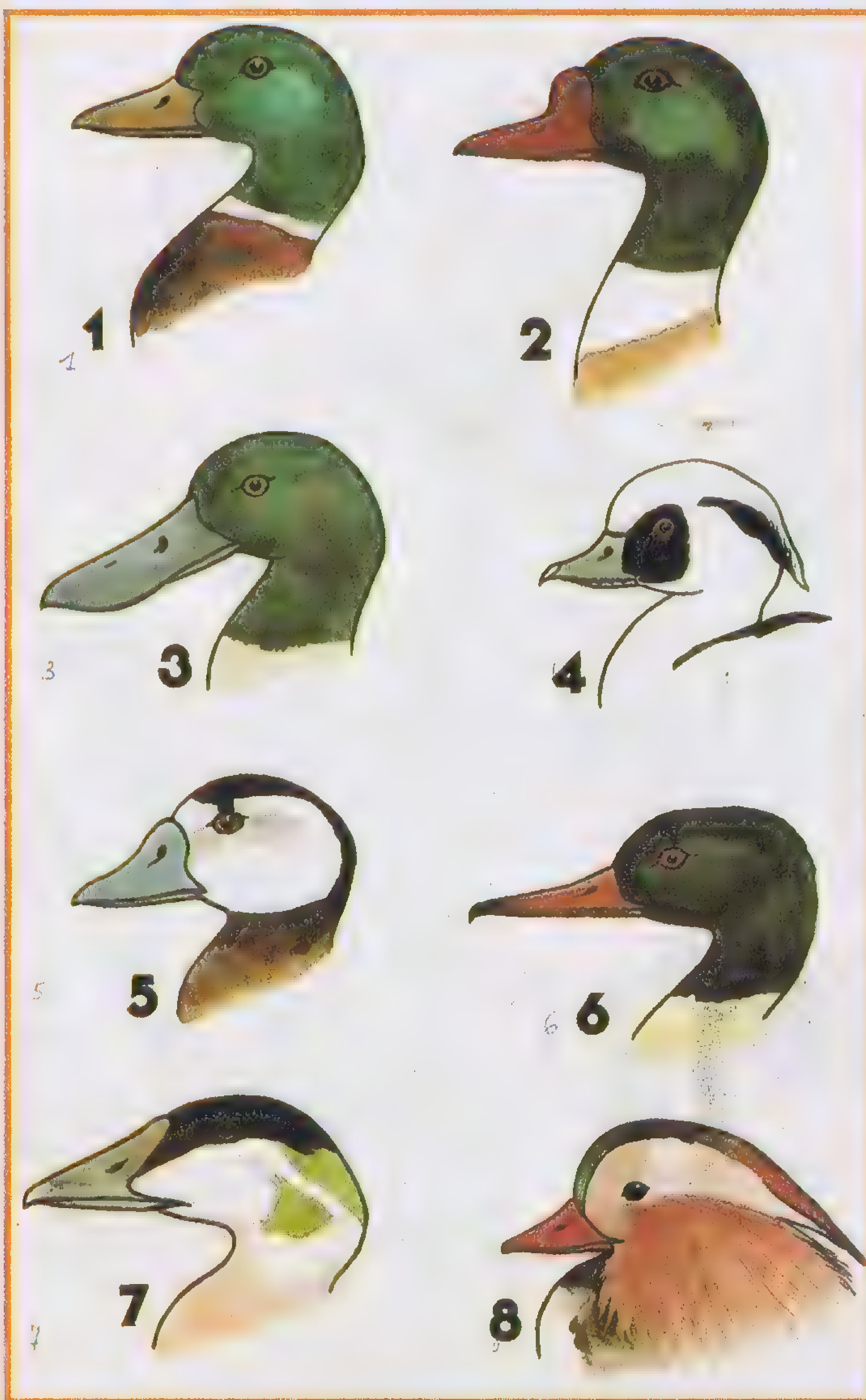
Tot zo diep het licht in het water doordringt, tiert een welige plantengroei die zich zeer goed aanpastte. Tot op het kleinste steentje groeit er mos.

merkwaardig jager, net als de snoek. Bij voorkeur voedt een snoek zich met voorn en alvertjes. Maar hij is echt niet vies van een jonge eend of een waterhoen of zelfs nu en dan een veldrat. Maar de otter heeft een duidelijke voorkeur voor vis. Met één barbeel kan hij verschillende dagen voort. De otter kiest trage prooien uit, prooien die zich weinig verweren of die ziek of gekwetst zijn. Zodoende levert hij een belangrijke bijdrage tot de natuurlijke selectie en gunt hij meer kans aan de sterkste elementen van de soort die hij aanvalt. Hij beperkt ook de kikker- en palingstand die zich met pootvis voeden. Om al deze redenen moeten we gunstig staan tegenover de terugkeer van dit even schattig als verstandig roofdier!

Buiten de mens is de otter het enige dierlijk wezen dat in staat is speelgoed te vervaardigen. Namelijk glijbanen! Met meerderen verzamelen ze zich bovenaan een gladde slibberige helling. Op buik of op rug laten ze zich tot beneden glijden waarna ze een mooie duik in het water maken! Otters zijn duidelijk gek op dit spelletje. Ze spelen het in luidruchtige opgewekte benden en ze verdringen elkaar als kinderen in een pretpark!

EENDEN EN AANVERWANTEN

In de wereld van de vogels zijn de leden van 21 families (van 9 verschillende rangorden) zeer bedreven zwemmers: pinguïns, stormvogels, duikers, ganzen, steltlopers, futen, meeuwen... om er slechts enkele te vermelden.

De eend is waarschijnlijk de bekendste watervogel. We onderscheiden twee soorten: de duikeend en de oppervlakte-eend. De eerste soort kan slechts opstijgen na z'n aanloop op het wateroppervlak te hebben genomen. De tweede soort stijgt verticaal op.

Het is onvoorstelbaar op welke wijze eenden, ganzen, e.d. zich aan het water hebben aangepast.

— De poten zijn afgevlakt om minder weerstand te bieden in het water. Bovendien zijn ze voorzien van zwemvliezen.

— De pluimen staan heel dicht op elkaar en een isolerende donslaag houdt een soort luchtkussen gevangen waardoor het dier perfekt drijft.

— De poten staan helemaal achteraan het lichaam om in het water een betere stuwkracht te geven (op het land is het dier daarentegen heel wat onhandiger).

— Bij de duikeend zijn de luchtzakken kleiner dan bij andere vogels. En het dier heeft ook minder holle beenderen. Om die reden zijn het ook geen zeer bekwame vliegers.

— Een speciale klier scheidt een olie af waardoor de pluimvacht waterdicht blijft.

Meestal is een eendesnavel voorzien van fijne filtrerende lamelletjes. Zij weerhouden de zeer kleine plantaardige resten waarmee de vogel zich voedt (bij voorbeeld de groenkraag). Zoniet staat de rand van de snavel vol kleine tandjes om de glibberige vissen te weerhouden (zaagbek). En zo is elke watervogel aangepast aan zijn specifieke levenswijze. En indien nog noodzakelijk bewijst dit nogmaals dat de Natuur een wonderbaar ingenieur is met een absoluut onbeperkte verbeelding!

Renée Rahir
Foto's R-J Rahir

Er zijn vrijwel evenveel soorten snavels als er soorten eenden zijn. De afgebeelde dieren zijn mannetjes met hun zomervacht.

1. Groenkraag (ANAS PLATYRHYNCHOS)
2. Bergeend (TADORNA TADORNA)
3. Slobeend (ANAS CLYPEATA)
4. Nonnetje (MERGUS ALBELLUS)
5. Witkopeend (OXYURA LEUCOCEPHALA)
6. Grote zaagbek (MERGUS MERGANSER)
7. Eidereend (SOMATERIA MOLLISSIMA)
8. Mandarijneend (AIX GALERICULATA)

Vervolg sla 2 blz. om

Stroomafwaarts

ZACHTE BERK
BETULA PUBESCENS

OEVERZWALUW
RIPARIA RIPARIA

GRAUWE WILG
SALIX CINEREA

IJSVOGEL
ALCEDO ATTHIS

WATERLELIE
NYMPHEA ALBA

AGRION (LIBELLE)
AGRION SPLENDENS

WATERHOEN
GALLINULA CHLOROPUS

WATERDRIEBLAD
MENYANTHES TRIFOLIATA

LISDODDE
TYPHA LATIFOLIA

GELE LIS
IRIS PSEUDACORUS

FUUT
PODICEPS CRISTATUS

WATERRANONKEL
RANUNCULUS AQUATILIS

BRUINE KIKVORS
RANA TEMPORARIA

J.RAHIR 88

WIST JE DAT ?...

* De KUIFFUUT (zie poster) één der beste dansers is uit het vogelrijk. Zijn paarballet is uniek: hij duikt en rent onder water, hij maakt luchtsprongen, zet zich kaarsrecht, maakt rituele buigingen en overhandigt presentjes. Waarlijk een boeiend spektakel! Nochtans werd deze prachtige vogel vorige eeuw zo goed als uitgeroeid... omdat zijn pluimen zo mooi stonden op dameshoeden!

* Net als de BRUINE KIKKER zijn ook de andere kikker- en paddensoorten het slachtoffer van het wegverkeer. Tijdens het trekseizoen worden ze in afschrikwekkende getalen onder autowielen verpletterd. Eindelijk worden dan toch langsheen de nieuwe autosnelwegen «vergaarmanden» aangebracht. De kikvorsachtigen MOETEN beschermd worden want ze zijn een natuurlijke verdediging tegen de wildgroei aan insecten.

* WATERDRIEBLAD wordt sinds de zestiende eeuw in de geneeskunde aangewend om verteringsstoornissen te bestrijden; deze plant wordt trouwens ook «koortsklaver» genoemd.

* Tijdens de kruistochten koos koning Lodewijk VII de LELIE als symbool. De naam van de Franse Lelieaards is slechts een omvorming van de benaming van de l(ou)isbloem. De naam werd verbasterd, maar de schoonheid van de bloem bleef.

* De WATERHOEN is zéér geëmancipeerd. Het mannetje mag het nest helemaal in z'n eentje bouwen en het is eveneens zijn werk de pasgeboren kuikens te bewaken. Om op te stijgen loopt deze vogel met wijde vleugelslagen over het water.

* De WATERRANONKEL wordt door de vissen bijzonder op prijs gesteld. Toch is hij voor sommige diersoorten giftig, o.a. voor de mens. Hij kan zelfs in een holle weg groeien die tijdens een onweer tijdelijk werd overstroomd!

* De IJSVOGEL graaft in de beekkant een tunnel die uitloopt op een kamer waarvan hij de wanden verstevigt met visgraten. Net als sommige nachtelijke roofvogels produceert deze vogel «braakballen»: het zijn de resten van de prooi die hij zonder kauwen inslikt. Dat kunnen dekschilden van insecten zijn, overschotten van schaaldieren, de onverteerbare delen van wormen, kikkers, dikkoppen, enz.

* De AGRION is één van de 5000 soorten waterjuffers die onze planeet bevolken. Dit insect legt zijn eitjes onder water en eens ze volgroeid zijn moeten de poppen op eigen kracht naar het oppervlak stijgen.

* De holle RIETSTENGELS dienen als «rustoord» voor een aantal insecten die er ongestoord in overwinteren.

* De WATERLELIE is niet alleen sinds de oudheid een symbool van reinheid. Ze is het voorteken van de dood van een binnenwater. Deze bloem groeit uitsluitend in vochtige gebieden die aan het verzanden zijn. De uitdroging van een meer is een natuurlijk verschijnsel; het is nl. het gevolg van een ophoping van slib en afgestorven plantaardig materiaal.

* De bladeren van de ZACHTE BERK zouden verzachtend werken bij reumapatiënten.

* De WILG is nauw met het water verbonden. In heel het Europese platteland zijn het vrijwel steeds wilgen die zich in de vochtige rivierbermen nestelen. En hun lange buigzame takken reiken tot in het heldere water.

* De OEVERZWALUW graaft zijn nest in de rivierberm. Omdat deze vogels steeds in zwermen leven, hebben sommige bermen eerder het uitzicht van een stuk Zwitserse kaas! Deze dieren vangen insecten door rakelings over het wateroppervlak te scheren. Jammer genoeg wordt deze zwaluw zeldzaam. Mocht er toevallig een beek door je tuin vloeien, overdek dan vooral de berm niet met een betonlaag! Je weet maar nooit...

* De EUROPESE NERTS bestaat in levende lijven en niet uitsluitend als bontmantel. Net als de otter is ook hij een marterachtige die eveneens de voorkeur geeft aan een vochtig midden.

* Nauwelijks enkele uren oud springen de JONGE EENDJES al in het water. Ze dobberen rond als kurkstoppen.

* Indien de berm van een waterloop begroeid is met SPARREN dan mag je het water als een woestijn beschouwen; de naalden verzuren het water in dergelijke mate dat driekwart van het visbestand verdwijnt.

TERLOOPS:

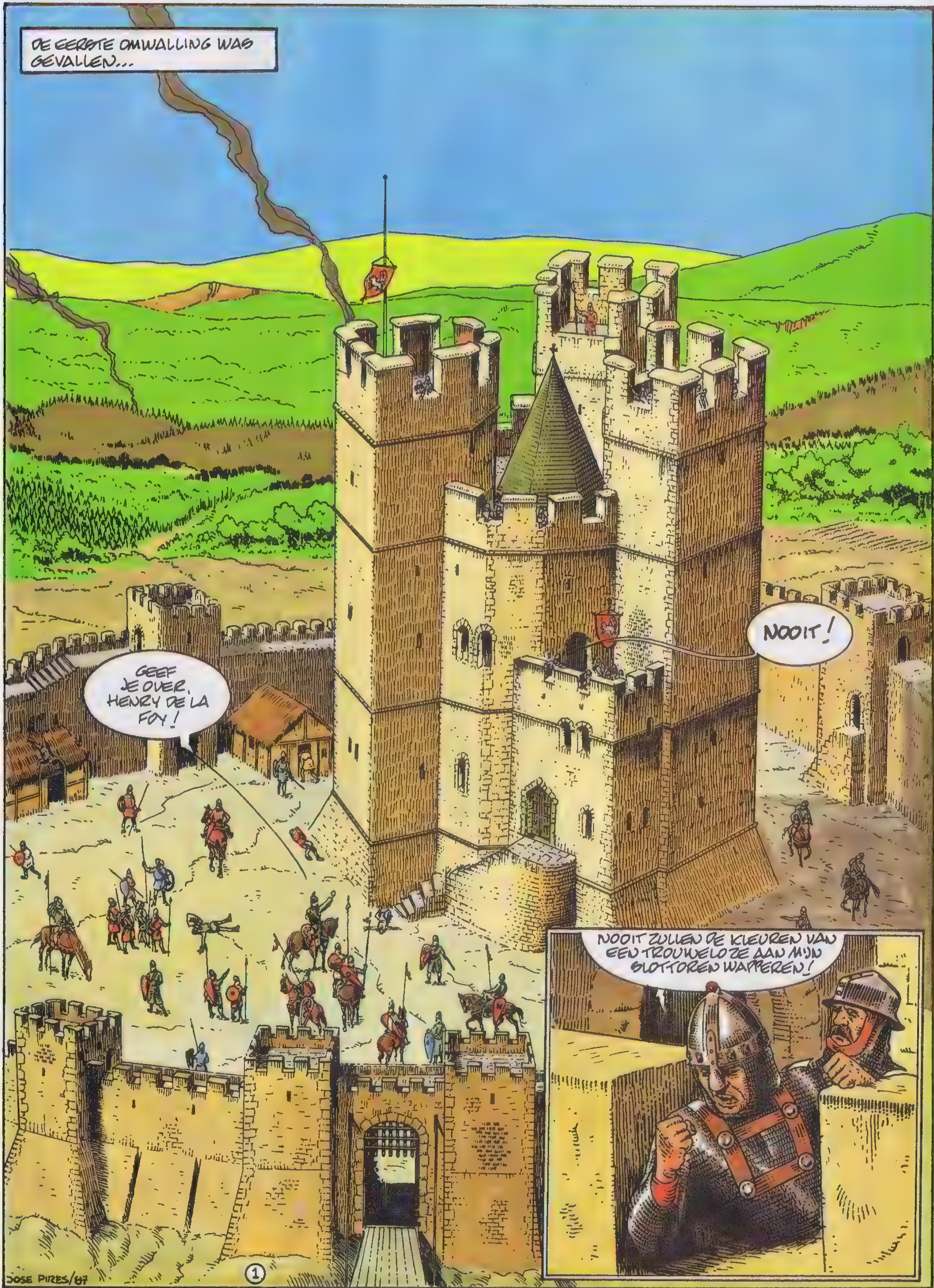
EET NOOIT KIKKERBILLEN!

In eigen land werd het kikkerbestand te klein om de markt te kunnen bevoorraden. Kikker- en paddenpootjes worden dan ook ingevoerd vanuit tropische landen. Vooreerst moet je weten dat die ledematen meestal levend worden afgehouwd. Ten tweede betekent de verdwijning van kikkers en padden een ecologische ramp waartegen geen enkel gastronomisch genot kan opwegen. In de tropen veroorzaakt de uitroeiing van de kikvorsachtigen een wildgroei aan insecten die vaak ziektekiemen verspreiden, o.a. malaria. Het is hier dus geen zaak van «groene» gevoeleriglheid: het is gewoon een kwestie van mensenlevens.

**De dotterbloem siert het moeras met haar gele blaadjes.
Ze is een ranonkelachtige, dus giftig. Deze plant heeft zijn wortels in het water.**

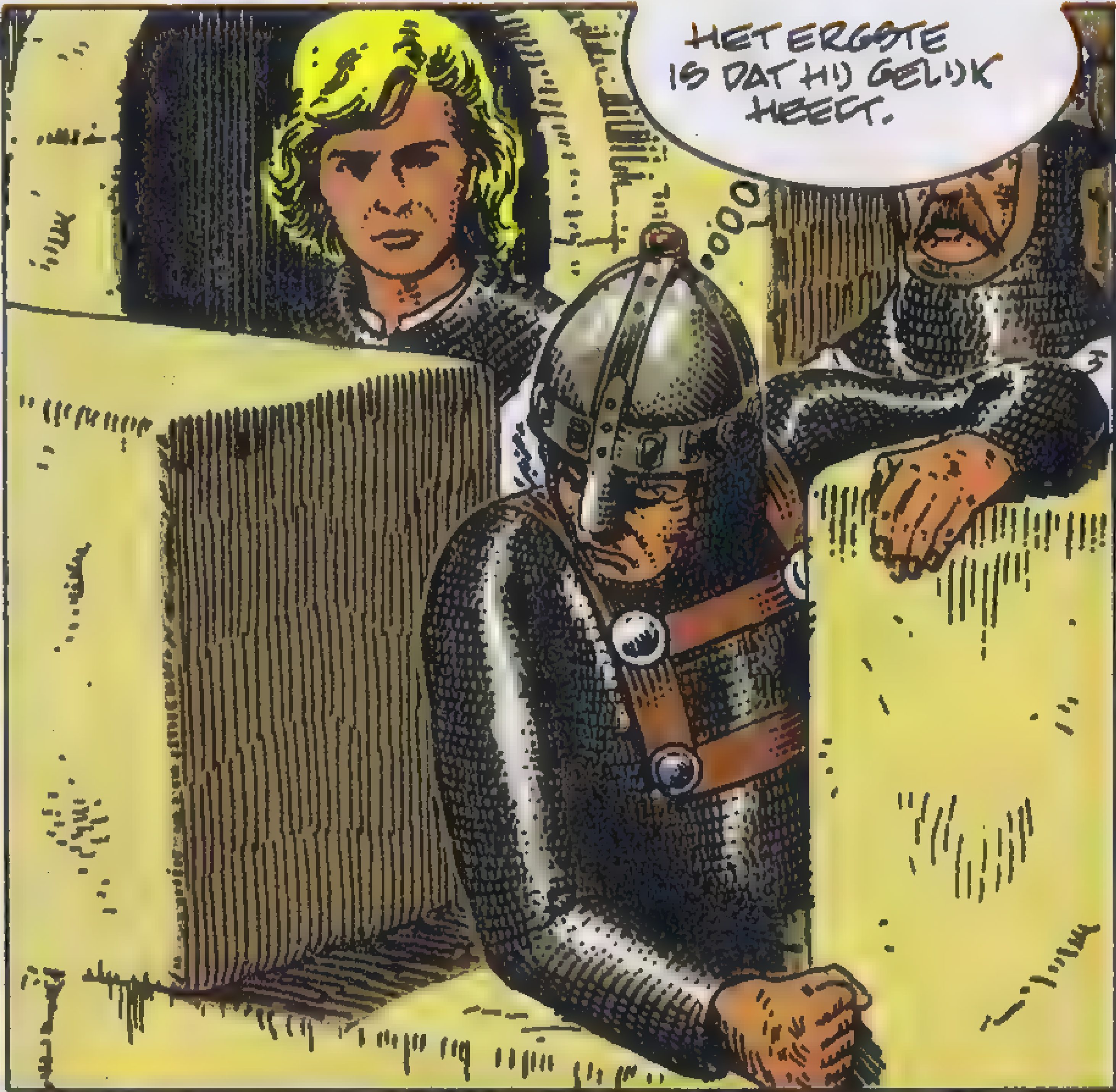
JOSÉ PIRES
BENOÎT DESPAS

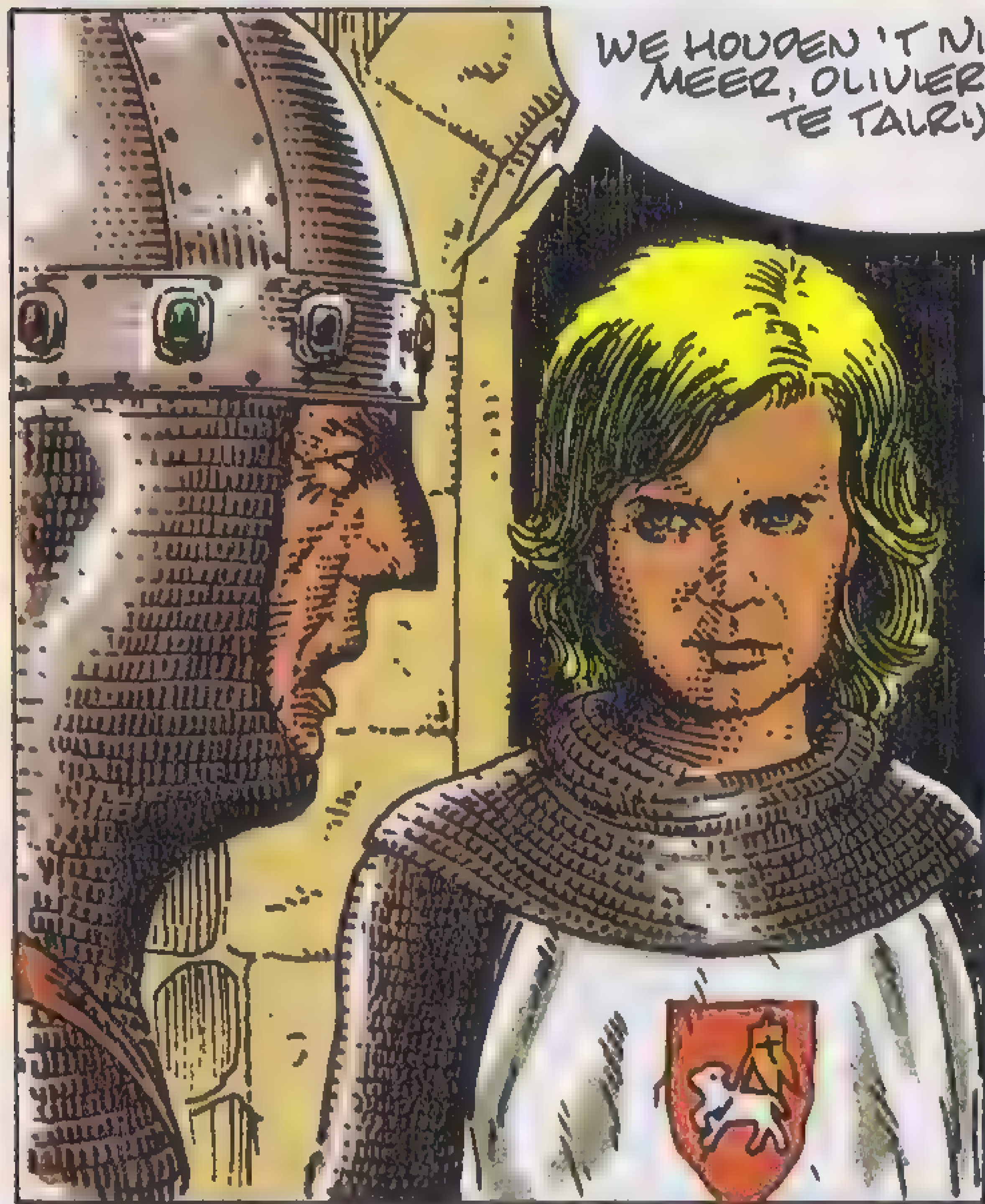

SLA OM

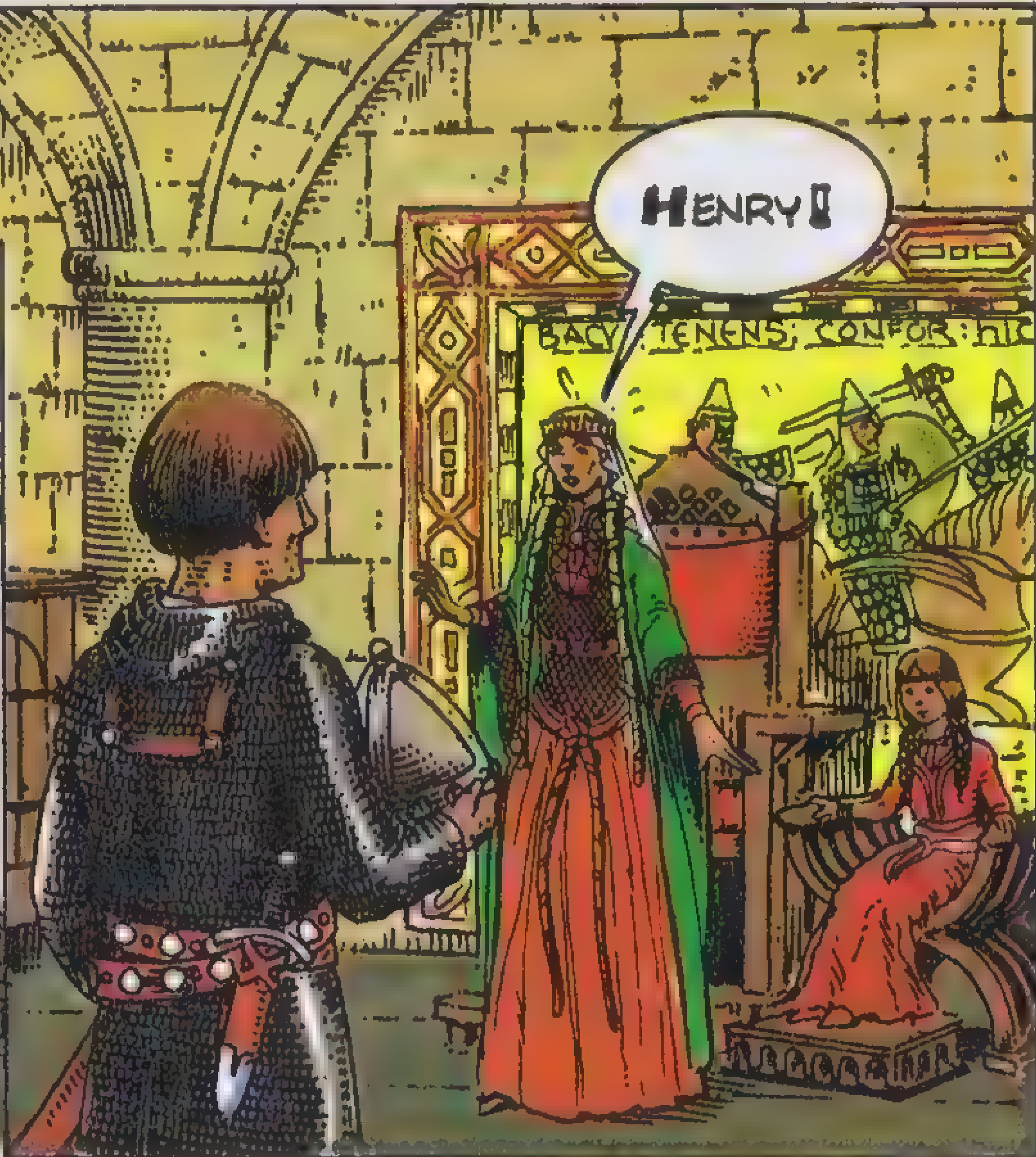
DE BOODSCHAPPERS

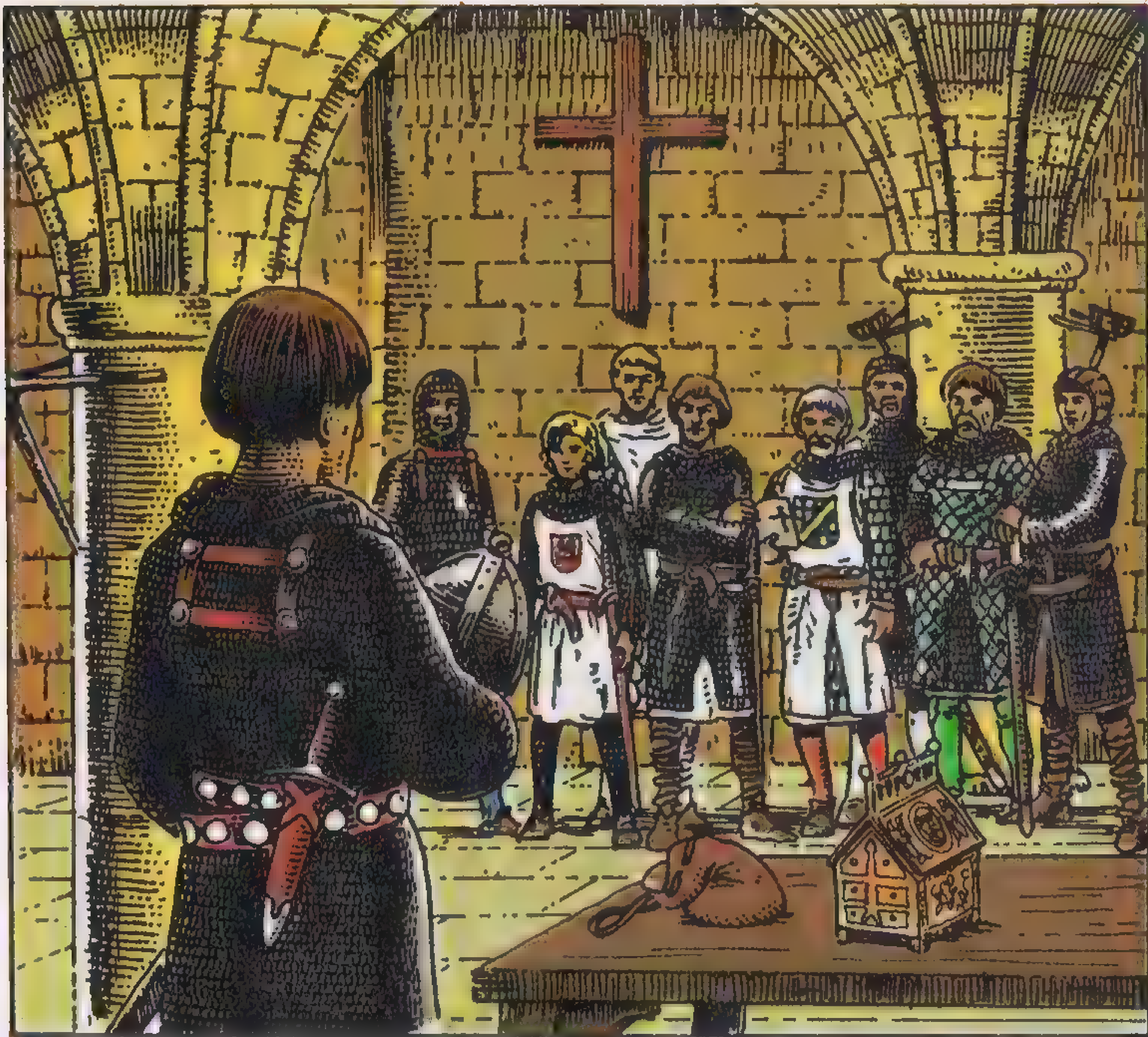

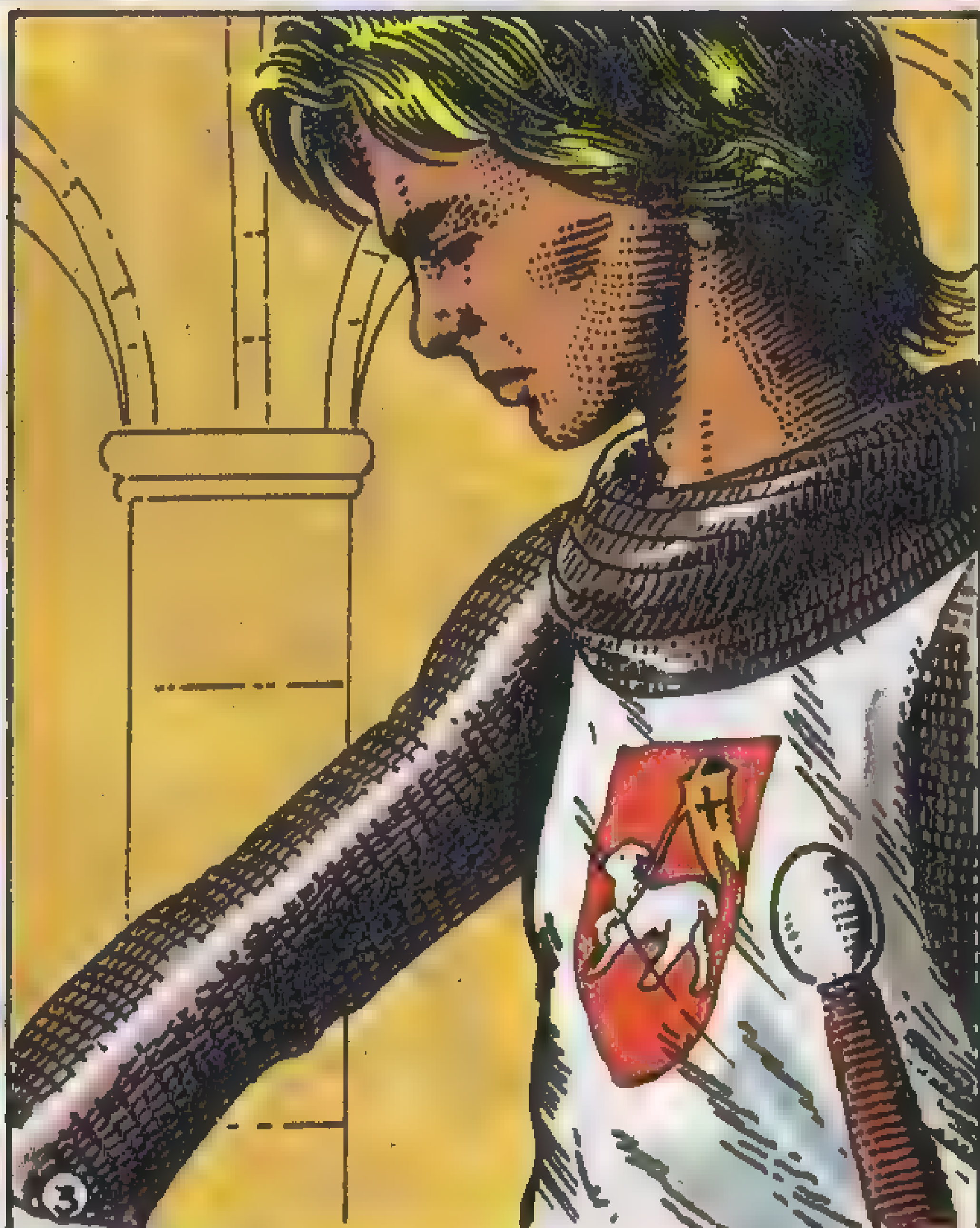

IK HEB TWEE VRIJWIL-
LIGERS NODIG OM DE
HERTOG OM HULP TE
VRAGEN.

LAAT DE VRIJWILLIGERS
NAAR VOREN
TREDEN.
JOSE PIRES/87

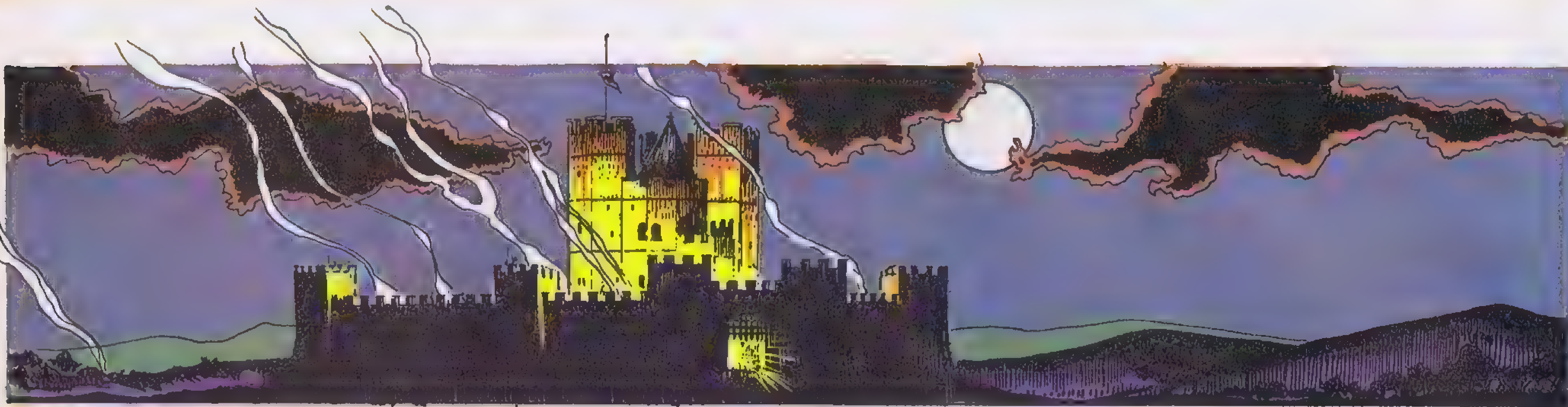

HET
LOT ZAL
BESLISSEN.

DEGENEN DIE DE GOUDSTUK-
KEN TREKKEN ZULLEN DE
BOODSCHAPPERS ZIJN.

SLA OM

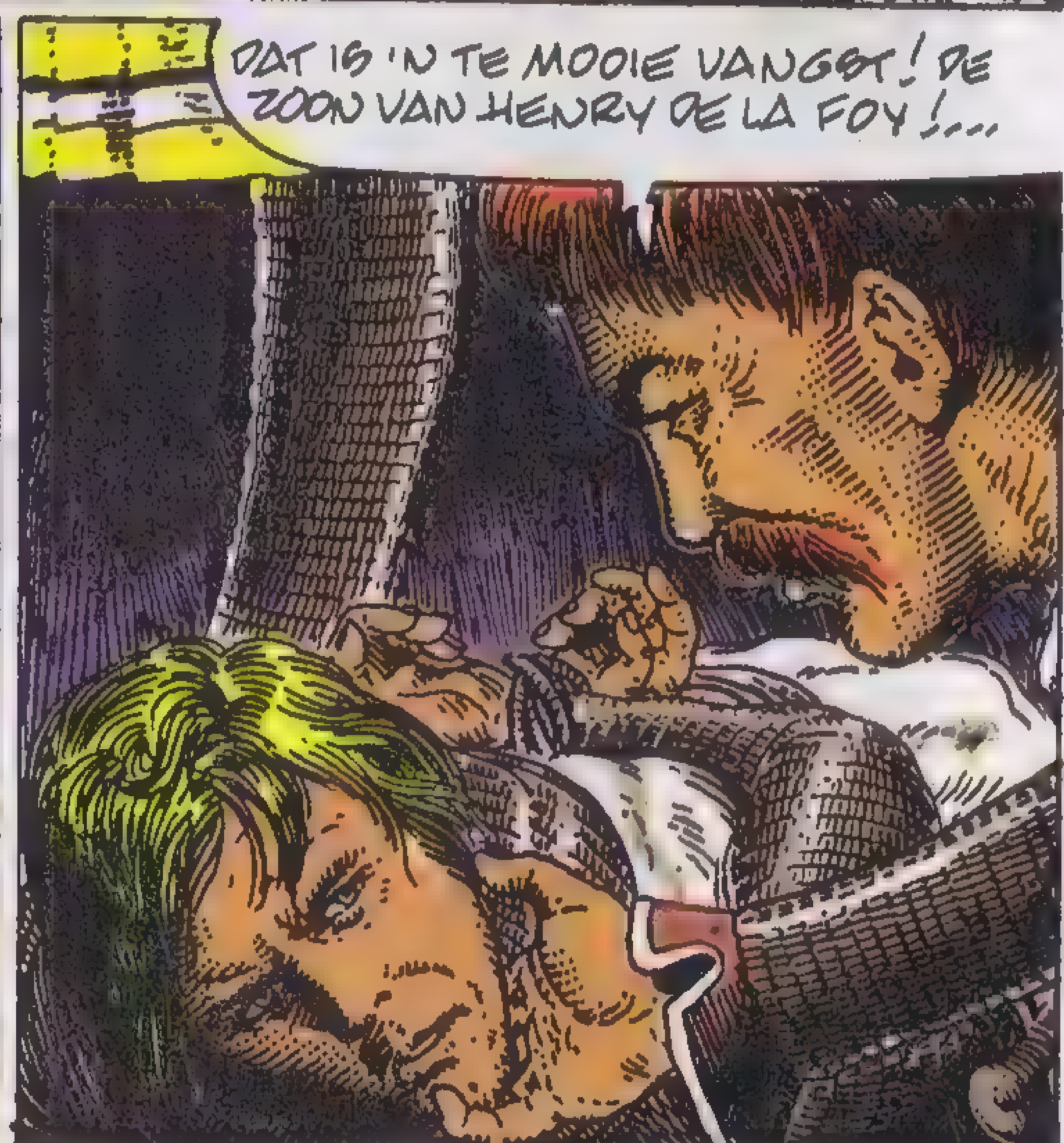

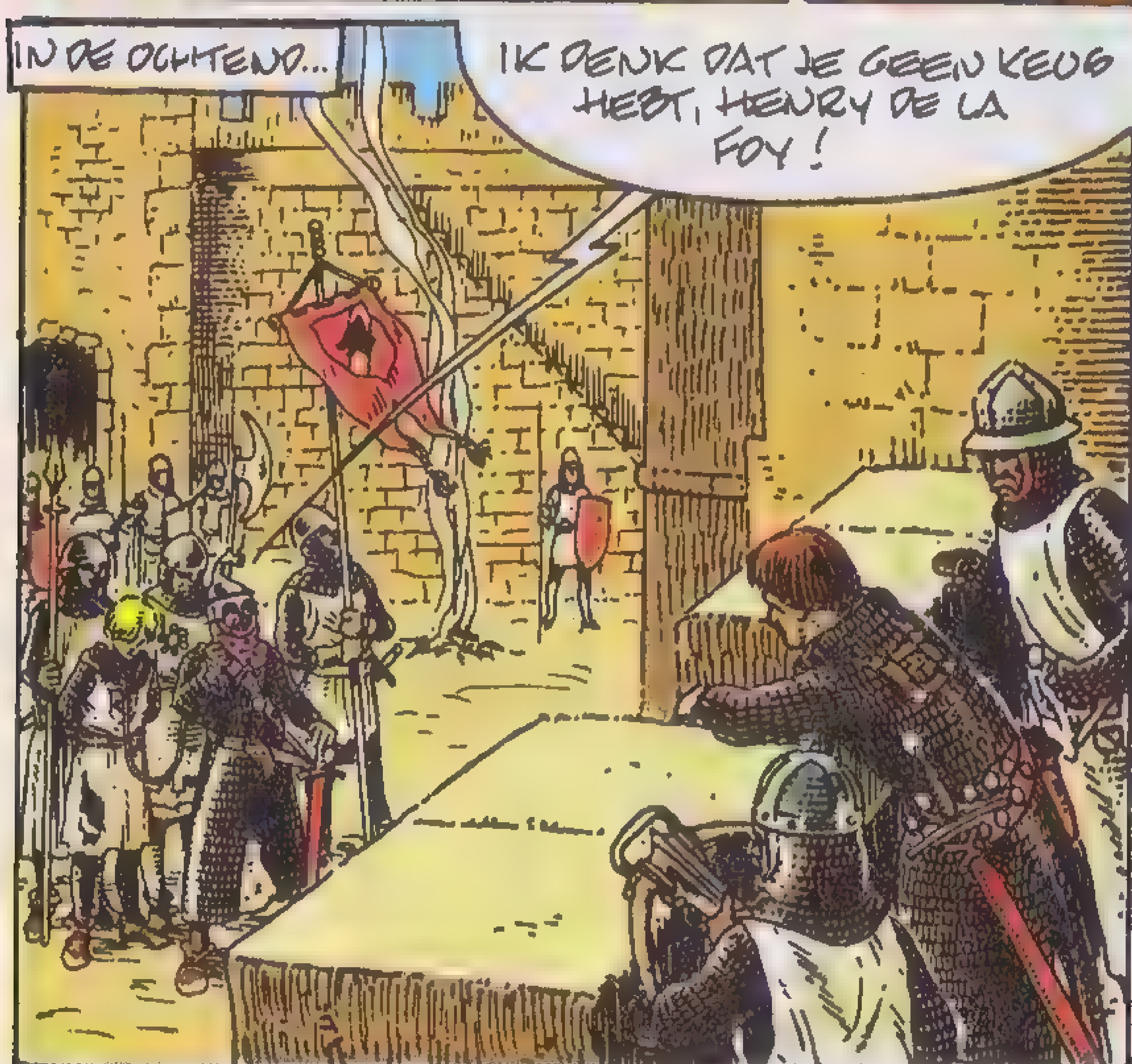

HELA, WAT IS DAT VOOR GEDRUIS ?
?!

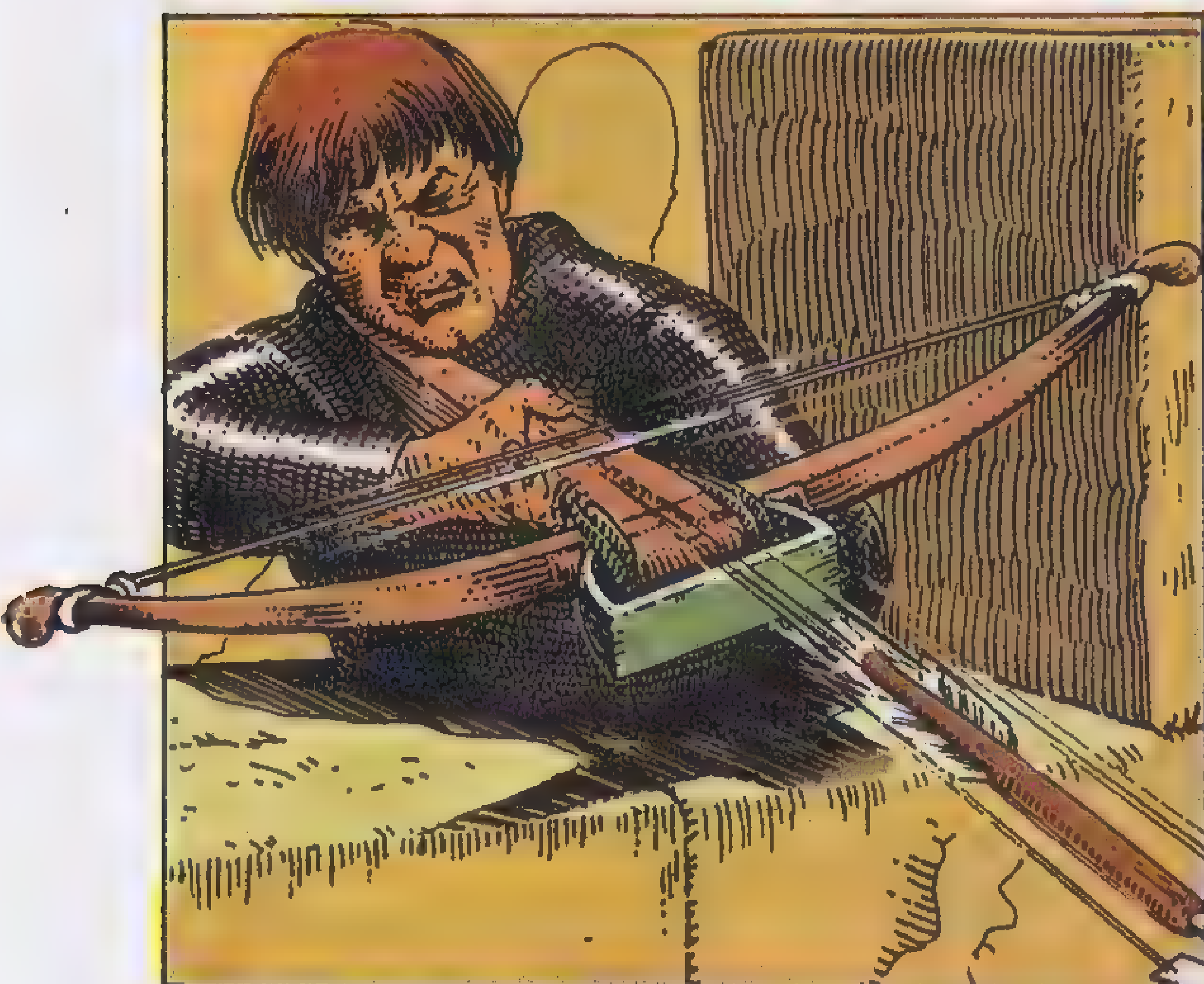

?

DAT IS 'N TE MOOIE VANGST! DE ZOON VAN HENRY DE LA FOY!...

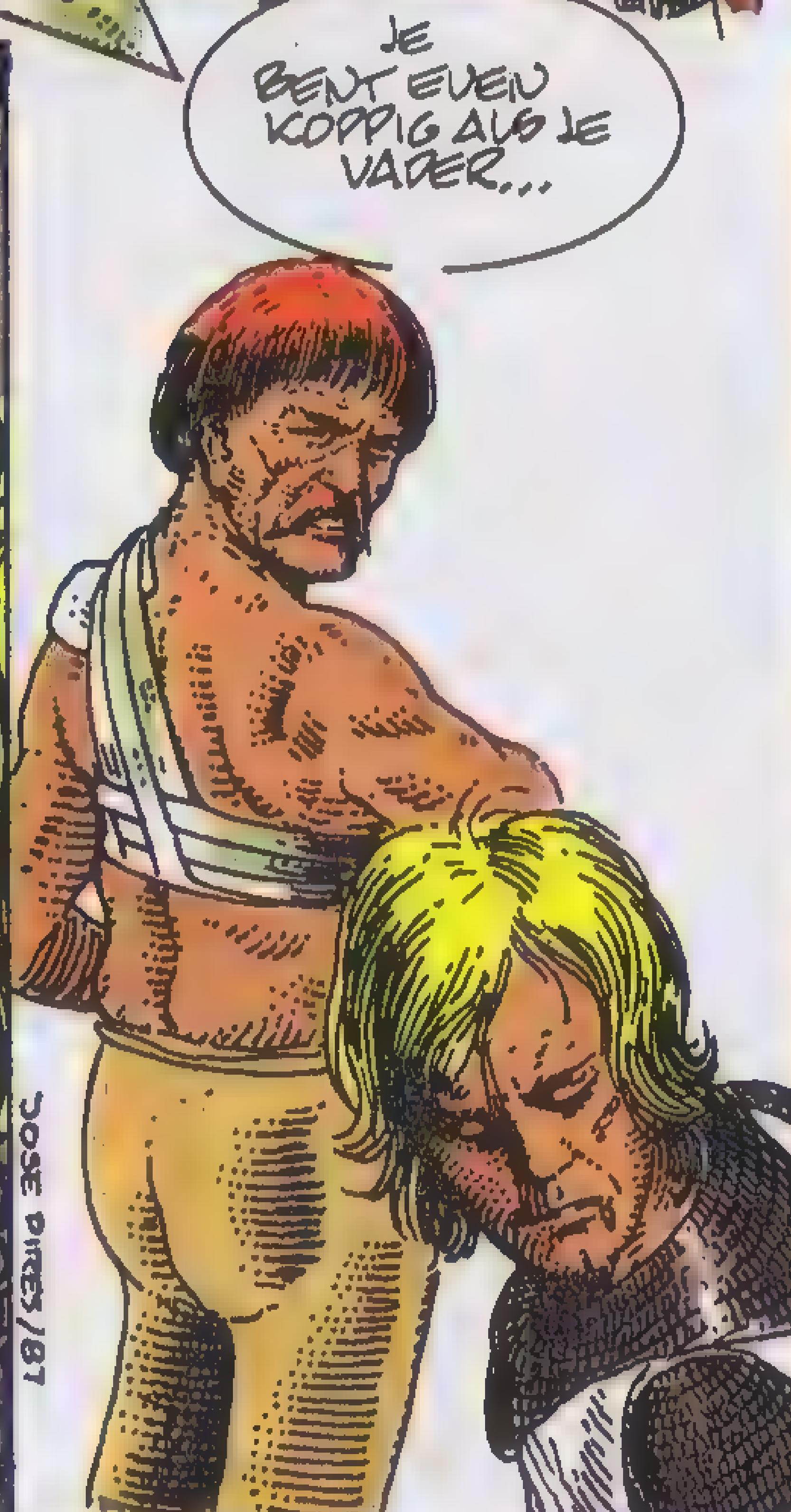
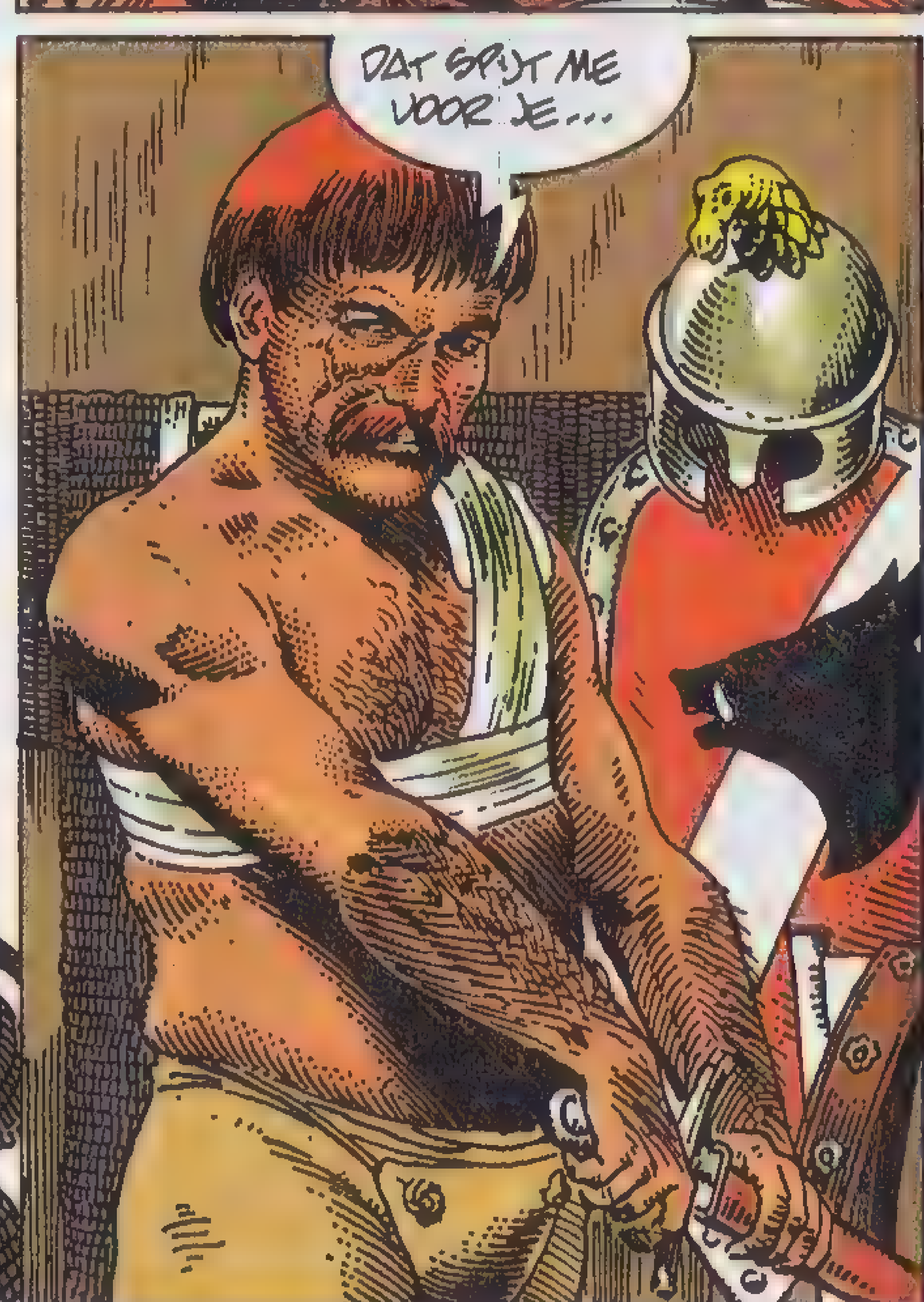
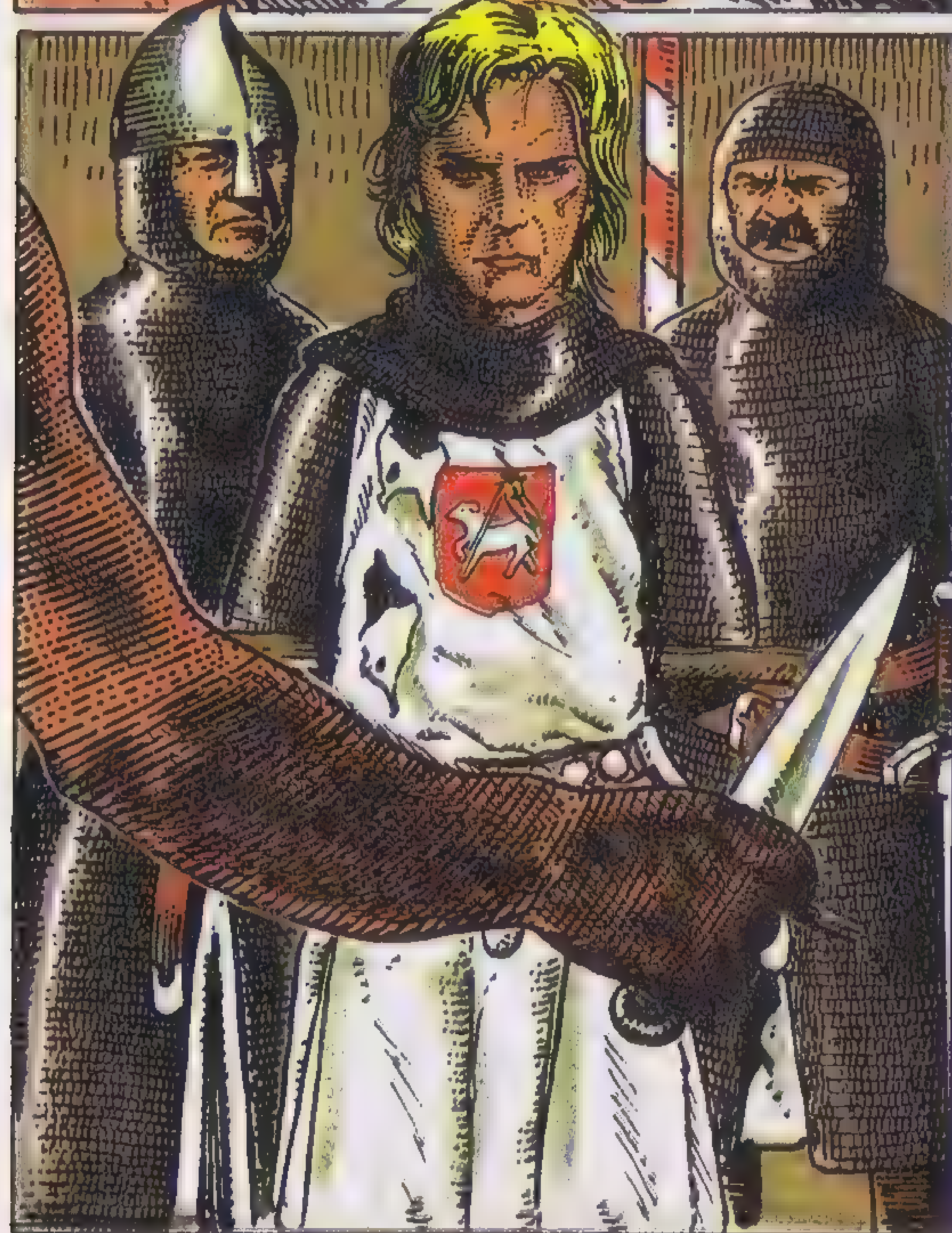
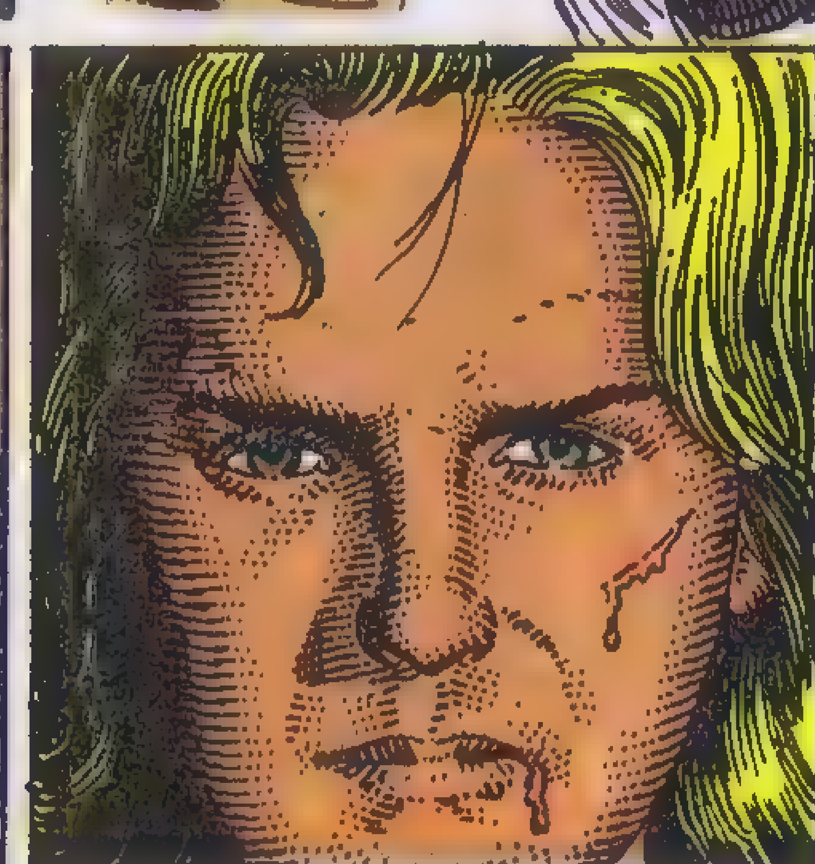

IN DE OCHTEND...
IK DENK DAT JE GEEN KEUS HEBT, HENRY DE LA FOY !
JOSE PIRES/87
4

!
GEEF ME JE KRUISBOOG !
!?

?!

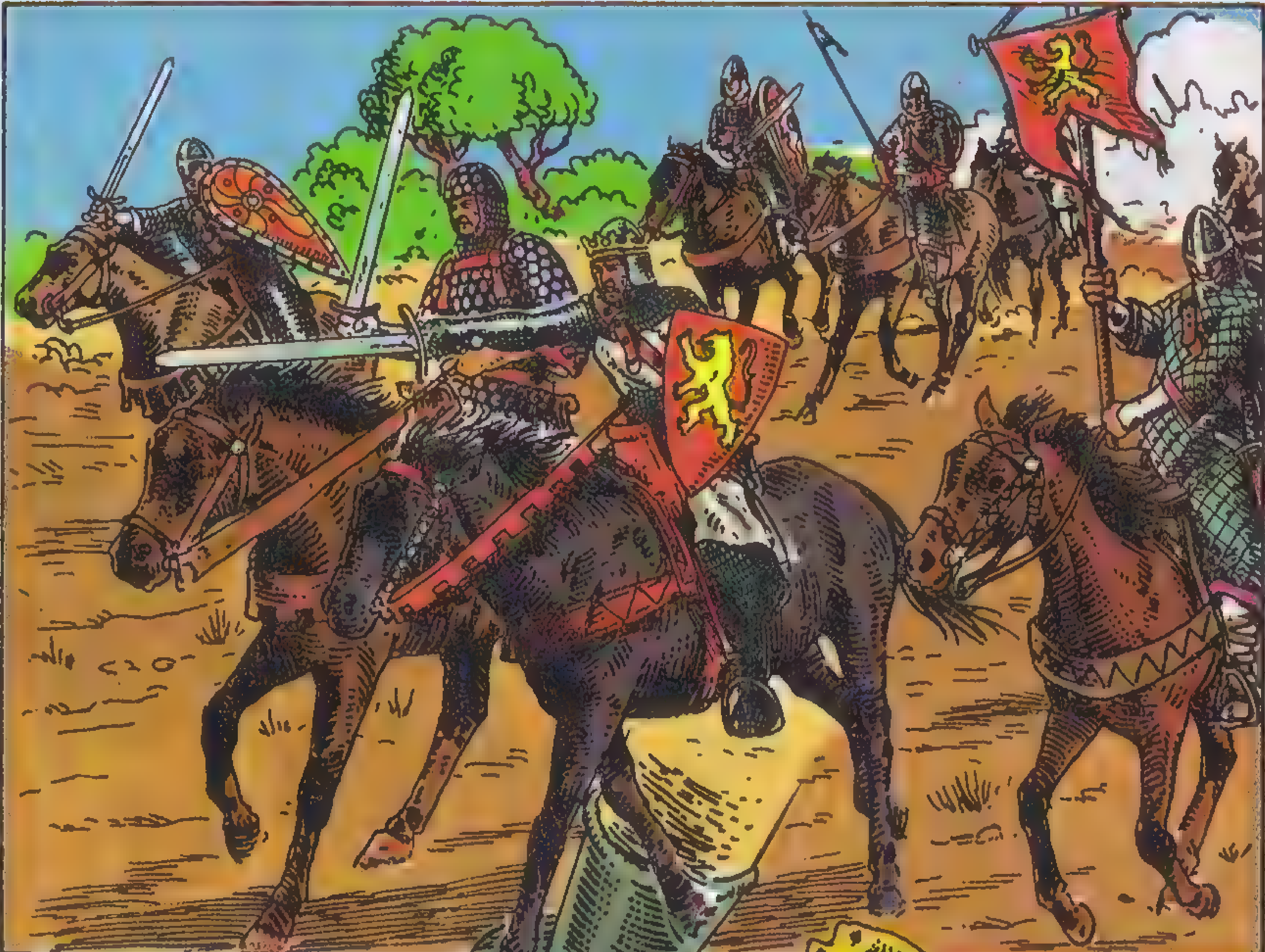
JE HEBT HET GEWILD!

LATER...
VOOR DE LAATSTE MAAL: HOE BEN JE HET KASTEEL UITGEKOMEN?
JOSE ORTIZ/87

JE BENT EVEN KOPPIG ALS JE VADER...

DAT SPIJT ME VOOR JE...

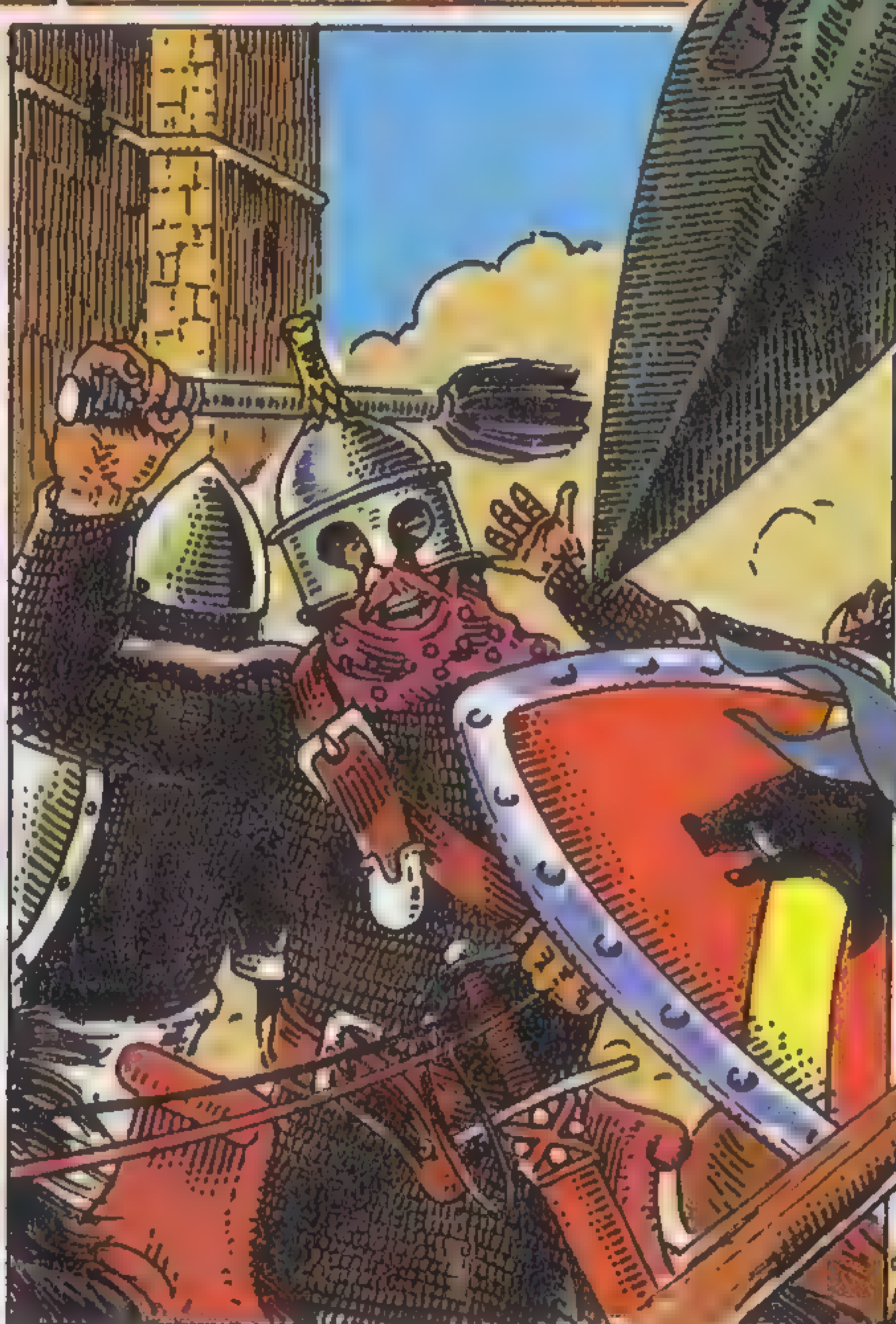

VERTEL ME NU EENS... WELKE KLEUR HEBBEN DE OGEN VAN DE DOOD?
5

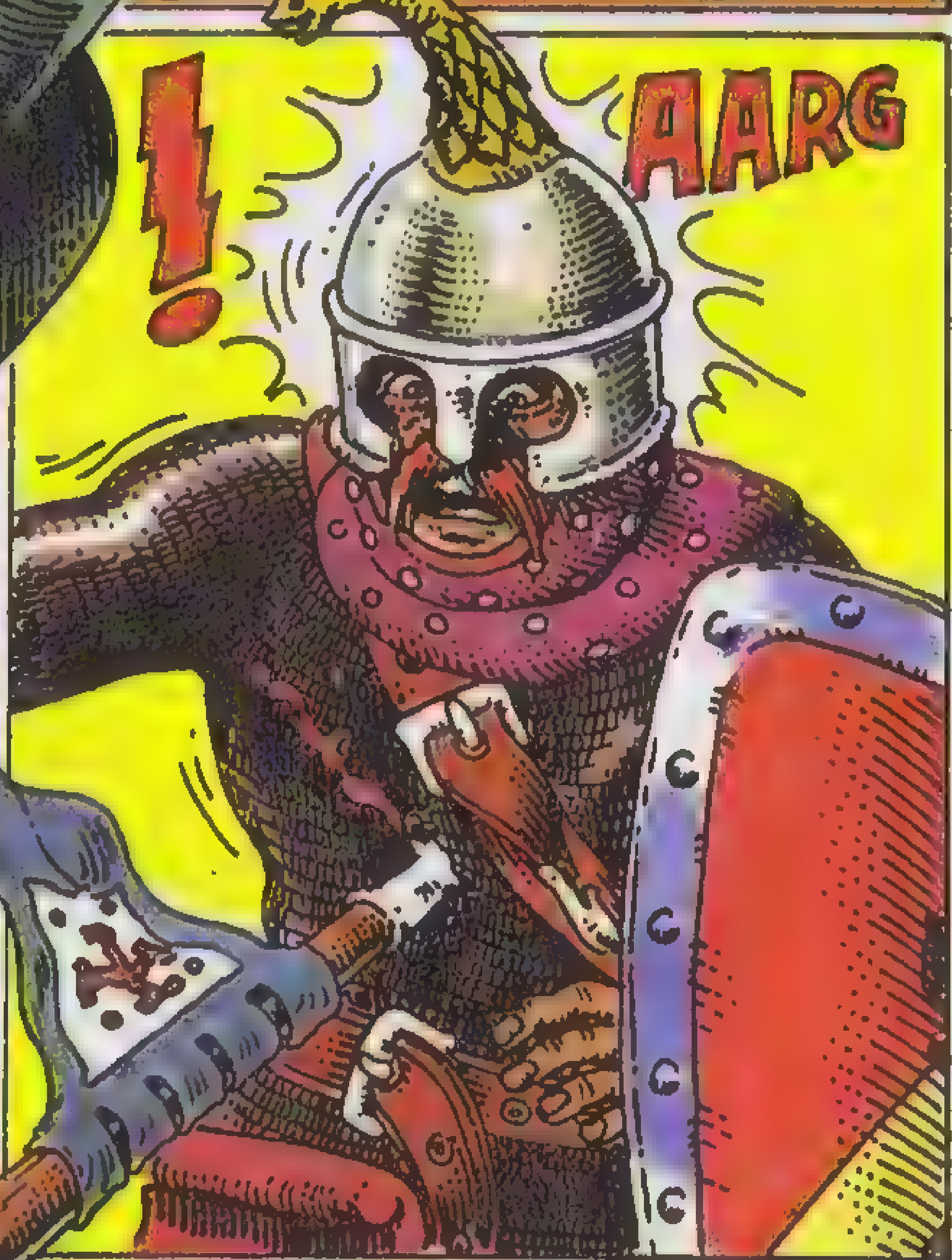
SLA OM

OP DE OCHTEND VAN DE ELFDE DAG...
DE HERTOG!

!
AARG

IK HEB 'T GEHOORD VAN JE ZOON, HENRY...
IK HEB SLECHTS MIJN PLICHT GEDAAN, HEER. ADEL VERPLICHT.

ADEL VERPLICHT ...
EINDE
PIRES - DESPAS JAN/88

HET GRAF VAN ANTIOCHUS

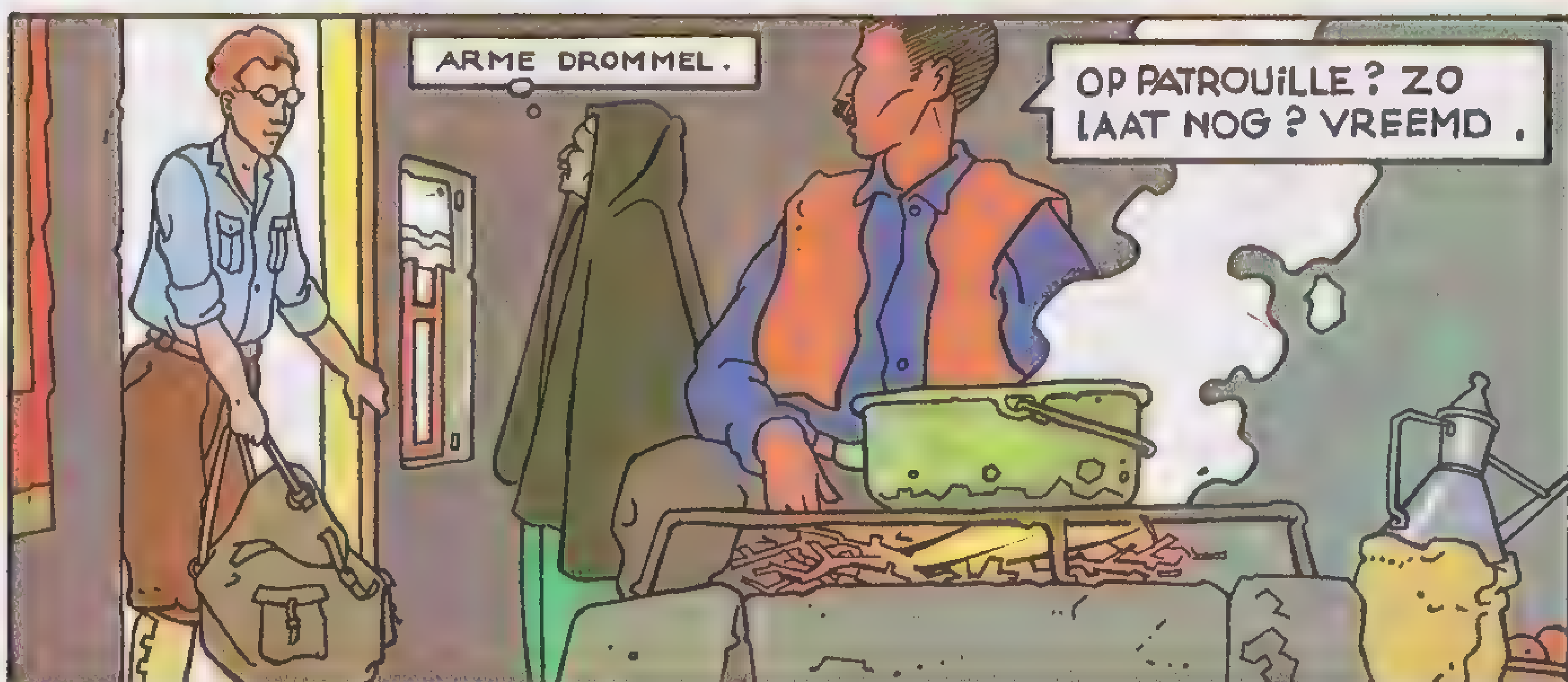
SAMENVATTING: Terwijl Otto zijn weg verder zet naar de ruïnes en zich klaarmaakt om de nacht door te brengen in Eski-Kahta, wordt Ali gearresteerd voor de moord die hij beging...

SLA OM

AFSTIJGEN, SERGEANT !
RUSTIG BLIJVEN IEDEREEN !

DE REVOLVER ! VERGEET DE REVOLVER NIET !

JE BENT DAPPER KLEINE.

MAAR VERGEET NIET DAT HET VOORNAAMSTE NOG TE DOEN STAAT.

LATER . IK HEB EERST NOG AF TE REKENEN IN DE STAD .

IK RED HET WEL .
INCH ALLAH !
18

KOM, WE HEBBEN HIER NIETS MEER TE HALEN.
EN DE GEVANGENEN?

WE LATEN ZE HIER ACHTER. DIE VINDEN WEL DE WEG TERUG NAAR HUN KAZERNE.

HUN WAPENS NEMEN WE MEE TOT DE BRUG EN DAAR GOOIEN WE ZE IN DE RIVIER.

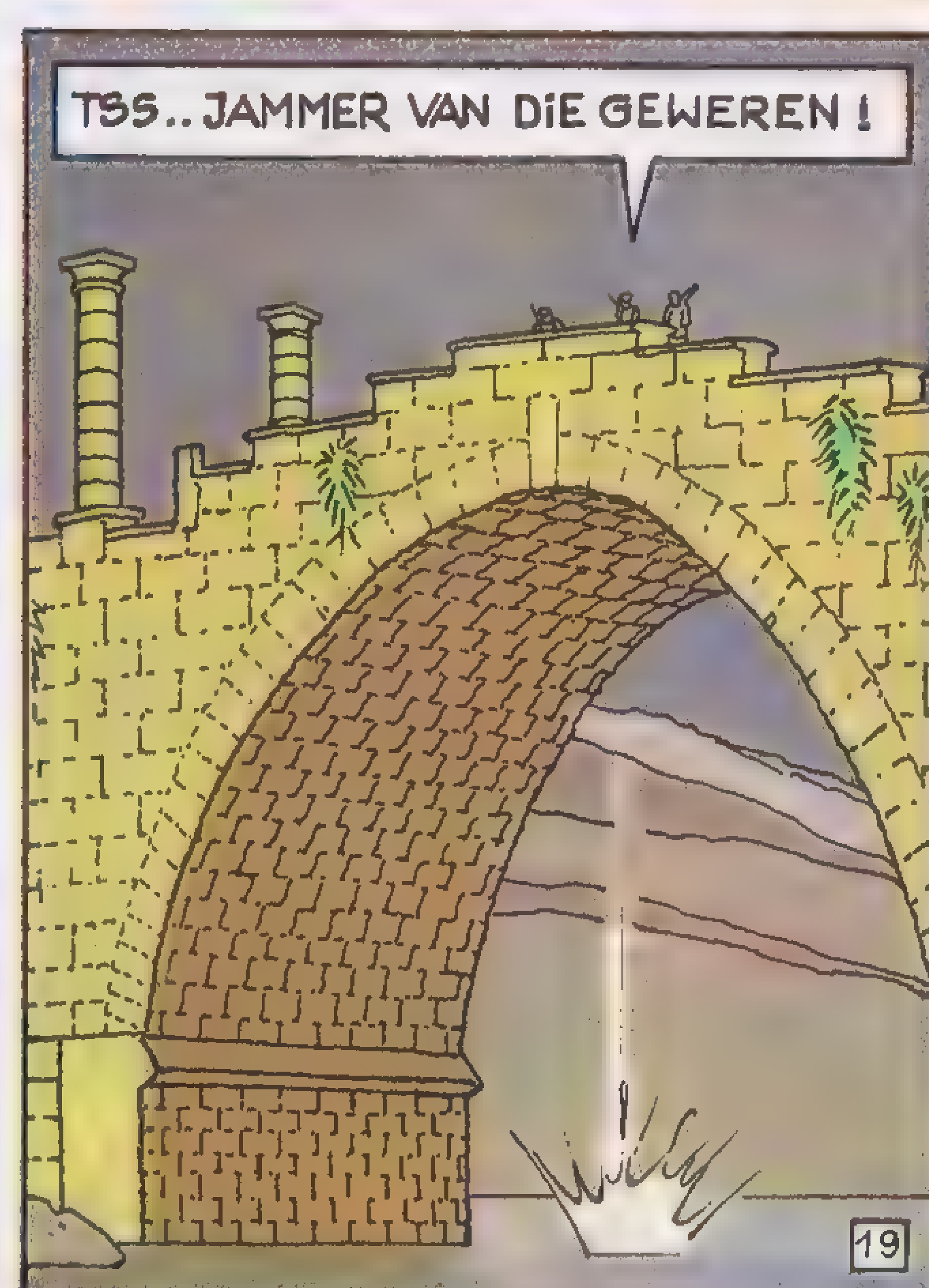

DE BRUG ZEG JE? MAAR DAN GAAN WE NAAR ESKI KAHTA, WAAR DE GENDARMERIEPOST LIGT!

WE HEBBEN GEEN ANDERE KEUS. DAAR KUNNEN WE OVERNACHTEN BIJ DE WEDUWE VAN DE RAAF...

EN ANDERE KLEDIJ AANTREKKEN. TROUWENS, DE POLITIE ZAL NOOIT DENKEN DAT WE ZO ROEKELOOS ZIJN OM TE GAAN SCHUILEN VLAK BIJ HUN POST.

HMM... IK HEB NIET VEEL VERTROUWEN IN DAT SOORT REDENERINGEN.

BAH, ZE KENNEN NIET EENS ONZE GEZICHTEN.

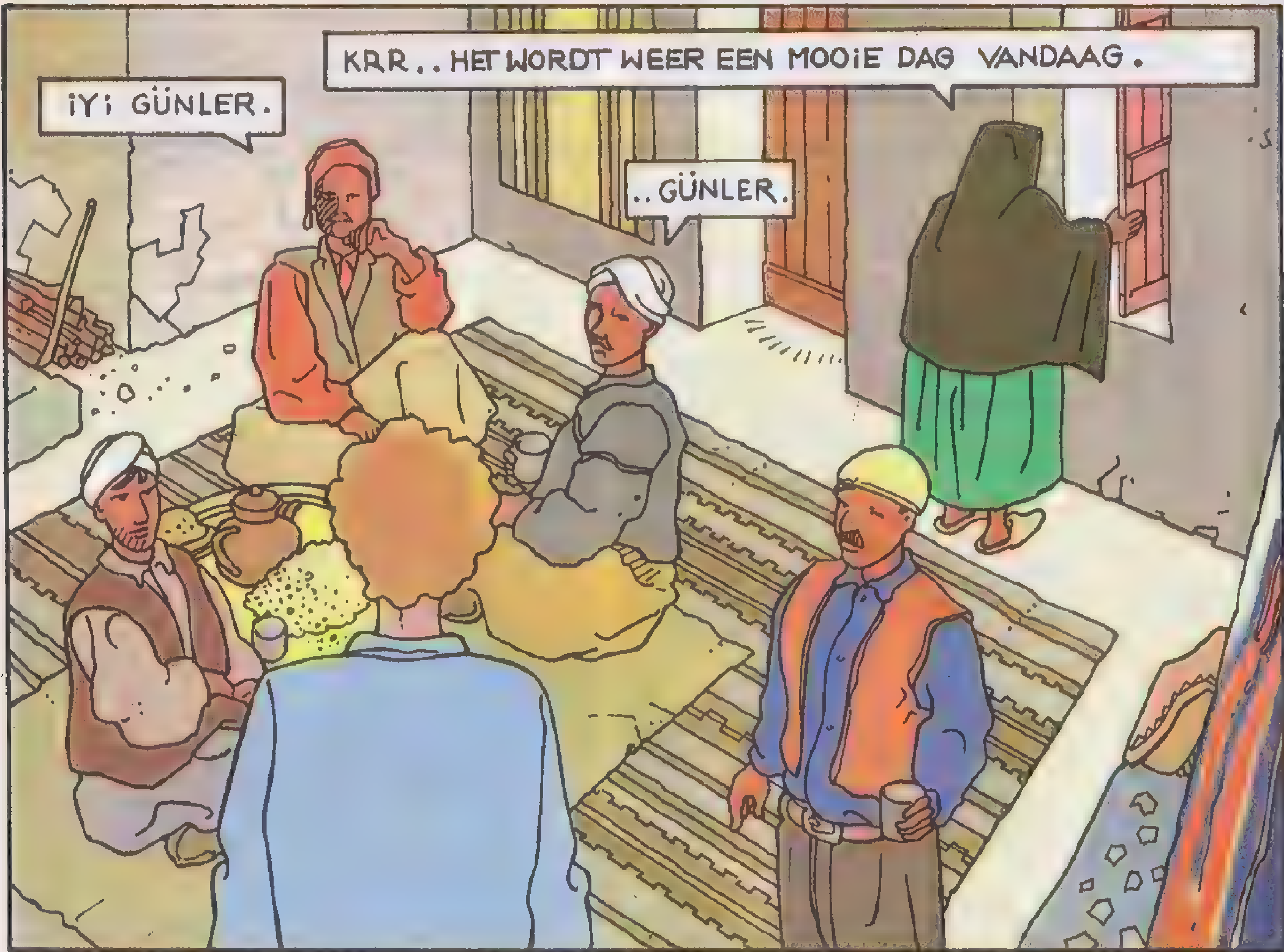

TSS.. JAMMER VAN DIE GEWEREN!
19

SLA OM

HET GRAF VAN ANTIOCHUS

wordt vervolgd

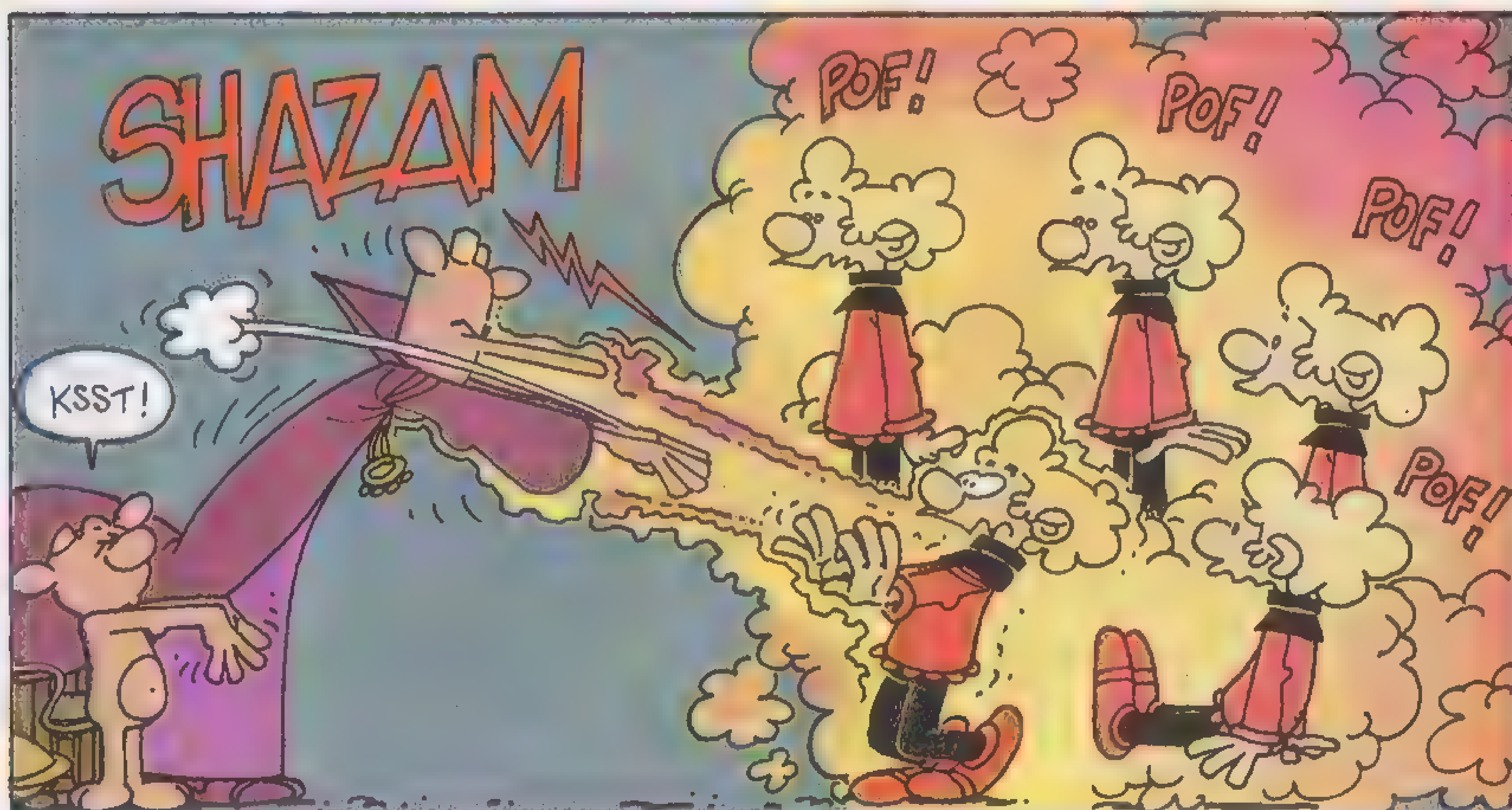
WILLIAM HAZEHART

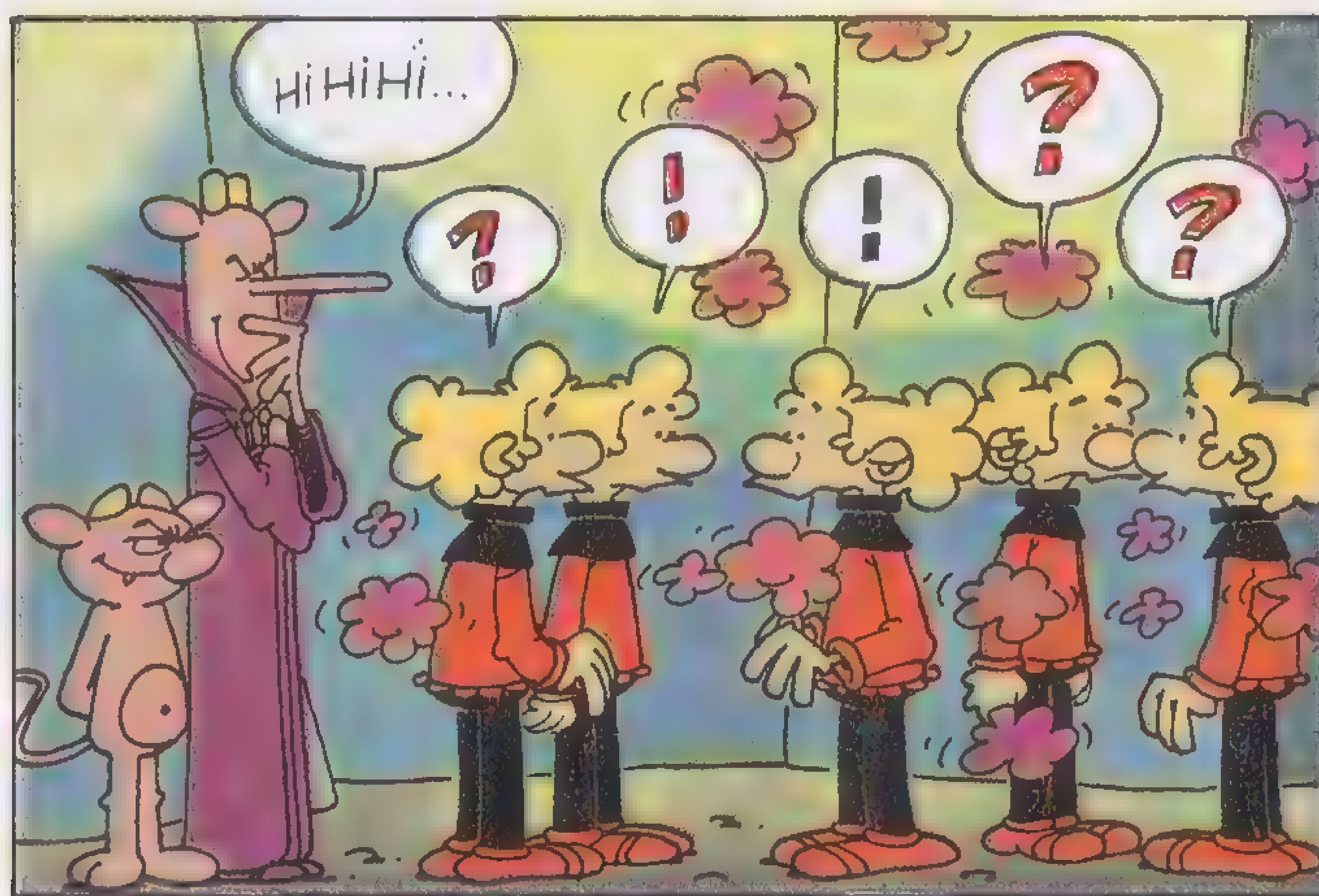
SAMENVATTING: Terwijl in het Big Bagno alles klaargemaakt wordt om de acteurs van de publicitaire spot te ontvangen, besluit de Duivel vier dubbele William Hazeharten te sturen opdat ze elk een ziel mee zouden brengen...

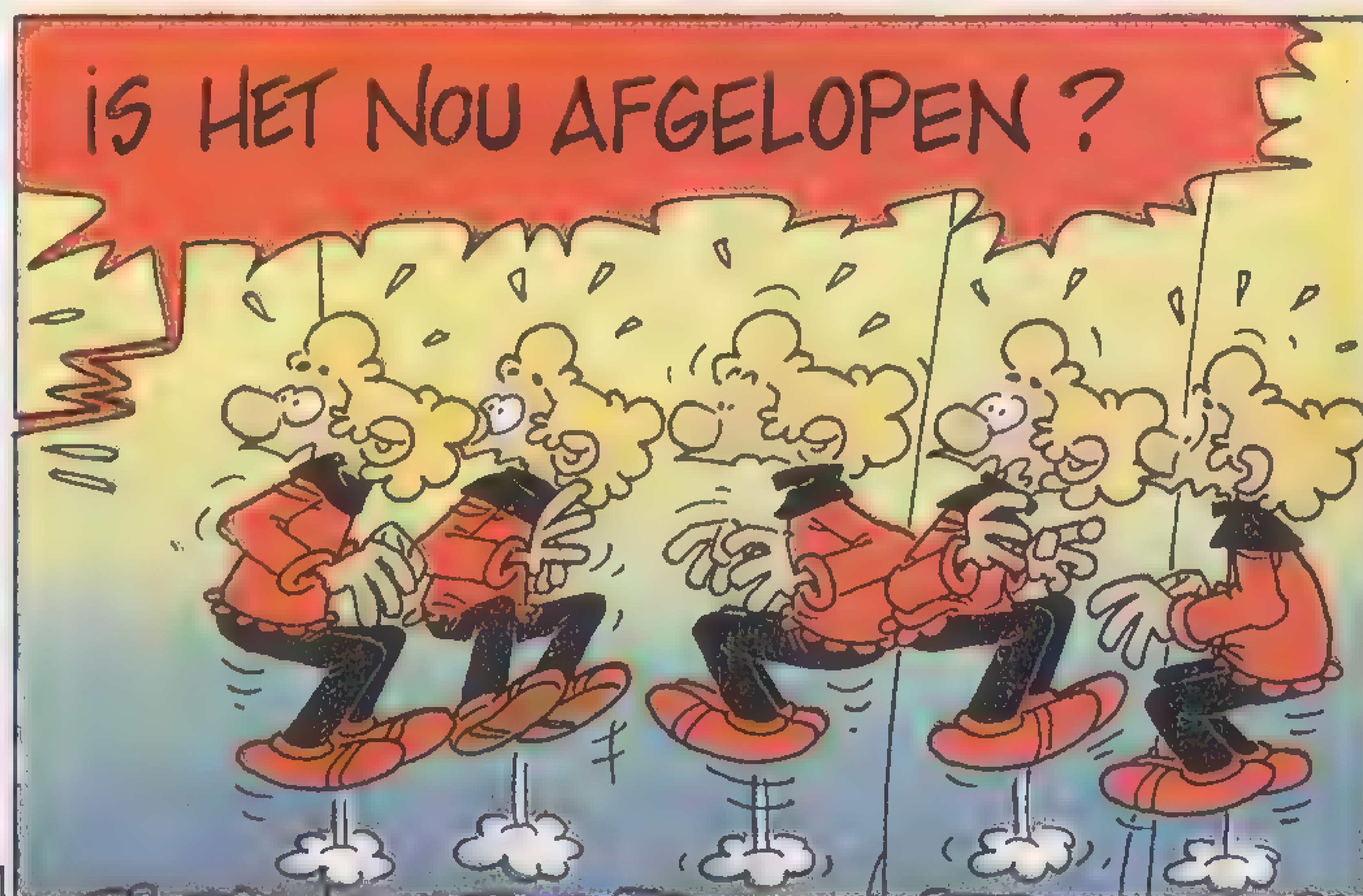

SLA OM

WILLIAM HAZEHART

ERNST

IN ELK GEVAL WEET IK ZEKER DAT IK HET NIET BEN.
NATUURLIJK! HET IS DIE ACHTERLIJKE DIE EEN ROTGEINTJE UIT-HAALT OM ZICH TE DRUKKEN!
ZEG, EEN BEETJE BELEEFD! WAT JE ZEGT DAT BEN JE ZELF!

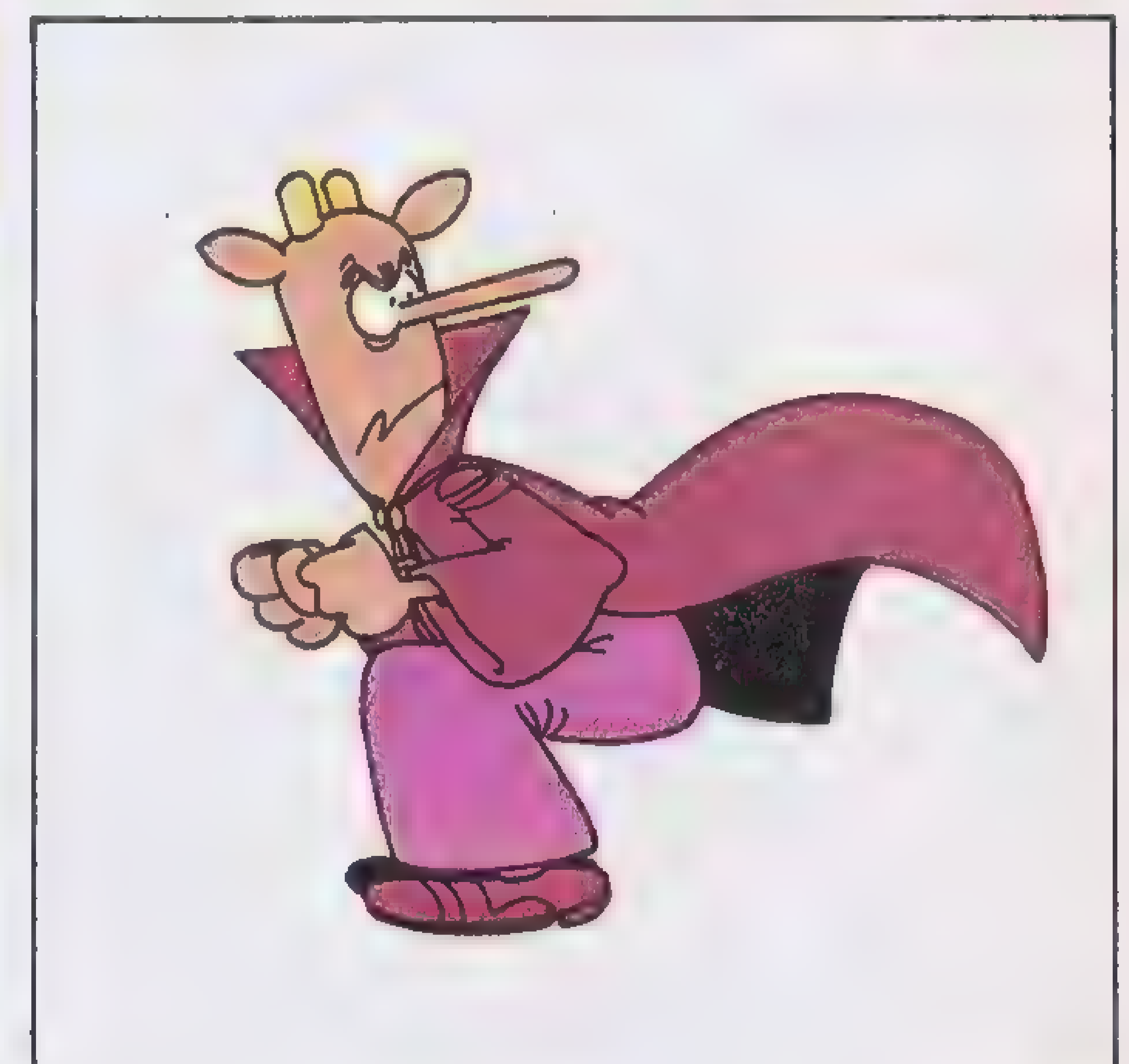

ZIE JE WEL? HIJ GEEFT HET TOE!
NEE, IK BEDOELDE DAT JIJ NIET MIJ BENT! WE ZIJN ALLEMAAL MIJ!

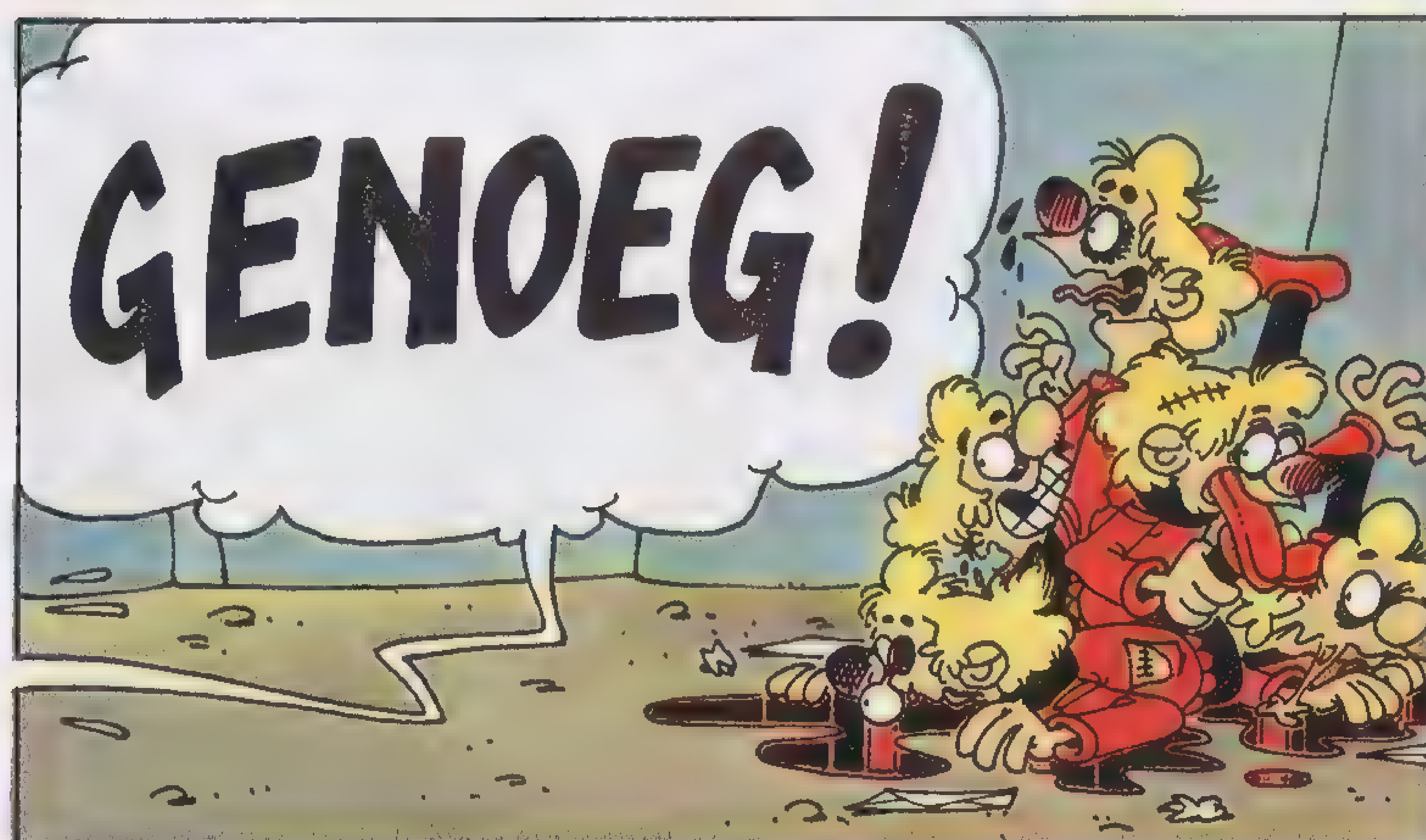

WOU JE ZEGGEN DAT IK DE BOEL BELAZERDE?
IK HAD HET NIET TEGEN JOU MAAR TEGEN HEM!

PRECIES, EN AANGEZIEN WE ALLEMAAL HETZELFDE ZIJN WOU JE MIJ DUS OOK BELAZEREN!

KOM NU, WE GAAN TOCH NIET VECHTEN?
KOP DICHT, IK DOE WAT IK WIL!
IK HOU MIJN KOP ALS IK DAT WIL!
IK HEB HET NIET TEGEN JOU!
O, SORRY...

HNG HNG HNG
LAAT ME LOS!
OEI
SMEERLAP!
VERRADER!
KIJK NAAR JE EIGEN!
AU!
BOM BOM
WHACK
PAF
BOF
BAF
SKRATSJ

GENOEG!

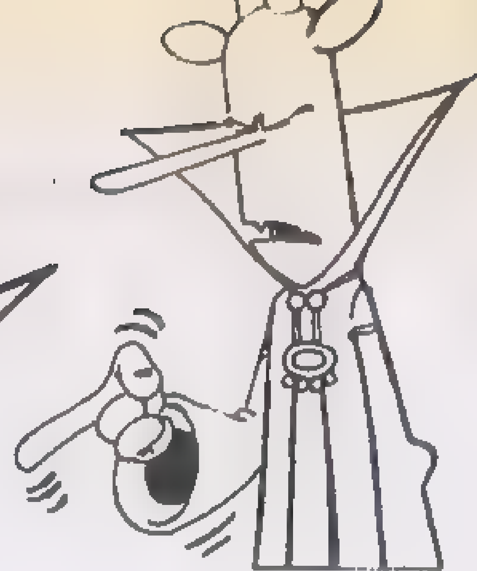

GA IN DE RIJ STAAN, ALLE VIJF! IK WEET HOE IK DE ECHTE ERUIT MOET HALEN!
TENSLOTTE HEB IK GROTE MACHT!

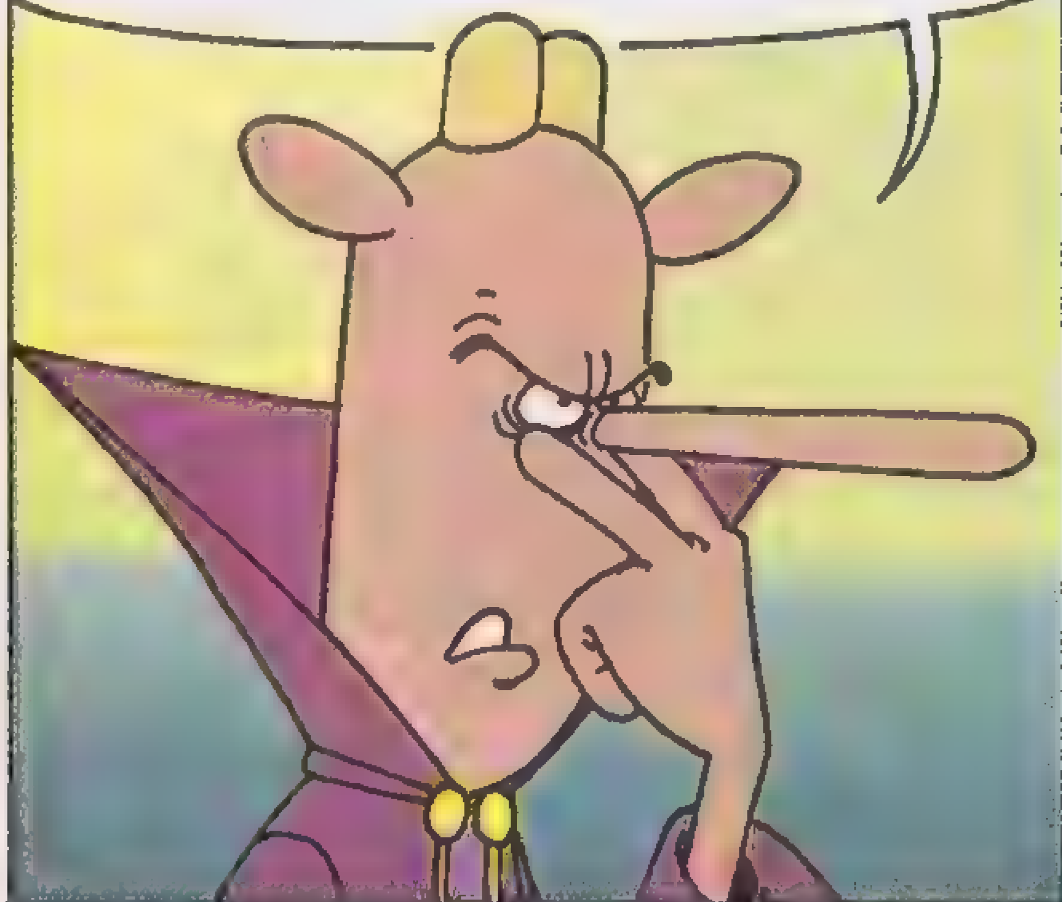
SLA OM

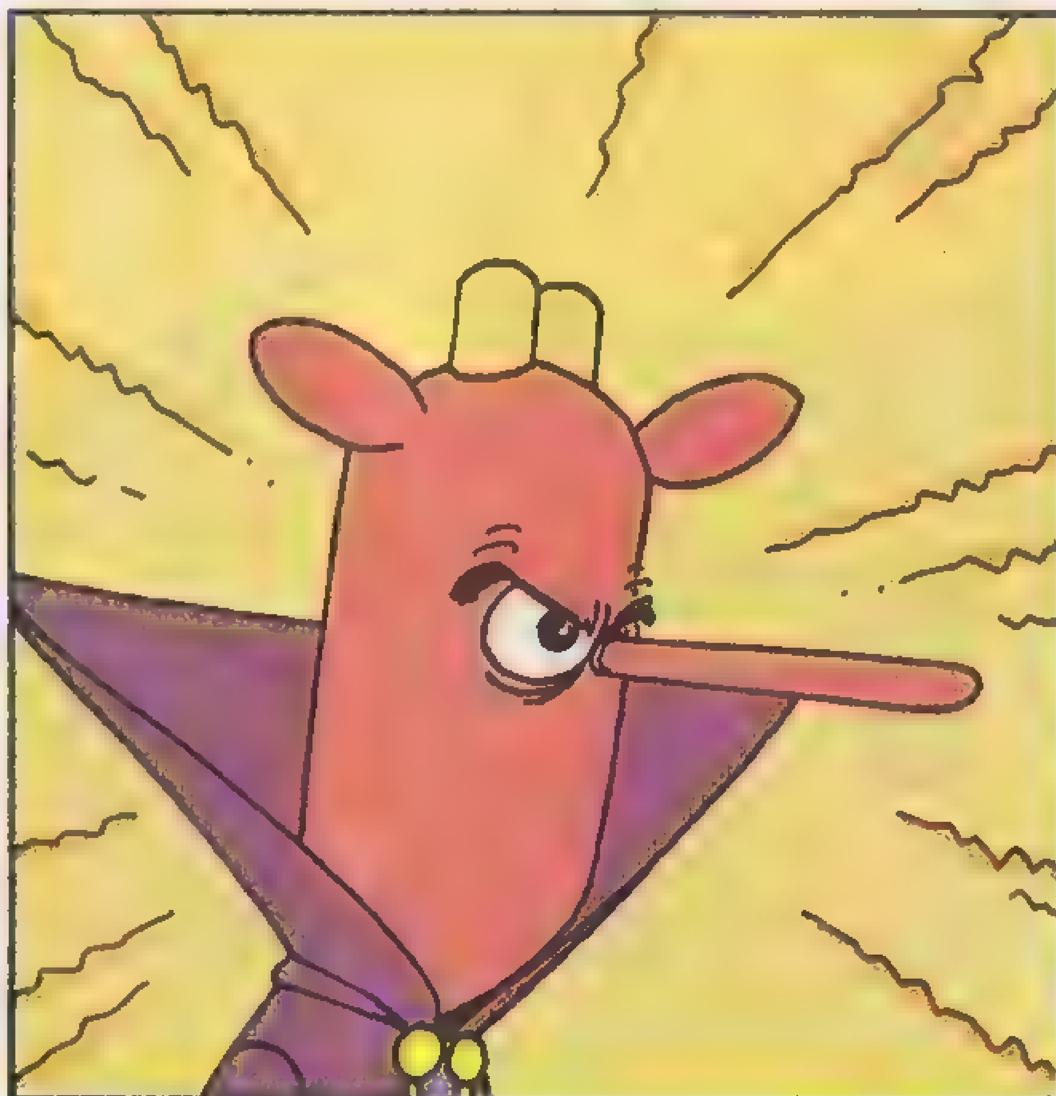

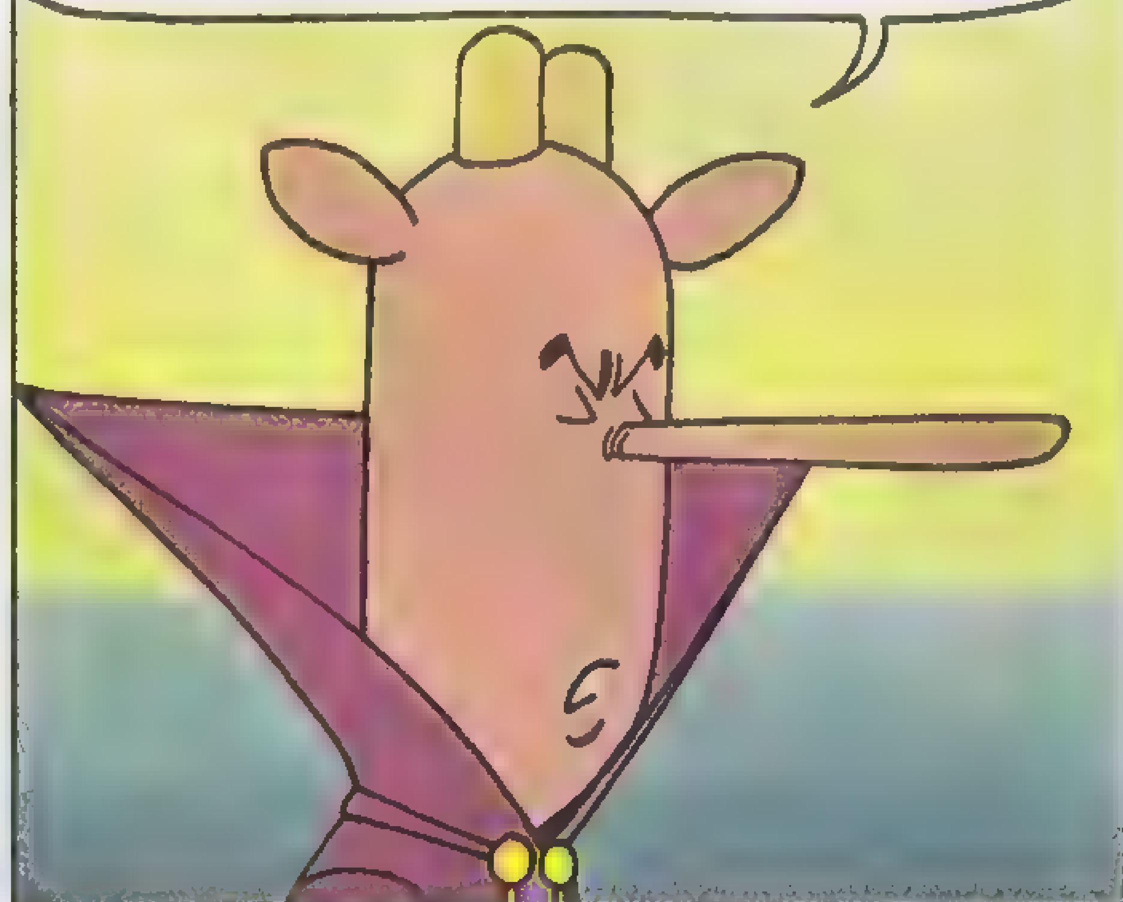
WILLIAM HAZEHART

AFSPRAAK IN DE HEL, GANG "KALEIDOSCOOP" DEUR "ZIEL IN DE DIEPVRIES" (LOMBARD UITG.)

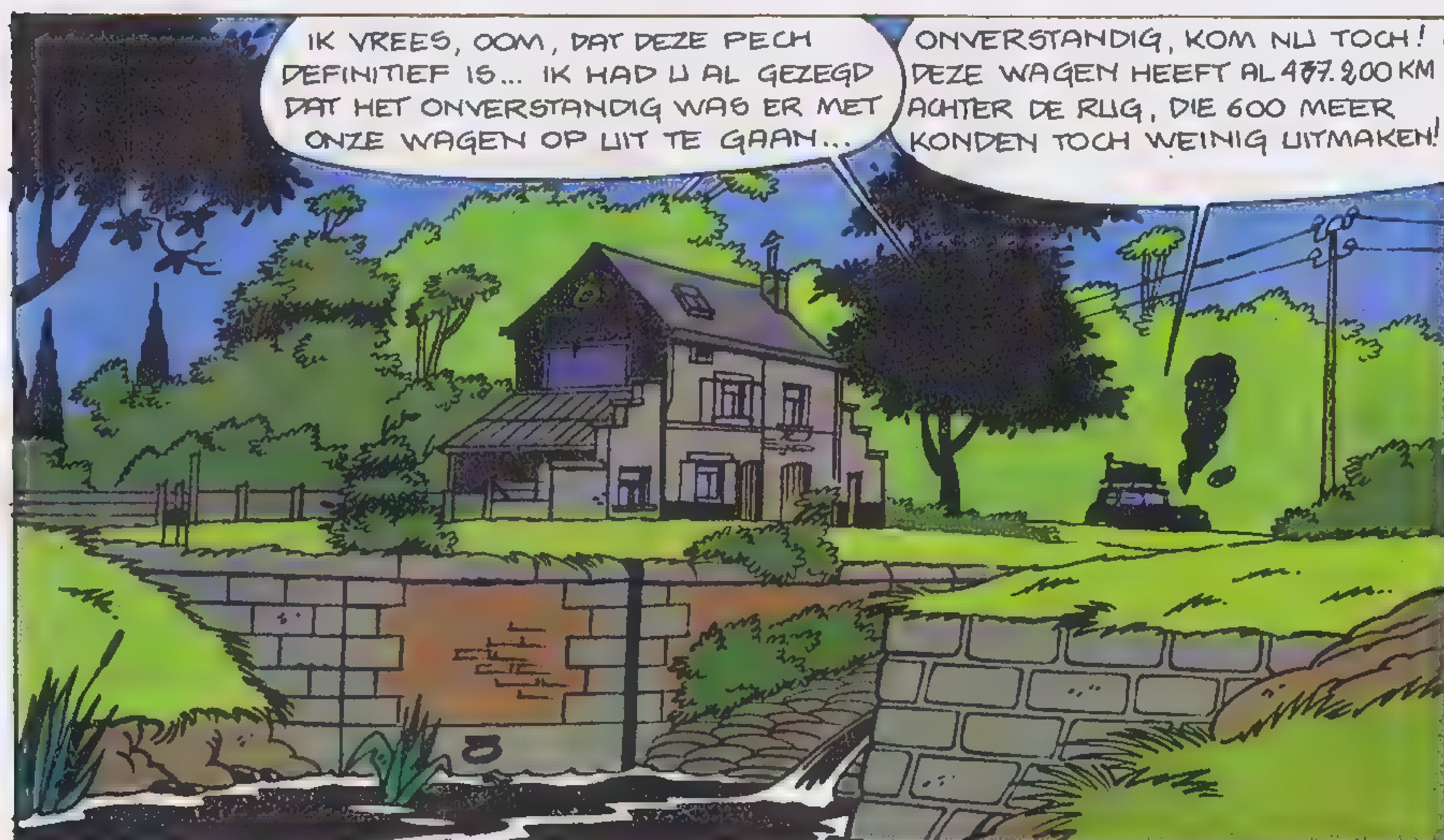

14

IN HET BAGNO PILI-PILI IS DE PLOEG EINDELIJK BIJEEN... HET WERK KAN BEGINNEN, DE CAMERA IS KONING...

wordt vervolgd

IK VREES, OOM, DAT DEZE PECH DEFINITIEF IS... IK HAD U AL GEZEGD DAT HET ONVERSTANDIG WAS ER MET ONZE WAGEN OP UIT TE GAAN...
ONVERSTANDIG, KOM NU TOCH! DEZE WAGEN HEEFT AL 487.200 KM ACHTER DE RUG, DIE 600 MEER KONDEN TOCH WEINIG UITMAKEN!

EN BOVENDIEN: ALS ELKE PROLETARIËR TEGENWOORDIG MET VAKANTIE GAAT ZIE IK NIET IN WAAROM EEN CRAECK VAN ROTTING-HUYZEN NIET OOK ZOU KUNNEN!

DE PROLETARIËR SPAART EN DAAROM KAN HIJ HET ZICH VER-OORLOVEN, TERWIJL WIJ...
SPAREN! HOE KOM JE EROP! WAT HADDEN WIJ DAN MOETEN SPAREN, JONGE DWAAS?

WE ZULLEN EEN GARAGE MOETEN BELLEN...
JA, EN DAT HADDEN WE ONS KUNNEN BESPAREN ALS JIJ TECHNIEK HAD GESTUDEERD INPLAATS VAN DE VROLIJKE STUDENT UIT TE HANGEN.

3 UUR LATER...
♫ IK WIL U ÉÉN DING VAN TEVOREN ZEGGEN: DIT MODEL WORDT AL SINDS MENSENHEUGENIS NIET MEER GEPRODUCEERD!
DAT ZEG IK ALTIJD, GARAGEMAN: ZULKE WAGENS MAKEN ZE NIET MEER!
GARAGE BRAM VANDERMAF

EN DAAR ZIT 'M NOU NET DE KNEEP, BESTE MAN: HET ZAL NIET MEEVALLEN ONDERDELEN TE VINDEN!
DACHT U?

EN OF! EN OOK DE INSTALLATIE ZAL PROBLEMEN OPLEVEREN... MIJN GROOTVADER HAD HET MISSCHIEN NOG GEKUND, HIJ HAD HET TECHNISCH VERNUFT VAN ZIJN VADER...
IN DIE TIJD WERD DAT NOG MONDELING OVERGELEVERD...

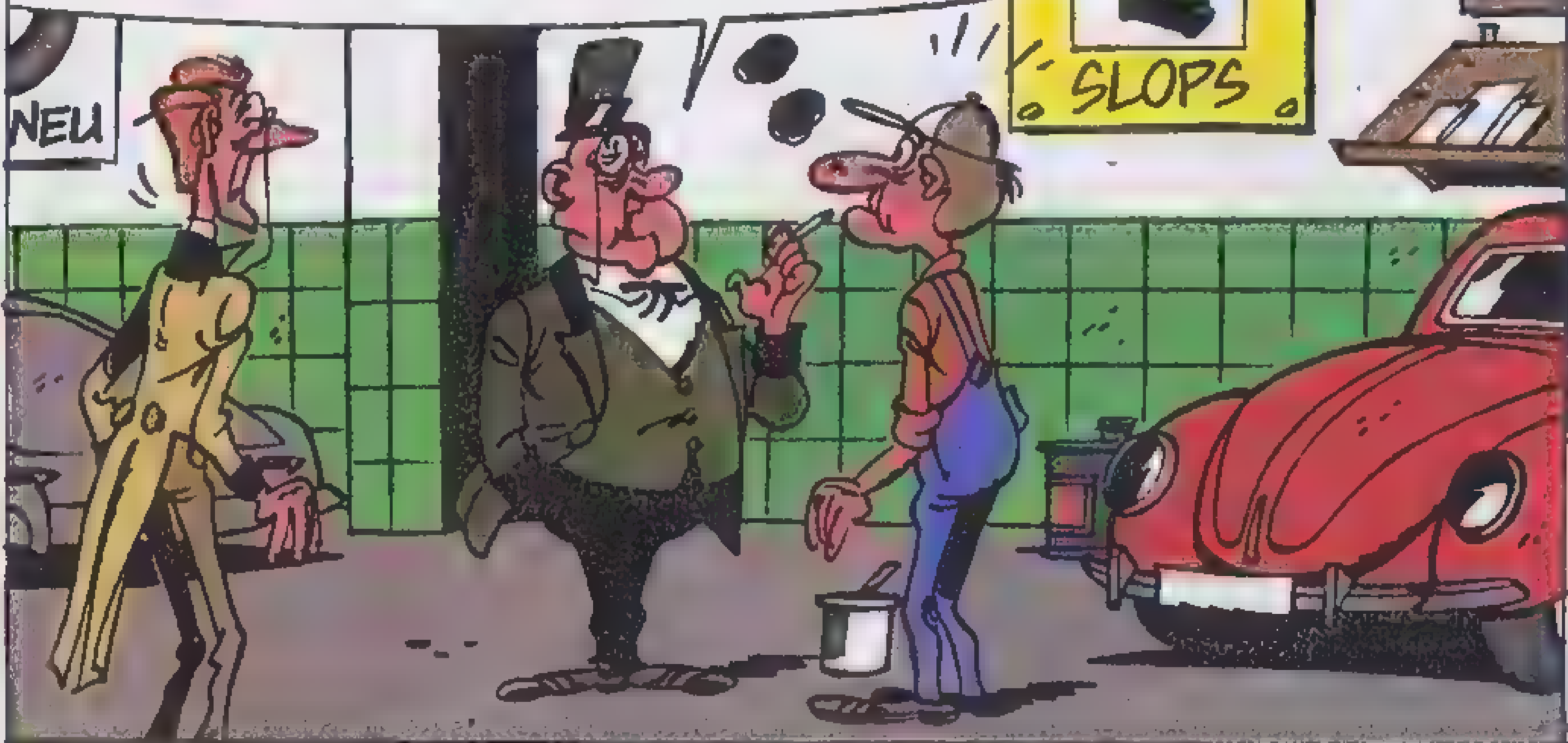

TERWIJL WE NU DESKUNDIGE ADVIEZEN MOETEN INWINNEN BIJ VERZAMELAARS OF MISSCHIEN WEL ARCHEOLOGEN...

SLA OM

ADELLIJKE PLICHT

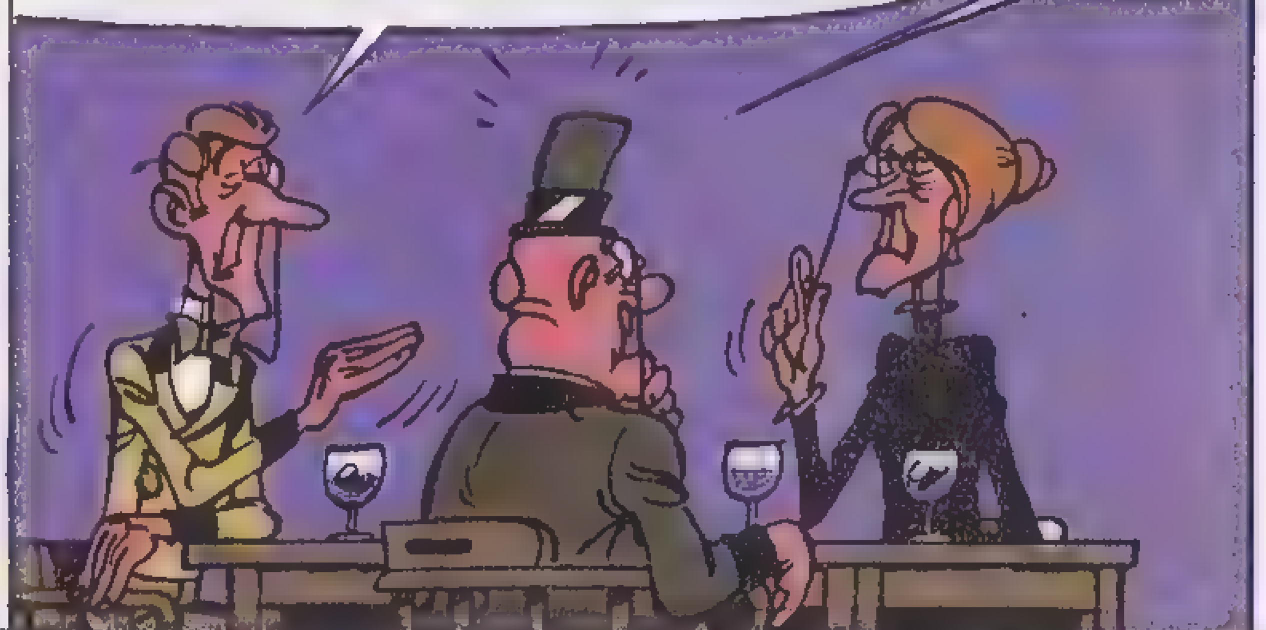

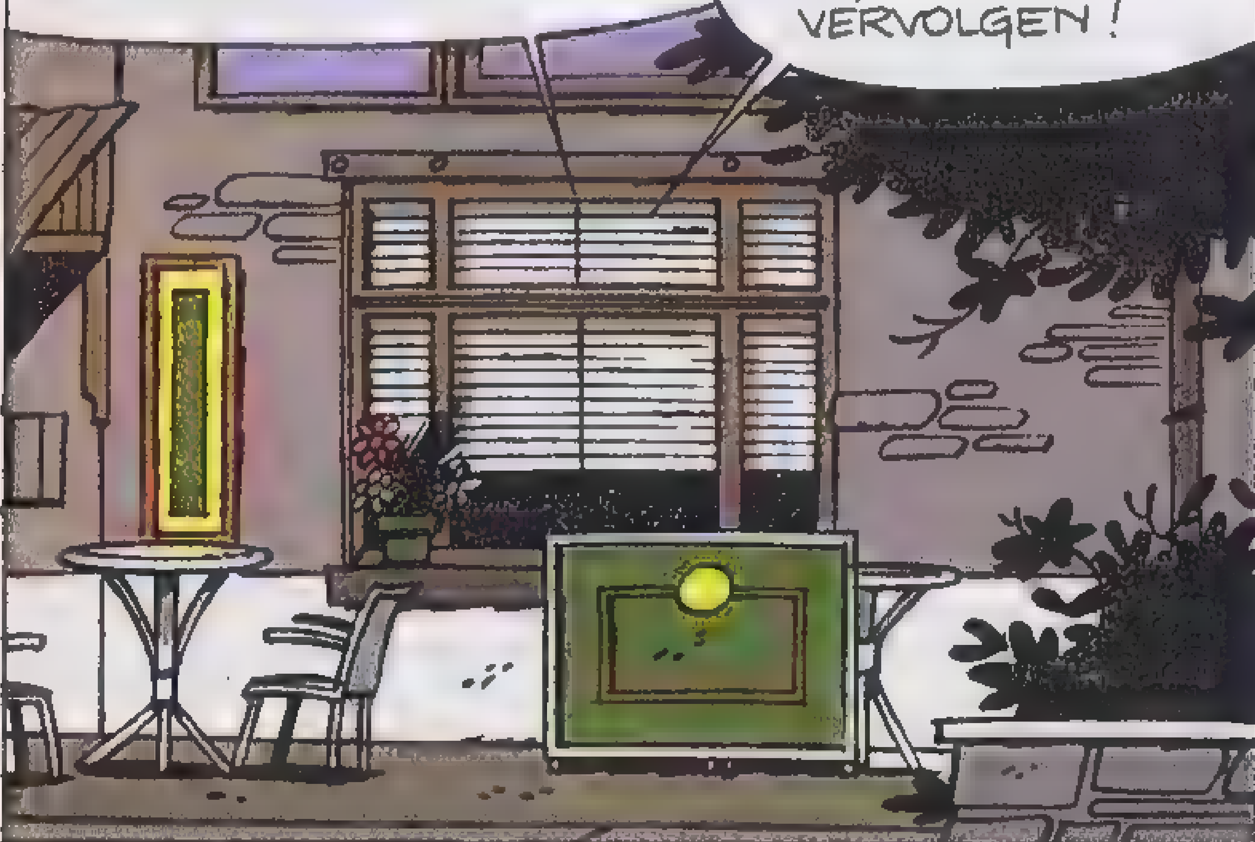

PHILIPPE RICHELLE
DIDGÉ

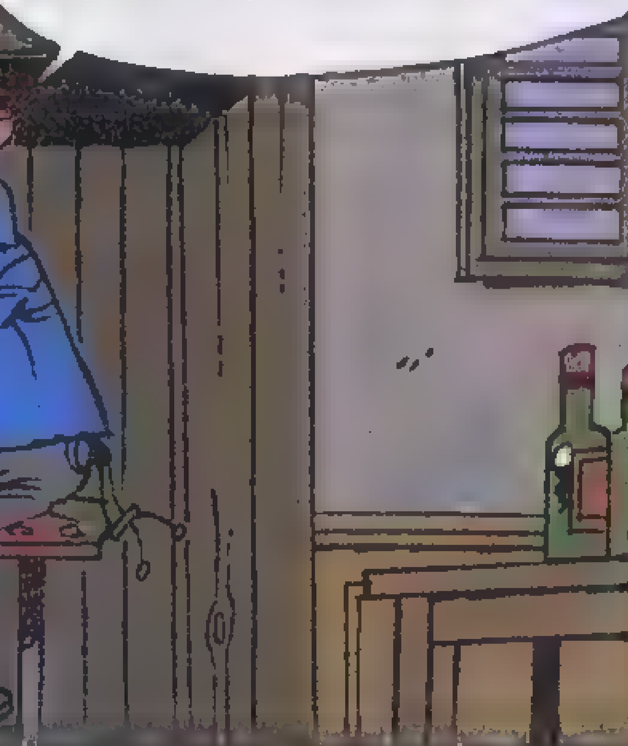

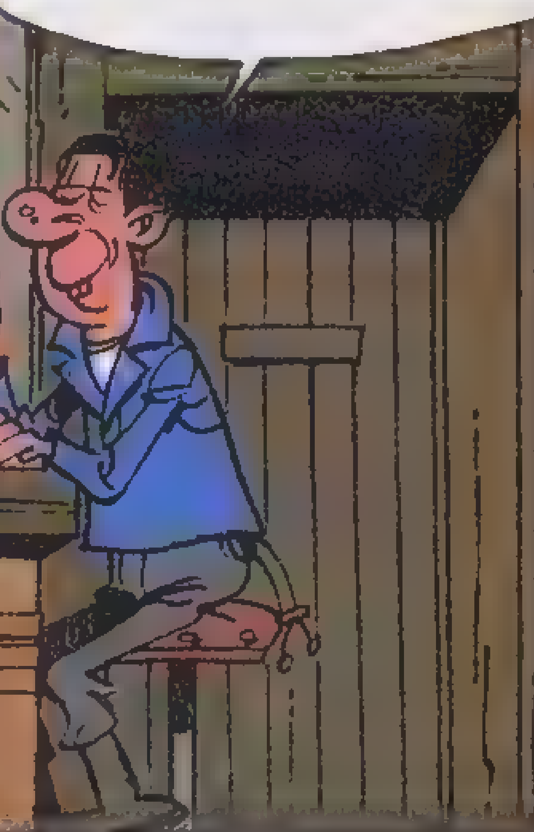

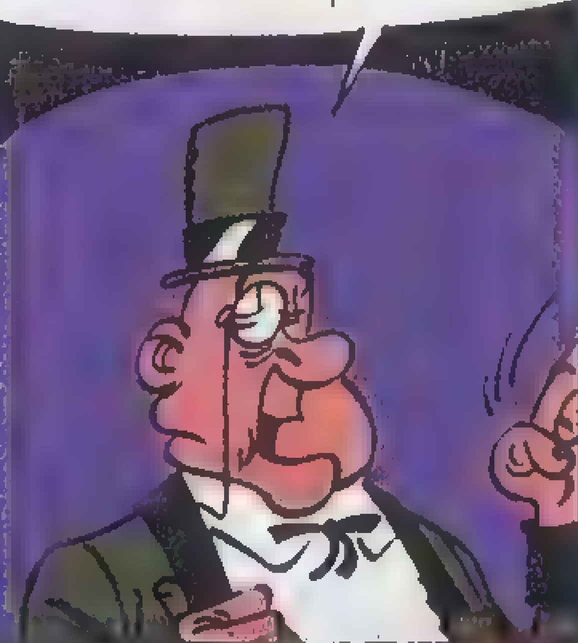

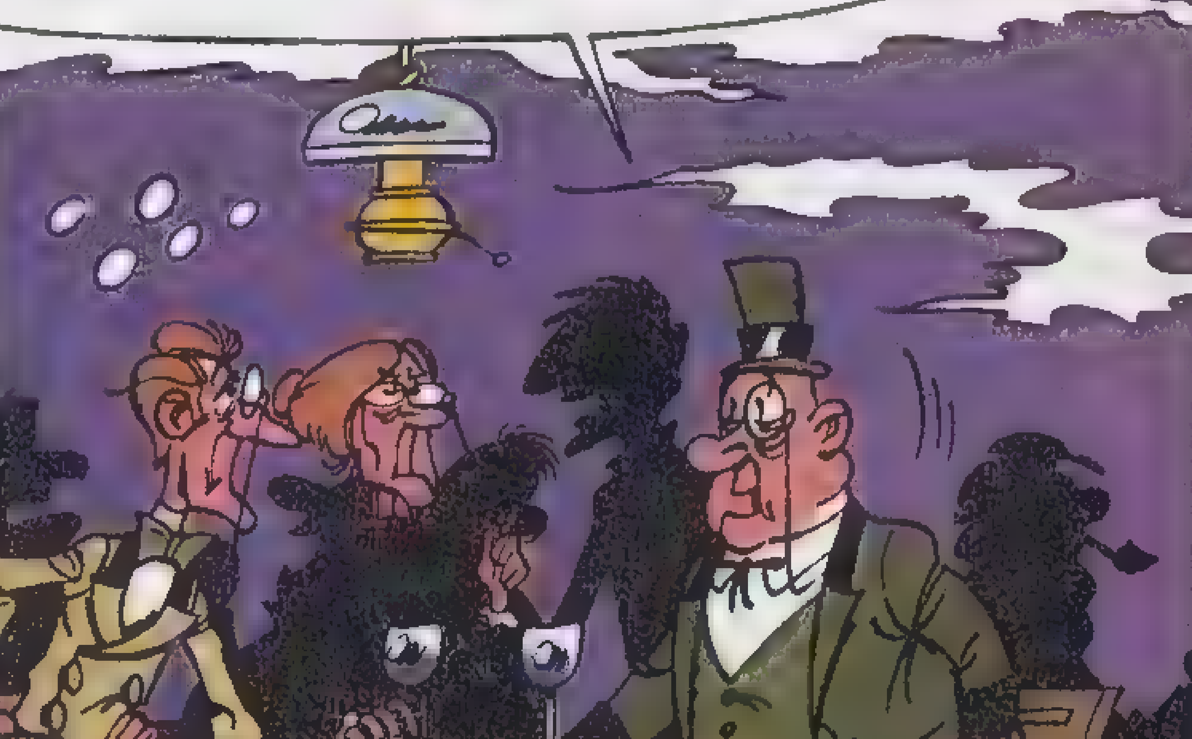

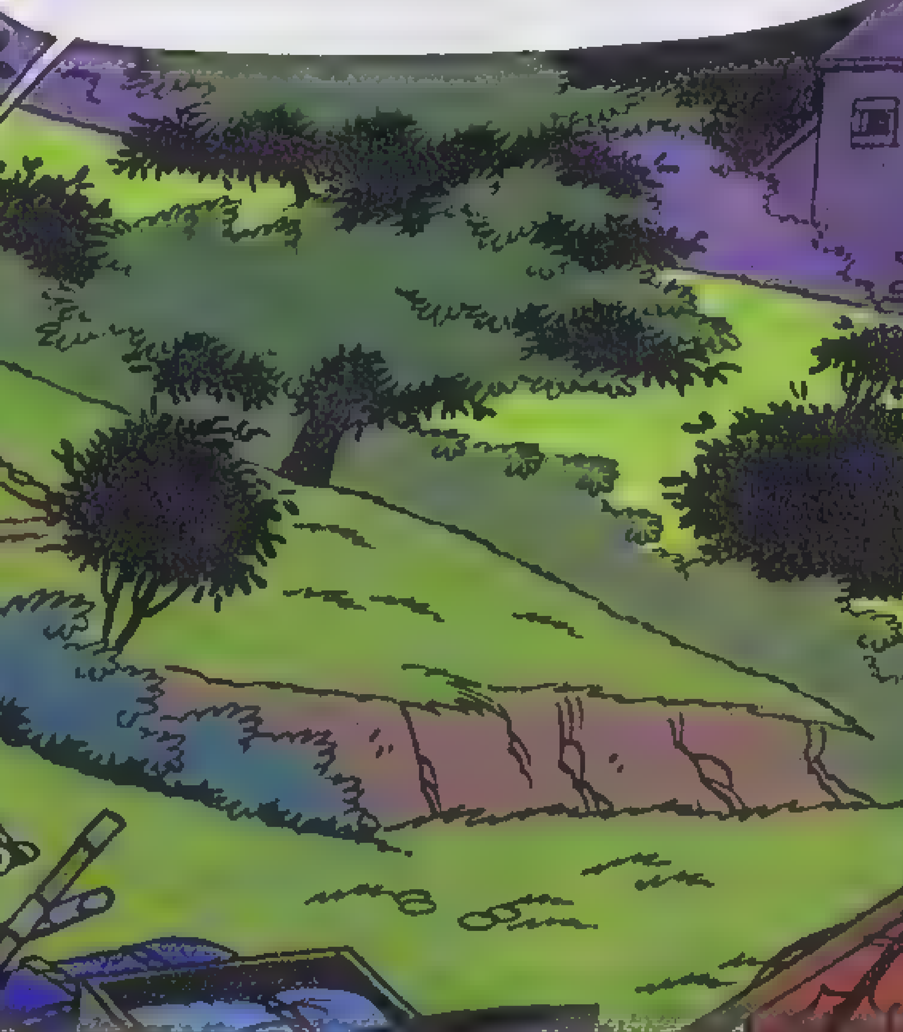

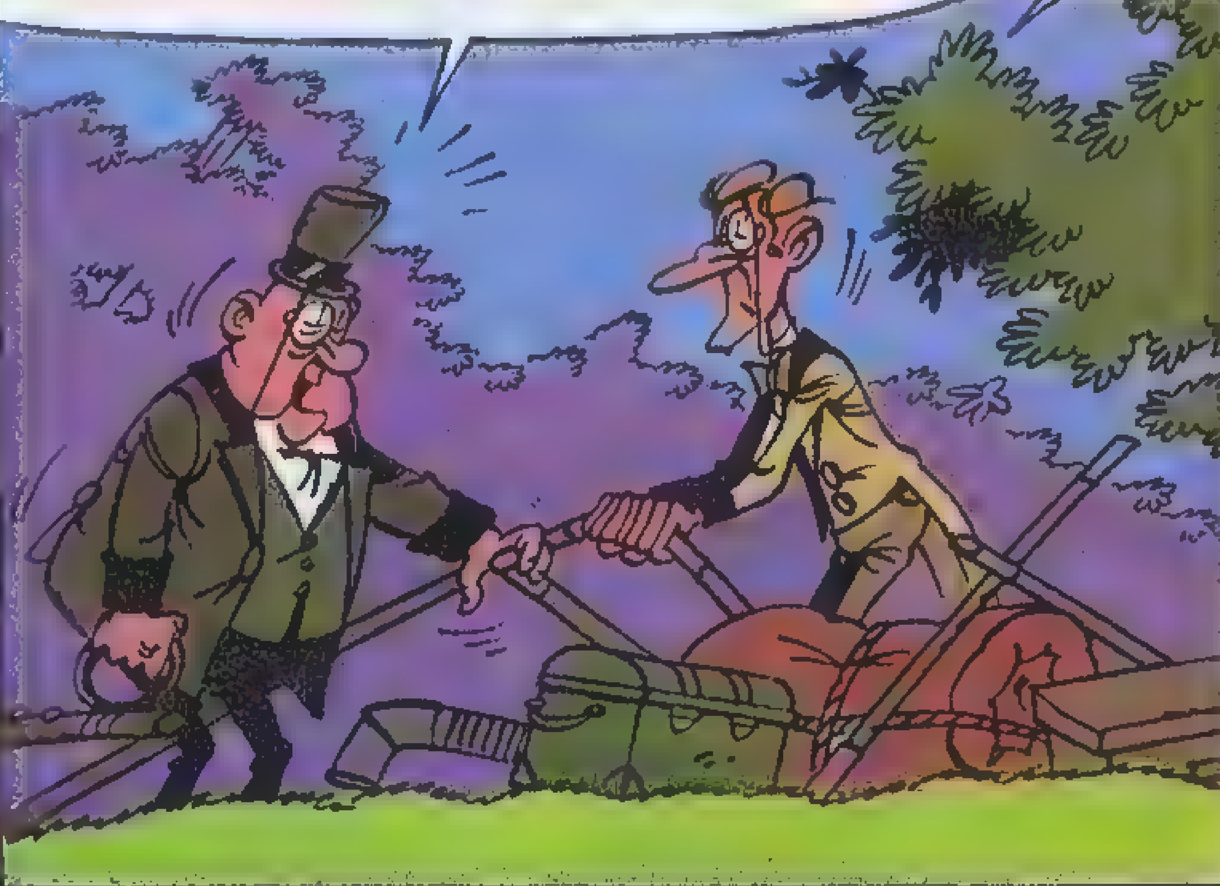

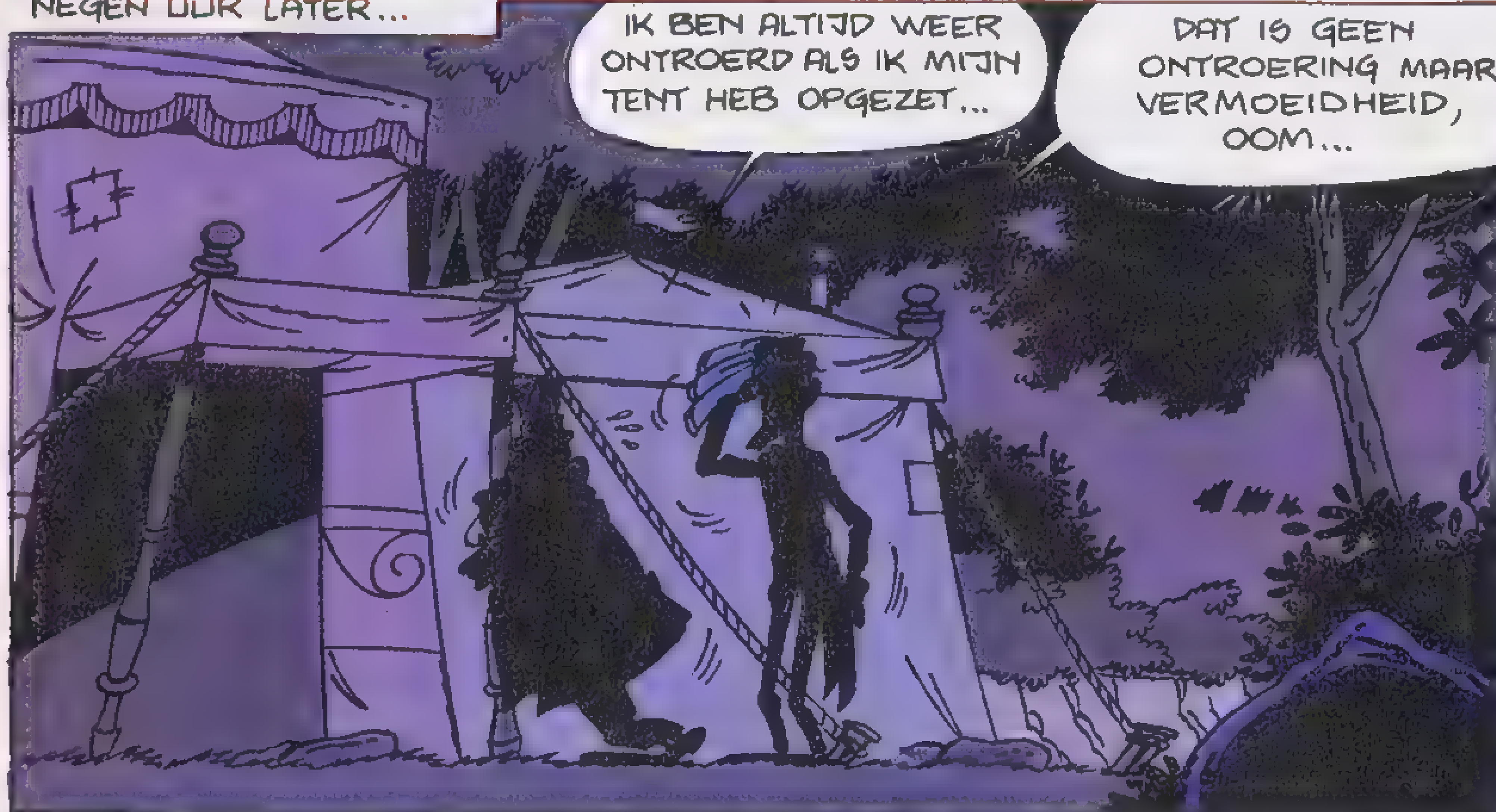

R87

SLA OM

ADELLIJKE PLICHT

SC=DIDGÉ

R 87

RIK RINGERS

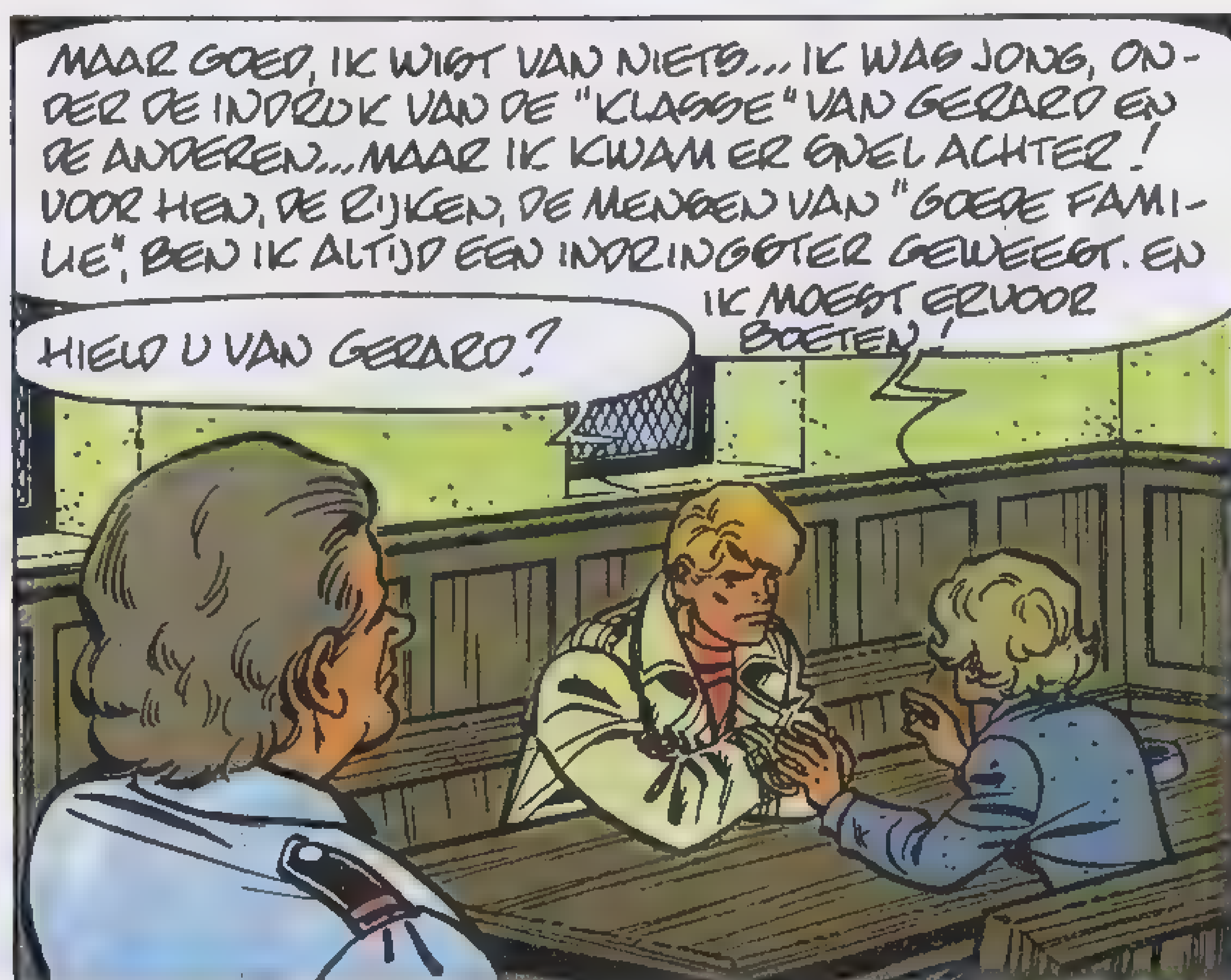
SAMENVATTING: Zijn de getuigenissen die het alibi van Brunet bevestigen geloofwaardig? In de praatzaal van de gevangenis, bevestigt Lucia haar onschuld en ze vertelt Rik dat vele personen profiteren van de dood van Gérard, te beginnen bij zijn oom...

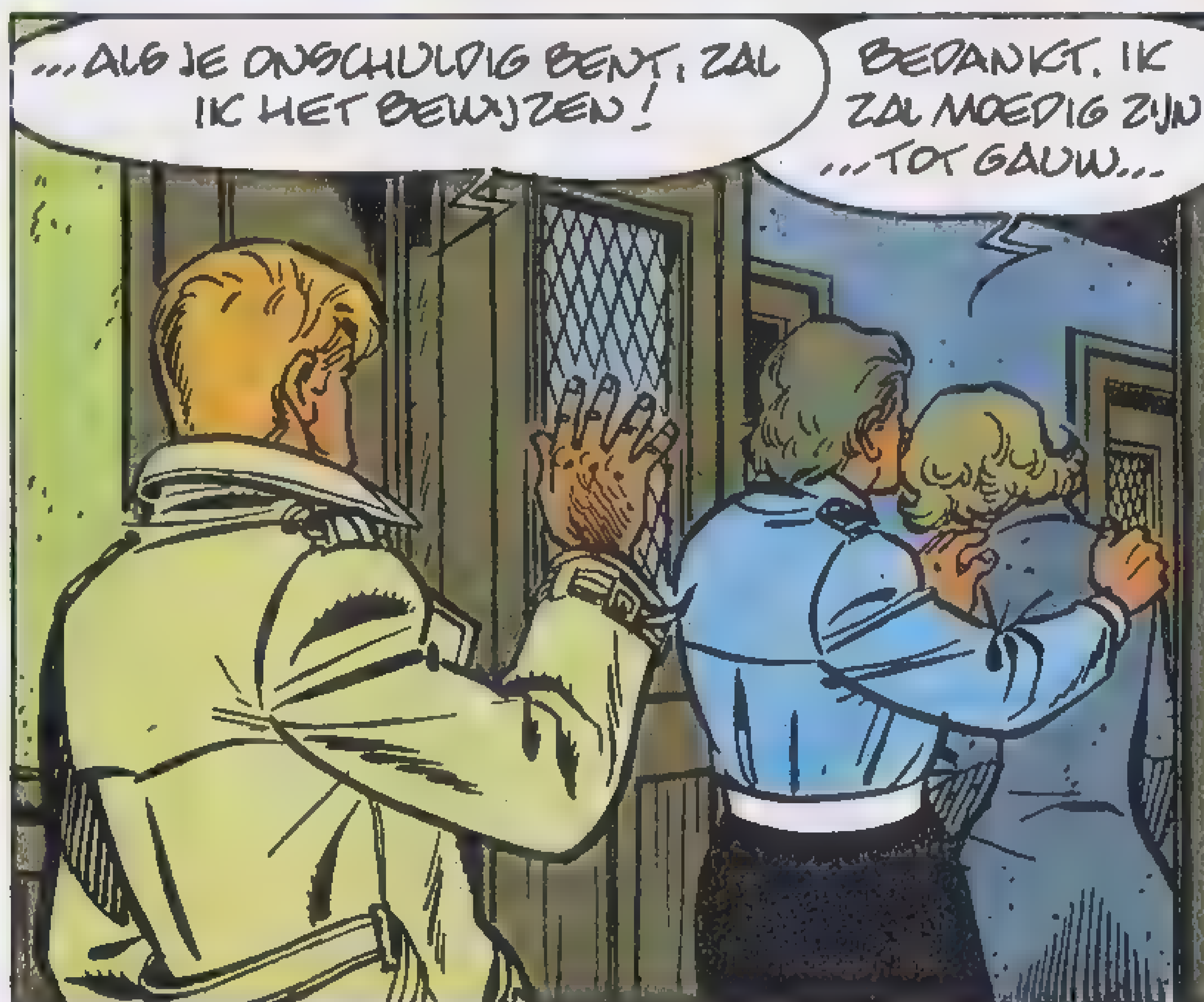

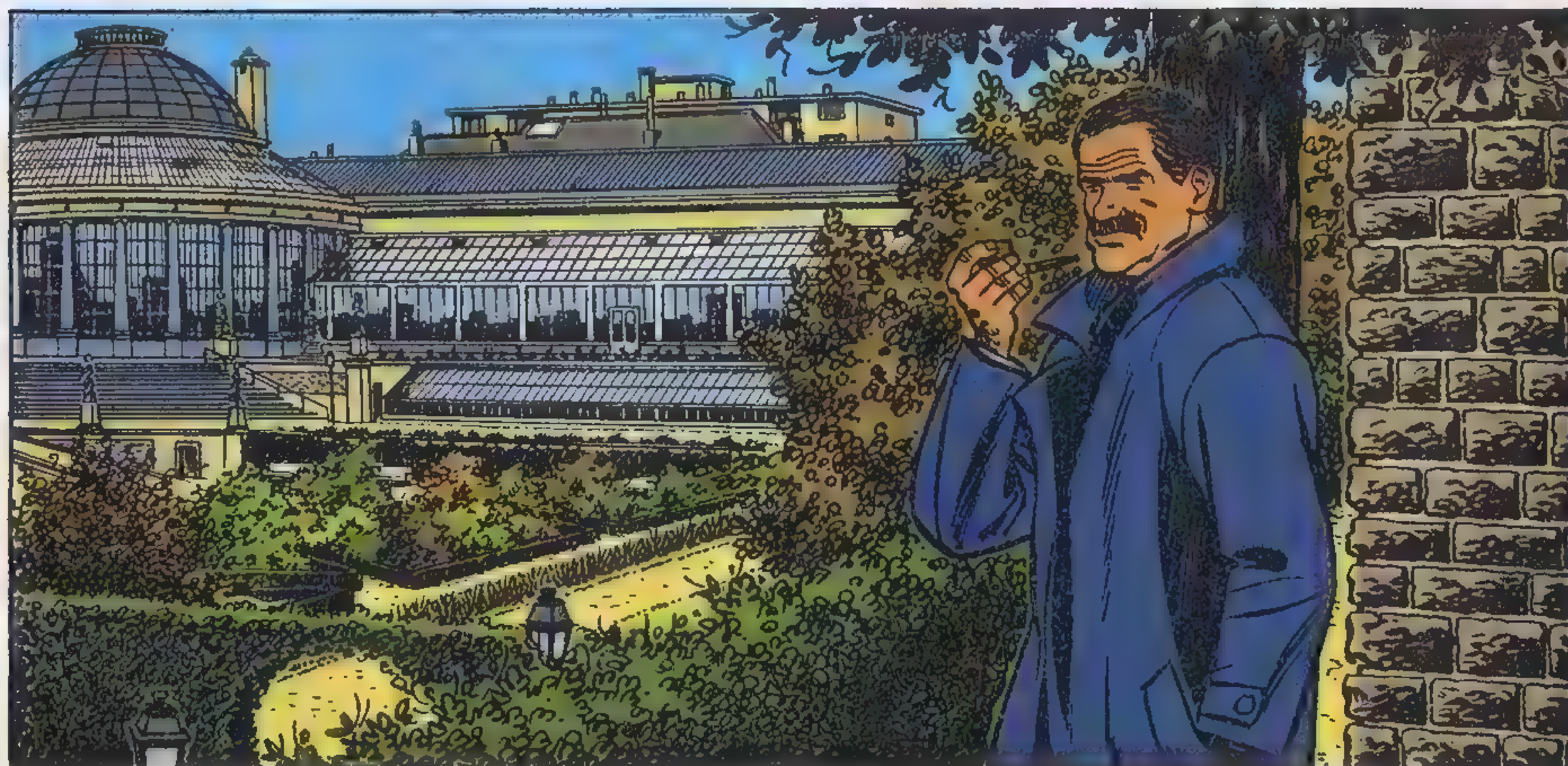

SLA OM

RIK RINGERS

TIBET
A.-P. DUCHATEAU

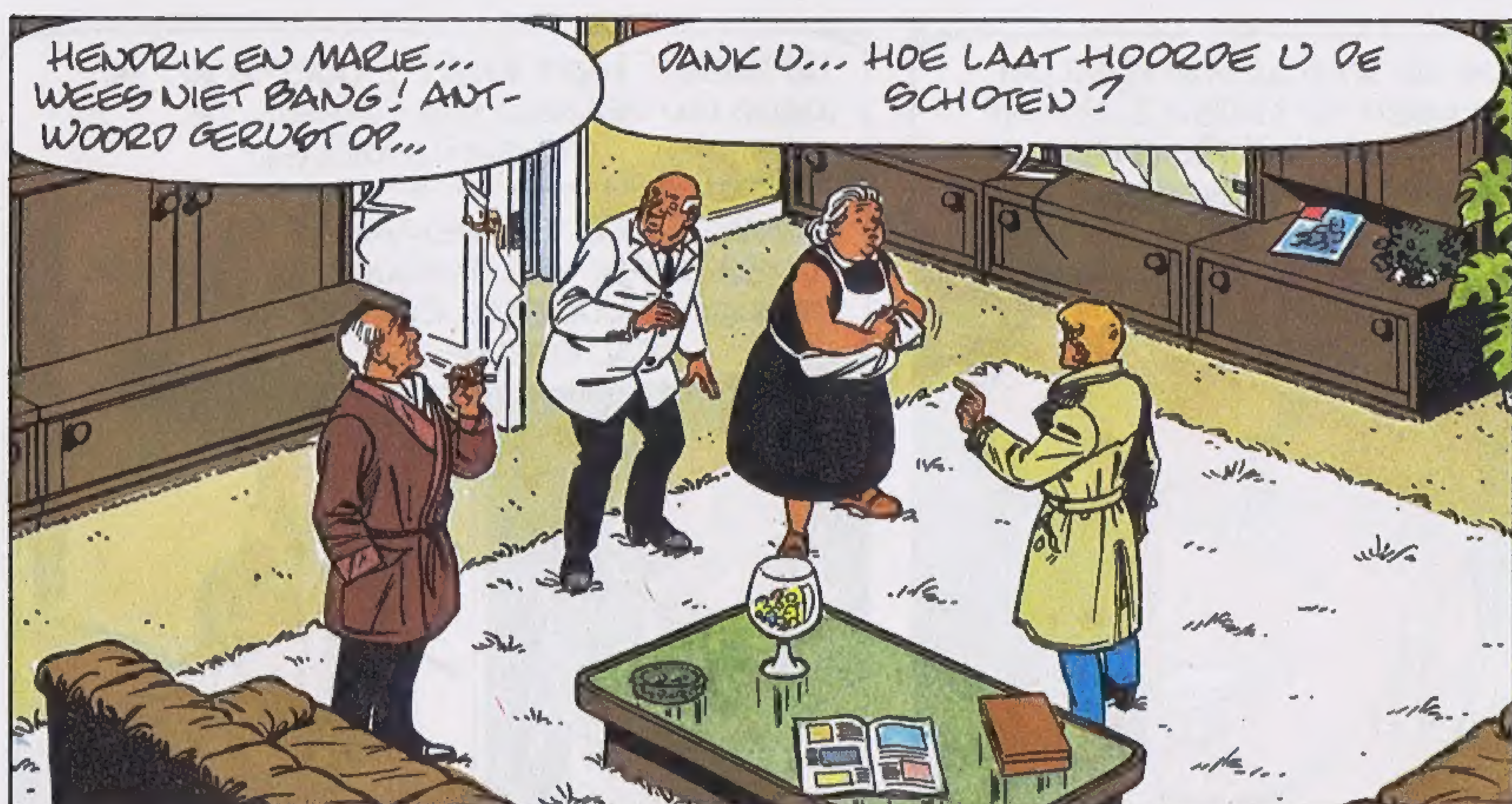

18

MENEER BERTHEAU ZAL U ONTVANGEN.
DANK U.

DAG MENEER... IK BEN BEREID U TE ONTVANGEN... MAAR LAAT IK ER METEEN BIJ ZEGGEN: IK BEN OVERTUIGD VAN DE SCHULD VAN LUCIA!
HEBT U ER BEZWAAR TEGEN ALS IK IN UW AANWEZIGHEID UW PERSONEEL ONDERVRAAG?

IK HEB NIETS TE VERBERGEN ... BEHALVE DE PIJN EN DE WOEDE DIE IK VOEL SINDS DIT DRAMA!
IK BEGRIJP HET.

HENDRIK EN MARIE... WEES NIET BANG! ANTWOORD GERUST OP...
DANK U... HOE LAAT HOORDE U DE SCHOTEN?

HET... HET MOET NEGEN UUR GEWEEST ZIJN...
JA, DAT KLOPT.
MAAR GEEN VAN U BEIDEN HEEFT JUFFROUW LUCIA GEZIEN?

NEE... MENEER ALEXIS ZEI ME DAT HIJ OOK DE SCHOTEN HAD GEHOORD EN DAT HIJ DAARNA EEN RODE WAGEN ZAG WEGRIJDEN ...
DUS U WEET NIET OF DE SCHOTEN KLONKEN VOOR OF NA HET VERTREK VAN LUCIA?

MAAR... MENEER ALEXIS ZEI TOCH...
JA, JA... GOED, IK DANK U WEL...

HET MOORDWAPEN... DE BERETTA DIE UIT UW VERZAMELING GESTOLEN WAS... IS DIE NIET TERUGGEVONDEN?

NEE! ZE MOET ZICH ERVAN ONTDAAN HEBBEN TUSSEN HET MOMENT WAAROP ZE HET LANDHUIS VERLIET EN HAAR AANKOMST BIJ DE RYTHMO!

IS DIT HET?
NATUURLIJK NIET!

WAAROM BENT U DAAR ZO ZEKER VAN?
IK... IK BEDOEL DAT HET NIET HET MIJNE KAN ZIJN... ONDANKS ALLE SPEURTOCHTEN IS HET NIET GEVONDEN... ALS DIT ALS EEN VAL BEDOELD IS...

SLA OM

RIK RINGERS

MYSTERIE IN HET BRUSSELSE GUEUZENMUSEUM!... IN MIJN NIEUWE ALBUM "RIK RINGERS CONTRA SHERLOCK" (LOMBARD UITG.)

wordt vervolgd

THE RED ARMY ENSEMBLE

De beroemde zangers, dansers en musici van het Sovietisch Leger te Brussel, Antwerpen en Gent!

3 × 2 plaatsen te winnen...

De bekende zangers, dansers en musici van het Rode Leger vormen, net als het Bolchoï en het Kirov, het ensemble met de grootste wereldfaam in Rusland.
Deze schitterende formatie ontstond in 1937 met als eerste doel, aan de soldaten op alle fronten van de tweede wereldoorlog, wat ontspanning te brengen. De 52 koorzangers, 36 instrumentisten en 26 dansers zijn daarna de populairste sterren geworden in USSR.
Onder de leiding van Vladimir Gordeyev treden zij veelvuldig in de hele wereld op, en overal kennen zij een daverend succes. Hun repertoire telt traditionele nummers (Kalinka, De schippers van de Wolga) maar ook moderne nummers zoals adaptaties van een aantal hits van de Beatles! Het orkest bestaat uit klassieke instrumenten en ook typisch Russische instrumenten zoals balalaïka's. Dankzij een schitterende choreografie brengen de balletten een kleurrijk overzicht van de Russische folklore.
Het ensemble van het Rode Leger was sedert 10 jaar niet meer in België geweest. Zij zijn nu op tournee in alle grote Europese steden. Een hoogtepunt daarvan was het concert in het Vatikaan in aanwezigheid van de Paus.
In België zullen ze optreden in Brussel (Paleis voor Schone Kunsten) op 20 mei, in Antwerpen (Zaal Koningin Elisabeth) op 21 mei en in Gent (Sportpaleis) op 22 mei.
Plaatsen kunnen geboekt worden op volgende nummers: 02/514.21.94 en 513.83.20 (Brussel) — 03/233.84.44 (Antwerpen) — 091/25.54.51 (Gent).
Dankzij de vriendelijke medewerking van «Make it Happen», die de concerten organiseert, kunnen wij 3 × 2 gratis plaatsen aanbieden voor het concert van Antwerpen, aan de lezers die het juiste antwoord op de volgende vraag weten.

Hoeveel vrouwen telt het Ensemble van het Rode Leger?
Stuur snel je antwoord in, op een briefkaart gericht naar Kuifje Redaktie (1/11, P.H. — Spaaklaan, 1070 Brussel) met duidelijke vermelding van naam, voornaam en volledig adres. De drie eerste die zo dicht mogelijk bij het juiste aantal zitten, hebben gewonnen.

ISSN 0023 - 5024
Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Lucien LOTTEFIER, Theodor Rooseveltstraat 46 1040 Brussel
Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

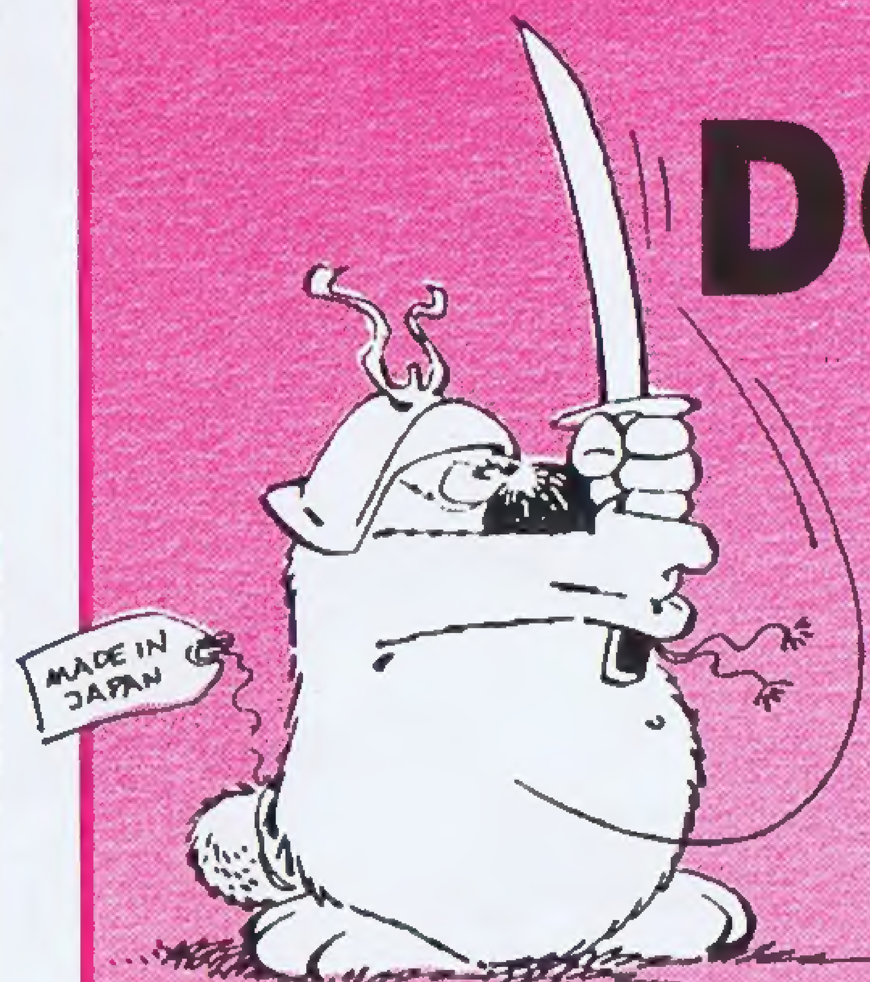
ABONNEMENT
GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	520 BF	—	—

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712
ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

DOMMEL IN TOKIO

TWEE VOLLEDIGE VERHALEN

«Joe Cork heeft weer pech!»
door Gabor
&
Mosquito
in
«Ruimteschip in quarantaine»
door Th. Cayman en Bom

Het vervolg van de avonturen van Rik Ringers, William Hazehart, Gord en «Het Graf van Antiochus»...